

Budoucnost od roku 1926

Sto let je dobrý důvod k ohlédnutí. Příběh Městské galerie Litomyšl je především příběhem proměn – osob, které jí věnovaly svůj čas a energii, uměleckých děl, která přicházela, mizela a někdy se zase nečekaně vracela, i představ o tom, jaké místo by galerie měla v životě města, jakým je Litomyšl, zaujímat.

Začal se psát 28. září 1926, kdy se na litomyšlském zámku otevřela Městská obrazárna. Zpočátku zabírala pouhé tři místnosti v prvním patře, brzy se však rozrostla, stejně jako ambice jejích zakladatelů. Výraznou osobností jejích počátků byl pedagog Václav Drbohlav, pod jehož vedením se obrazárna během prvního desetiletí rozšířila na deset výstavních sálů. Uvažovalo se tehdy dokonce také o stavbě samostatné galerijní budovy.

Za okupace musela být z obrazárny odstraněna díla připomínající první republiku a díla tzv. zvrhlého umění a ke konci války byla obrazárna uzavřena. Umělecká díla byla ukryta na bezpečné místo a některá z nich se vydala na nečekanou pouť – jako třeba obraz Františka Motyčky nazvaný Litomyšlské náměstí v 19. století, který byl po válce náhodou objeven v bytě člena německé okupační správy a jen díky všímavosti stavbyvedoucího Josefa Staňka se vrátil domů. V roce 1961 galerie zanikla jako samostatná instituce a stala se součástí městského muzea.

Její příběh tím ale neskončil. Důležitou součástí její novodobé historie se stal velkorysý dar Anny Matičkové. Na přání svého zesnulého manžela Josefa Matičky věnovala městu rozsáhlý soubor obrazů, v němž byla vedle jeho vlastní tvorby zastoupena také díla Josefa Čapka, Jana Zrzavého nebo Emila Filly. Právě potřeba vytvořit pro tuto mimořádnou kolekci důstojný výstavní prostor se stala jedním z impulzů ke vzniku galerie v domě U Rytířů. Výtvarné salony, které se zde pořádaly od roku 1987 a u jejichž zrodu stáli také umělci spojení s obnovou litomyšlského zámku, vnesly do posledních let socialismu nečekaný prostor svobody a setkávání. Vedly k tomu, že galerie po roce 1989 začala znovu hledat vlastní cestu a v roce 2004 se opět osamostatnila.

Tím však příběh galerie nekončí. V roce 2024 získala novou podobu Městská obrazárna a v roce 2027 se znovu otevře dům U Rytířů. Sto let tak nemusí být tečkou. Může být docela dobrým novým začátkem.

Martina Zuzanáková

Prázdninové pátky překonaly rekord

Od roku 1998 se v Litomyšli každý pátek o prázdninách bavíme a od roku 2001 zároveň pomáháme dětem, které neměly v životě tolik štěstí. Právě „Bavte se a pomáhejte dětem!“ je mottom známé celostátní sbírky Pomozte dětem, kterou pořádají Nadace rozvoje občanské společnosti a Česká televize.

A letošní Toulcovy prázdninové pátky přinesly další krásný rekord. Během 28. ročníku jste na dobrovolném vstupném přispěli do kasičky kuřátka Pomocníčka neuvěřitelnou částkou 80 803 Kč. Je to nejvyšší výtěžek v celé historii Pátků a loňský rekord 70 053 Kč jsme tak společně překonali o více než deset tisíc korun. Od roku 2001 jste prostřednictvím Toulcových prázdninových pátků přispěli na sbírku Pomozte dětem už 1 168 805 Kč. Radost z letošního výsledku s námi sdílí také tým sbírky Pomozte dětem. „Obrovské díky za tak nádherný výtěžek, který se vám podařilo letos pro Kuře získat. Opravdu velmi si vaši energie a nasazení, které do organizování akce vkládáte, vážíme,“ napsala nám za celý „Kuřecí tým“ Klára Stočesová.

strana 25 ►

Usnesení rady města

- RaM souhlasí s povolením zvláštního užívání veřejného prostranství v prostoru Touloucovy nám. o velikosti 230 m² v termínu 24. 10. 2026 za účelem pořádání akce Zabíjačkové hody. Zastupitel Josef Morávek - Řeznictví a uzenářství
- RaM souhlasí a doporučuje ZaM schválit po-

- skytnutí dotace ve výši 15.000 Kč pro organizaci Farní charita Litomyšl, podporu projektu Burzy filantropie - Lázně pro mendryčku. RaM souhlasí a doporučuje ZaM schválit uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace.
- RaM souhlasí s poskytnutím dotace ve výši

15.000 Kč pro organizaci Komunitní centrum Na statku, z.s., na podporu projektu Burzy filantropie - Komunitní centrum Na statku. RaM souhlasí s uzavřením veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace.

- RaM souhlasí s podporou projektu „Streetwork a smysluplná náplň volného času jako prevence rizikového chování litomyšlských teenage partiček“ realizovaným v roce 2027 Rodinné centrum Litomyšl, z.s. a podporou z rozpočtu Města Litomyšl ve výši 275.000 tis. Kč.

Plné znění přijatých usnesení najdete na webu www.litomysl.cz/rada_mesta/usneseni

Starostova odpověď

Dobrý den, rád bych se zeptal na plánovanou opravu poničeného chodníku na Vodních valech, kde kvůli chybějícímu povrchu a úzkému prostoru hrozí nebezpečí chodců. Zároveň se ptám na možnost osazení značky „cyklisto, sesedni z kola“ u podchodu u Sokolovny, kde špatný rozhled způsobuje kolize s chodci. Děkuji.

Vážený pane Svorný, děkuji za Váš dotaz. Možná jste si všiml uzavření Osické ulice – začala první etapa úprav III. části Vodních valů. Dlouhodobě nás trápila nízká bezpečnost pro pěší a cyklisty, proto máme připravenou koncepci od architekta Škrabala schválenou po veřejné prezentaci v květnu 2022. Letos se nám sice nepodařilo úspěšně vysoutěžit hlavní realizační část od splavu k průchodu u Slezáku, přesto jsme se letos rozhodli zrealizovat alespoň malou část tohoto projektu a měníme nepřístupnou městskou zahradu na veřejný prostor. Přesouváme také kontejnerové stání tak, aby tolik nezkazilo estetiku nábreží. Hlavní úpravy pro zvýšení bezpečnosti (bezbariérová komunikace, pruh pro cyklisty, široký chodník, sezení nad řekou, stromy a parkovací místa) bychom rádi zrealizovali v příštím roce. Více najdete na webu města v sekci Připravované projekty. Co se týče podchodu u Sokolovny, Váš podnět projednala dopravní komise, která „...nedoporučila osazení značek „Cyklisto sesedni z kola“, protože vztahy chodců a cyklistů na společných stezkách jsou zákonem definovány tak, že upřednostňují chodce. Vymáhání navrhovaného dopravního značení by bylo velmi problematické. Navrhované dopravní značky jsou na území města používány pouze na místech s nevyhovující šířkou.“

Já členem dopravní komise nejsem, ale s jejich rozhodnutím se ztotožňuji. Myslím totiž, že podchod byl takto od počátku koncipován – na každé straně bylo vybudováno schodiště vč. pojezdů pro kočárky, ale také je na každé straně stezka právě pro možnost využití podchodu na kole. Tímto bych zároveň velmi apeloval na všechny občany, kteří podchod (i jiné smíšené stezky) používají, aby opravdu dbali maximální opatrnosti a uvědomili si, kde se pohybují, a že chodci mají ze zákona přednost. Hezký začátek podzimu všem.

S pozdravem **Daniel Brýdl**, starosta města

Všechny příspěvky v původním znění najdete na webu www.litomysl.cz, součástí rubriky je i formulář na vkládání nových dotazů. **-red-**

Zastupitelstvo se sešlo naposledy před komunálními volbami

Na konci září se naposledy v tomto volebním období sešlo Zastupitelstvo města Litomyšle v současném složení. Na programu byly především majetkoprávní a finanční záležitosti a body z oblasti školství a územního plánování. Zastupitelé schválili rozpočtové opatření, které zahrnuje zvýšené výdaje města na opravy a údržbu majetku či posun realizace některých plánovaných projektů. Do tohoto rozpočtového opatření se promítly také některé dotace, vyšší příjmy z hospodaření Městských lesů nebo příjmy z rozpočtového určení daní.

V oblasti školství a sociální péče zastupitelé schválili například dotaci pro TJ Jiskra Litomyšl na opravu objektu ve Vranicích, podporu Rodinnému centru Litomyšl na streetwork a práci s mládeží nebo finanční podporu organizací Ruka pro život a Farní charita Litomyšl na konkrétní projekty v rámci Burzy filantropie.

Zastupitelé se věnovali také územnímu plánování. Součástí programu byla řada majetkoprávních záležitostí a pokračující pozemkové úpravy související s výstavbou dálnice D35.

Závěr posledního zastupitelstva se nesl v duchu poděkování. Se svými kolegy a kolegyněmi se rozloučila dlouholetá zastupitelka Dana Kmošková, která byla členkou zastupitelstva nepřetržitě od roku 2002, tedy šest volebních období. Patřila tak k nejdéle působícím členům zastupitelstva v jeho současné historii. Po letošních komunálních volbách v zastupitel-

stvu nepokračují také Alena Fiedlerová, která byla jeho členkou dvě volební období, Josef Černý, který zde působil tři volební období, a David Večeřa, jenž byl zastupitelem celkem čtyři volební období.

Za vedení města jim za práci pro městské zastupitelstvo poděkovali starosta Daniel Brýdl a místostarosta Radomil Kašpar. Všem končícím zastupitelkám a zastupitelům patří poděkování za jejich práci, čas a energii, které v uplynulých letech věnovali Litomyšli. **-jp-**

Omezený přístup po dobu rekonstrukce budovy MÚ Bří Šťastných 597

Budova Bří Šťastných 597 ("vila") bude od 19. 10. procházet částečnou rekonstrukcí a dojde tak k omezení v provozu odboru správního. Přibližně na tři týdny bude uzavřen bezbariérový vstup. Přístup bude možný pouze bočním vchodem, kde bezbariérový přístup bohužel zajistit nelze. Všechny úseky (matrika, evidence obyvatel, občanské průkazy a cestovní doklady) však zůstanou přístupné a v provozu dle běžné otevírací doby. V případě potřeby nás prosím kontaktujte a domluvíme se. O dalších změnách a průběhu budeme informovat na webu města Litomyšl.

Petra Zimová

Andělský advent – výzva

Budete pořádát v rámci letošního Andělského adventu v Litomyšli nějakou akci? Informujte nás o tom, prosím! Připravujeme nejen sadu adventních plakátů, ale také podrobný programový letáček. Zařadíme do něj akce, o kterých budeme vědět do 10. listopadu.

Nahlaste je prosím tak, jak jste zvyklí – do informačního centra (ic@litomysl.cz, 461 612 161).

Případně můžete využít i novinku na www.litomysl.cz pro plánování akcí. V této části Kalendáře akcí můžete nejen zjistit, zda vámi plánovaná akce koliduje s jinou, ale také sem svoji akci pomocí formuláře zadat. Předem děkujeme!

Michaela Severová,
odbor kultury a cestovního ruchu

Volby do Zastupitelstva města Litomyšle

Informace o volebních místnostech

V pátek 9. října od 14.00 do 22.00 hodin a v sobotu 10. října od 8.00 do 14.00 hodin se budou konat volby do Zastupitelstva města Litomyšle. V Litomyšli je 16 volebních okrsků a volební místnost je určena podle místa trvalého pobytu voliče následovně:

1) Internát nemocnice, J. E. Purkyně 919

J. E. Purkyně, Ludmily Jandové, Mařáková, Na Řetízku, Partyzánská, Z. Kopala

2) Středisko volného času, Dukelská 534

Dukelská, Zelená alej, 17. listopadu

3) III. základní škola, T. G. Masaryka 1145

Bří Štastných, Fučíkova, Luční, T. G. Masaryka, U Školek, 9. května

4) Rybářství, Sokolovská 121

J. Želivského, J. Žižky, Míru, Nádražní, Revoluční, Sokolovská, U Sádek, Zahradní

5) Sokolovna, Moravská 628

Benátská, Černá hora, Fügnerova, Jar. Metyše, Jaselská, K Markovu mlýnu, Moravská, Nová, P. Jilemnického, Prokešova, Průmyslová, Sadová, Sluneční, Strakovská, Svitavská, Trstěnická, U Náhonu, U Plovárny

6) I. základní škola, Zámecká 496

Braunerovo nám., Bří Pátů, Jiráskova, K Primátorské hrázi, Lidická, náměstí Václava Havla, Nerudova, P. Bezruč, Prkenná, Rektora

Stržteského, T. Novákové, Tyršova, Zámecká

7) Naděje - pobočka Litomyšl, M. Kuděje 14

Bohdana Kopeckého, J. Matičky, Jiráskovo nám., Lomená, M. Kuděje, Okružní, Osevní, Peciny, Pod Prokopem, Portmanka, Příčná, Purkmistra Laška, V. K. Jeřábka, Vlkov, Za Brankou, Za Moštěním

8) Hasičská zbrojnice, Na Lánech 479

A. Sautera, E. Hakena, Hrnčířská, J. Bělohlávka, J. Formánka, Jabloňová, Jateční, Končinská, Kornická, Lánská, Na Lánech, O. Zoubka, U Lomu

9) Střední pedagogická škola, Komenského nám. 22

A. Tomička, Bernardka, Družstevní, F. Vognera, Havlíčkova, Komenského nám., Kpt. Jaroše, M. Švabinského, Polní, Václava Boštika, Zahájská

10) Městská knihovna, Smetanovo náměstí 50

B. Němcové, Bělidla, Josefa Váchala, Mariánská, Osická, Ropkova, Růžová, Smetanovo nám., Šantovo nám., Šmilovského, Špitálská, Touloucovy nám., Vodní valy

11) Kulturní dům, Pohodlí 83, Pohodlí

12) Hasičská zbrojnice, Pazucha 99, Pazucha

13) Hasičská zbrojnice, Suchá 43, Suchá

14) Hasičská zbrojnice, Nedošín 80, Nedošín

15) Hasičská zbrojnice, Kornice 59, Kornice

16) Hasičská zbrojnice, Nová Ves

u Litomyšle 47, Nová Ves u Litomyšle

Petra Zimová

Volební lístky a hlasování

Každému voliči bude dodán nejpozději 6. 10. 2026 hlasovací lístek vč. informace k hlasování. Jedná se o jeden list o velikosti A2, na němž jsou uvedeny všechny volební strany a jejich kandidáti. U nás v Litomyšli máme registrovaných 5 volebních stran a tyto budou uvedeny na hlasovacím lístku v pořadí: 1. Litomyšláci - ODS a nezávislí, 2. KDU-ČSL a nezávislí pro Litomyšl, 3. Generace 89, 4. Srdcaři pro Litomyšl a 5. Nestrání. Všechny strany mají 23 kandidátů, tedy stejně jako máme v Litomyšli členů zastupitelstva.

Roznos hlasovacích lístků zajišťuje Česká pošta a.s. Upozorňujeme voliče, že hlasovací lístky v případě nesprávně označené nebo nevhodně umístěné poštovní schránky nemusí být doručeny. Pokud hlasovací lístek do uvedeného dne neobdržíte, bude možné si jej od 7. 10. 2026 vyzvednout na podatelně MěÚ nebo v Infocentru na Smetanově náměstí. Doporučujeme si hlasovací lístek upravit v klidu doma. Před jeho úpravou si pečlivě pročtete volební informaci, kde najdete návod, jak správně hlasovací lístek vyplnit.

V případě, že hlasovací lístek ztratíte nebo se vám zničí, budou k dispozici i ve volební místnosti.

V Litomyšli budete mít na výběr ze tří variant hlasování, a to

1) označit křížkem jednu volební stranu (nesmí být označeny dvě ani více volebních stran);

2) označit křížkem nejméně jednoho a nejvýše 23 kandidátů, a to z kterékoliv volební strany na hlasovacím lístku;

3) označit křížkem jednu volební stranu a zároveň jednoho až 23 kandidátů z kterékoliv další volební strany na hlasovacím lístku (nekřížkují se již kandidáti zakřížkované volební strany). K hlasování se používají výhradně křížky a k jakémukoliv jinému označení se nepřihlíží.

Při nesprávném vyplnění může být hlasovací lístek považován za neplatný.

Volici mají před hlasováním povinnost prokázat se okrskové volební komisi platným dokladem totožnosti, zejména občanským průkazem nebo cestovním pasem. Mějte jej tedy prosím s sebou.

Petra Zimová

Poděkování

Dovolujeme si vám tímto jménem volebního realizačního týmu upřímně poděkovat za zájem o práci v okrskové volební komisi.

Velké díky patří všem z vás, kteří byli vybráni a zasednou v komisi – velice si vážíme vaší ochoty věnovat svůj čas a energii zajištění řádného a hladkého průběhu voleb.

Zároveň bychom rádi poděkovali i všem ostatním, kteří se přihlásili, ale z kapacitních důvodů se na ně tentokrát nedostalo. Vašeho zájmu o veřejné dění a ochoty zapojit se do volební organizace si velmi vážíme.

Petra Zimová

Třídění odpadu na městském hřbitově

Na městském hřbitově přibýly nové nádoby na třídění odpadu. Na obou stávajících stanovištích – u kaple sv. Anny a u vstupu od zimního stadionu – najdete kromě nádob na plast také nádoby na směsný odpad a papír. Kontejner na

sklo je umístěn před vstupem do areálu hřbitova v kontejnerovém hnízdě naproti zimnímu stadionu.

Cílem těchto opatření je zlepšit třídění odpadu v areálu. V minulosti totiž velká část směsného odpadu bohužel končila v kontejnerech určených na biologický odpad.

Co kam patří?

Bioodpad – řezané květiny, zvadlé rostliny, listy, tráva, větvičky a další biologicky rozložitelný odpad. Nepatří sem plastové květiny, květináče, svíčky ani jiné dekorace.

Plasty – plastové květináče, plastové obaly a fólie. Do nádoby nepatří zbytky rostlin ani zemina.

Papír – čisté papírové a kartonové obaly. Nepatří sem znečištěný nebo mokrá papír.

Směsný odpad – odpad, který nelze vytrdit do

ostatních nádob, například zbytky svíček nebo stuhy.

Sklo – skleněný odpad patří do nového kontejneru naproti zimnímu stadionu.

Prosíme návštěvníky hřbitova, aby při úklidu hrobových míst jednotlivé druhy odpadu důsledně třídili a odkládali do správných nádob. Děkujeme, že nám pomáháte udržovat hřbitov čistý a zároveň šetrněji nakládat s odpady.

-jp-

Uzávěrka Lilie

Uzávěrka listopadové Lilie bude 21. října. Příspěvky a inzeráty proto pošlete na kontakty uvedené v tiráži nejpozději do tohoto data. Podklady dodané po termínu nebudou otištěny. Čenik inzerce a pravidla pro otištění textů najdete na www.litomysl.cz/lilie.

-red-

ODS

Vážení přátelé, čtyři roky utekly jako voda a současné volební období se pomalu chýlí ke konci. Je proto správný čas ohlédnout se za tím, co se za tu dobu v Litomyšli podařilo. Uplynulé čtyři roky nebyly vždy jednoduché. Přesto se město dál rozvíjelo a řada dlouho připravovaných projektů se posunula z plánů k realizaci. Jsme rádi, že jsme jako zástupci ODS mohli být u toho a nést svůj díl odpovědnosti za vedení města. Není to zásluhou jednotlivce, ale celého týmu lidí. Za jeden z nejdůležitějších kroků považujeme zahájení výstavby nového domova pro seniory. Jde o mimořádně potřebnou, ale také finančně náročnou investici, jejíž příprava zaměstnávala město řadu let. Posunuly se také projekty v oblasti bydlení, dopravy a parkování. Pokračovaly investice do škol, sportovišť, veřejných prostranství i městské infrastruktury.

Velkým tématem byla, je a bude doprava. Výstavba dálnice D35 se konečně stala realitou. Jsme přesvědčeni, že právě její dokončení přinese Litomyšli jednu z největších výzev za posledních desetiletí, zejména z pohledu dopravy, bezpečnosti, kvality života ve městě, ale i existence podnikání. Současně jsme se věnovali bezpečnosti na městských komunikacích, parkování a místům, která každodenně komplikují život obyvatelům.

Ne všechno se samozřejmě podařilo. Některé projekty postupují pomaleji, než bychom si přáli, u jiných jsme museli hledat kompromisy. Taková je ale komunální politika. **Za většinou věcí, které jsou ve městě vidět, nejsou jednotlivci ani jedna politická strana, ale práce mnoha lidí** – zaměstnanců města, městských organizací, zastupitelů, členů komisí a výborů, spolků, podnikatelů i aktivních občanů. Po celé volební období jsme byli součástí vedení města, a neseme tedy spoluodpovědnost za jeho rozhodnutí.

Děkujeme našim koaličním partnerům i ostatním zastupitelům za čtyři roky spolupráce. Přestože jsme se ne vždy na všem shodli, věříme, že společným jmenovatelem byla snaha dělat věci ve prospěch Litomyšle.

A především děkujeme vám všem. Za vaše připomínky, nápady, kritiku i podporu. Mnohokrát jste nás upozornili na věci, které bylo možné udělat lépe, a mnohé dobré nápady vznikly právě při obyčejných setkáních a rozhovorech. Před čtyřmi lety jsme na tomto místě napsali, že **Litomyšl bude taková, jakou ji spolu uděláme.** Po čtyřech letech zkušeností v radě a zastupitelstvu bychom na této větě neměnili vůbec nic.

Děkujeme za uplynulé čtyři roky.

Ing. Lukáš Novák a Petr Fila, radní města
Michal Kortyš a Pavel Wetter, zastupitelé města
www.facebook.com/ods.litomysl

KDU-ČSL

Litomyšl je náš společný domov

Milí sousedé, vážení spoluobčané, volby jsou za dveřmi. Už brzy každý z nás rozhodne, komu svěří svou důvěru a odpovědnost za naše město na další čtyři roky. Kandidátka KDU-ČSL a nezávislých tvoří lidé, které většina z vás zná. Potkáváte je v ulicích, ve školách, na hřištích, ve spolcích, v práci i při běžném životě. Jsou mezi námi rodiče, prarodiče, podnikatelé, zaměstnanci, lékaři, učitelé, trenéři i lidé, kteří se dlou-

hodobě věnují veřejnému životu. Jsou to vaši sousedé. Spojuje nás vztah k Litomyšli a přesvědčení, že o město je potřeba pečovat s rozvahou, poctivě hospodařit a rozhodovat s vědomím odpovědnosti za budoucnost. Nechceme dělat velká gesta pro samotný volební efekt, jako někteří jiní. Chceme pokračovat v dobré práci a pečovat o to, co jsme společně vybudovali. A současně hledat konkrétní řešení tam, kde je to potřeba. Za uplynulé roky se naše město posunulo dopředu. Víme ale, že práce pro Litomyšl nikdy nekončí. Každé volební období přináší nové potřeby a nové výzvy. Důle-

žitě je podle nás neztratit přitom zdravý rozum, vzájemný respekt a schopnost naslouchat lidem, kteří v Litomyšli žijí. O tom, jak bude naše město vypadat za další čtyři roky, ale nerozhodne kandidátka. Rozhodnete Vy. **Proto Vás prosím: přijďte k volbám. Věnujte několik minut rozhodnutí, které ovlivní život v našem společném městě.** A pokud nám dáte svou důvěru, budeme ji brát vážně. Stejně jako dosud.

Josef Štefl, lídr kandidátky č.2

Příspěvky volebních subjektů neprochází jazykovou úpravou.

Pátý ročník literární rezidence

Město Litomyšl ve spolupráci s Městskou knihovnou a Městskou galerií vypisuje pátý ročník literární rezidence. Příležitost k soustředěné práci v apartmánu na Zámeckém návrší již využili spisovatelka, novinářka a překladatelka Markéta Pilátová, autor detektivních románů a literární teoretik Michal Sýkora, prozaička a překladatelka Radka Denemarková nebo spisovatelka a básnička Anna Bolavá.

Litomyšl je známá především jako město hudby a architektury. Důležitou roli v historii města však zaujímá také literatura. V Litomyšli završila své dílo Božena Němcová, Magdalena Dobromila Rettigová zde sepsala svou slavnou kuchařku a Alois Jirásek zasadil do kulis města svůj román Filosofská historie. Literární rezidence tak přirozeně navazuje na tuto bohatou literární tradici.

Rezidenční pobyt zve do města spisovatelky, spisovatele, překladatelky a překladatele píšící v českém jazyce, aby zde mohli po dobu jednoho měsíce soustředěně pracovat v inspirativním prostředí Litomyšle – moderního historického města s nezapomenutelným geniem loci. V loňském roce došlo ke změně názvu i zaměření rezidence. Již není zaměřena primárně na detektivní žánr a chce podporovat zejména autorky a autory, kteří se ve své tvorbě zaměřují na klíčová celospolečenská témata – ať už jde o demokracii, svobodu, sociální tematiku

Markéta Pilátová, Michal Sýkora, Radka Denemarková a Anna Bolavá

nebo uchovávání novodobé historické paměti. Rezidence zahrnuje měsíční pobyt v apartmánu na Zámeckém návrší a stipendium ve výši 30 000 korun. Autorkám a autorům je vždy

umožněn také volný vstup do litomyšlských muzeí a kulturních institucí. Podmínkou získání rezidenčního pobytu je realizace krátkého literárního útvaru pro Litomyšl a setkání se čtenáři v městské knihovně. Uzávěrka přihlášek pro letošní ročník je stanovena na 12. 10.

Více informací o podmínkách rezidence a náležitostech přihlášky najdete na stránkách Městské knihovny Litomyšl. Na začátku listopadu zasedne komise složená ze zástupců vedení města a vedení Městské galerie a Městské knihovny. Komise se vždy účastní také rezident z předchozího ročníku. Výběru dalšího účastníka se tedy zúčastní také spisovatelka Anna Bolavá, která pobývala v Litomyšli na rezidenci letos v únoru. Vybraná rezidentka či rezident přijedou do Litomyšle na měsíční pobyt v únoru 2027.

-jp-

Nestraníci

Rozhodněte o další budoucnosti Litomyšle a přijďte k volbám!

Komunální volby jsou příležitostí, kdy může každý z nás ovlivnit, kdo bude v následujících letech zastupovat občany Litomyšle a podílet se na rozhodování o tom, jak se bude naše město rozvíjet. Zveme proto všechny občany, aby přišli k volbám a využili svůj hlas. Věříme, že nám všem jde především o jedno – aby se v Litomyšli dobře žilo dnes i v budoucnu. Litomyšl má mnoho věcí, na které můžeme být právem hrdí. Zároveň ale před námi stojí témata, která se dotýkají každodenního života nás

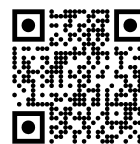
všech. Patří mezi ně například doprava a parkování, dostupnost bydlení, péče o veřejný prostor nebo další rozvoj služeb a možností pro spokojený život ve městě. Právě o těchto věcech je důležité otevřeně diskutovat a hledat řešení, která budou dávat smysl občanům Litomyšle. My, Nestraníci pro Litomyšl, máme ve svých řadách zkušené odborníky v oblastech, kterými se město dennodenně zabývá a máme konkrétní nápady a postupy, jak vyvolané problémy řešit. Máme také vize, kam rozvoj města směřovat a jak život ve městě stále zkvalitňovat. Svým hlasem si vybíráte zastupitele, kteří budou rozhodovat o důležitých věcech. Věříme, že každý zvolený zastupitel bude svou práci vy-

konávat s respektem k občanům, s odpovědností a se snahou hledat pro Litomyšl ta nejlepší řešení. Přijďte tedy k volbám. Je to váš hlas, vaše město a vaše možnost podílet se na jeho budoucnosti.

Podpořte naše kandidáty, ať mohou přispět k rozvoji města.

Bez ohledu na výsledek voleb se přejeme jedině – to nejlepší pro Litomyšl a pro všechny, kteří ji nazývají svým domovem.

Leoš Krejčí, Šárka Kučerová, Radek Holcman, Vladimír Liška, Adam Hradil, Eva Machová, David Fišer a Markéta Prokešová

Generace 89

LITOMYŠL NENÍ JEN NA 4 ROKY

V politice je lákavé nabízet jednoduchá řešení. *Nižší daň! Více parkovacích míst!* Hotovo. Správa města ale tak jednoduchá není. Za sdružení Generace 89 chceme otevřeně ukázat, jak o slibech přemýšlíme my – jako lidé, kteří za Litomyšl nesou spoluodpovědnost.

NIŽŠÍ DAŇ. A CO POTOM?

Bylo by příjemné platit nižší daň z nemovitostí? Jasně! Znamená to ale automaticky lepší město? V roce 2019 zastupitelé schválili zvýšení koeficientu (20 pro, 0 proti, 1 se zdržel). Smyslem bylo získat stabilní prostředky na opravy městského majetku. Vycházelo se z předpokladu, že do obnovy městského majetku v hodnotě 3 miliard je potřeba investovat nejméně 80 milionů ročně. Podobně jako domek za 3 miliony, který každý rok vydá 80 tisíc, třeba za kominíka, výmalbu, opravu boileru a novou ledničku.

Každý milion, který město nevybere, pak chybí v opravách ulic, škol, budov pro kulturu či sport. Nižší daň lahodí uším, ale je fér říci i druhou část: co kvůli ní město neopraví či nepostaví. **Pokud dnes někdo prosazuje snížení daně, pro jejíž zvýšení sám hlasoval, měl by voličům vysvětlit, kde jinde chce finance zajistit.**

PARKOVÁNÍ: NÁKLADY NA JEDNO MÍSTO

Parkování v centru je bezpochyby výzva. Otázkou je, jak ho řešit, aby za pár let nebyl problém ještě větší. U návrhů na nové parkovací domy je nutné se ptát: Kde? Za kolik? Kolik bude stát vybudování jednoho místa? Bude placené či zdarma? A hlavně: Unese centrum další dopravní zátěž? Na náměstí nelze stavět podzemní parkoviště, jak ukázaly posudky statiků. Na stávajících zachytých parkovištích neznámá parkování v patrech automatické znásobení počtu míst. Prostor spolknou konstrukce, rampy... Z dlouhodobého pohledu by ideální bylo odkoupit budovu Mountfieldu a vystavět tam parkovací

dům s několika obchody. Ale na to jsou potřeba peníze. **Kde je vzít, pokud snížíme jedinou daň, kterou můžeme jako město ovlivnit?**

Po otevření D35 bude proto nejlevnější a neefektivnější vybudovat parkovací místa na silničním průtahu městem a k tomu zprovoznit automatizovaný systém chytrého parkování.

VIDĚT CELÝ OBRAZ

Město nemůže mít vše najednou. Teď staví Domov pro seniory – obrovskou investici a dlouhodobý závazek, který bude splácet. Je proto nutné zodpovědně zvažovat, kam vloží další finance. **Předvolební slib se vejde do jednoho hesla: nižší daň. Odpovědná správa se ptá: Co kvůli tomu neuděláme? Jaké jsou naše priority?**

Ptá se, protože město nelze spravovat jen v horizontu čtyř let. Litomyšl chceme předat v lepším stavu a bez dluhů další generací.

Daniel Brýdl, Jan Vavřín, Generace 89

Příspěvky volebních subjektů neprochází jazykovou úpravou.

Výstavba kolumbária začala

Na litomyšlském městském hřbitově začala výstavba nového kolumbária podle návrhu brněnské architektonické kanceláře Kuba & Pilař architekti. Nové kolumbárium nabídne přibližně 40 schránek pro uložení urn a součástí projektu jsou také úpravy okolí stávající vsypové loučky. Stavbu realizuje firma PKS Stavby a dokončena by měla být ve druhé polovině roku 2027.

V souvislosti s realizací projektu je nutné zajistit vjezd stavební techniky do areálu hřbitova. Z tohoto důvodu bude dočasně ubourána část hřbitovni zdi směrem k plovárně. Po dobu výstavby je třeba počítat s pohybem stavební techniky v areálu a s dočasnými omezeními pro návštěvníky hřbitova. Prosíme proto o zvýšenou opatrnost a respektování pokynů na místě. **-jp-**

Podzimní svozové akce biologického odpadu 2026

Městské služby Litomyšl s.r.o. budou zajišťovat pro občany města odvoz nebo likvidaci biologického odpadu (tráva, odpad ze zahrádek, větve) v termínu od 21. do 30. října na základě osobní objednávky nebo elektronické objednávky (lze vyplnit na stránkách www.mslit.cz). Objednatel (může to být i zástupce skupiny občanů) je zodpovědný za osobní předání bioodpadu do přistaveného kontejneru v předem stanovenou dobu pracovníkům Městských služeb Litomyšl s.r.o. (naložení odpadu zajistí svépomocí). Městské služby provedou odvoz a likvidaci řádně vytříděného bioodpadu zdarma. Pokud objednatel nezajistí, aby se na uvedeném místě přistavení kontejneru nenacházely jiné druhy komunálního odpadu nebo odpad osobně nepředá, bude odvoz zpoplatněn dle platného ceníku. Kontaktními pracovníky pro objednávky odvozu biologického odpadu jsou Josef Beránek, Jana Vybíralová tel. 461 613 491. **Lenka Hladíková**

Plačící

Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni. Matoušovo evangelium 5,4

Kdy jste naposledy plakali? Možná jste doplakali před chvílí. Ale také je možné, že si na svůj poslední pláč už ani nevzpomenete. Ať tak nebo tak, musíme si přiznat, že pláč je téměř první reakcí, kterou po příchodu na svět máme. Když se narodí miminko, vyjádří své emoce velmi hlasitě právě pláčem, protože je na světě nově a jinak se projevit neumí. Později nás pláč provází dětstvím, třeba když si odfeme koleno. Pak přijde první nešťastná láska, možná i druhá ne-

šťastná láska. Nakonec nějaký ten probrečený večer po hádce v manželství, a v neposlední řadě pláče nad těmi, které jsme ztratili. Pláč je důsledkem situací, které nás provází v životě. Emocí, které nedokážeme ovlivnit. Situací, které jsme nezvládli. Ztrát, kterým neumíme zabránit. Co s tím tedy počít? A přesně tady je prostor pro Ježíše, který ve svém již minule zmiňovaném kázání na hoře pokračuje větou, že bude blaže těm, kteří pláčou, protože budou potěšeni. Není to úžasná zpráva? Stejně jako matka potěšuje své dítě, když pláče, tak obdobně potěšuje Ježíš ty, kteří to potřebují.

Petra Klímová

Poděkování, blahopřání, vzpomínky

■ 12. září oslavila paní Ludmila Tomanová krásné 83. narozeniny. Přejeme do dalších let hlavně hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Dcery Iva a Alena s rodinami.

■ 30. října slaví manželé Marcela a František Paulišovi z Litomyšle zlatou svatbu. Tímto bych jim chtěla jménem celé naší rodiny ještě jednou pogratulovat a popřát jim mnoho dalších krásných společných let. Jejich láska, péče, vitalita, aktivita, energie a pohodový přístup k životu jsou pro nás velkou inspirací. Užijte si dál života plnými doušky, mami a tati, babi a dědo, prababi a pradědo.

Dcera Renata s rodinou.

■ 10. října by se dožil 100 let pan Mirko Suchánek, dlouholetý pracovník Vertexu Litomyšl.

S láskou vzpomínáme rodina.

■ Rádi bychom touto cestou ještě jednou po blahopřáli našemu tatínkovi a dědečkovi panu Zdeňkovi Markovi k jeho krásnému životnímu jubileu. V sobotu 19. září oslavil svých úžasných 90 let ve společnosti své rodiny a svých přátel a to v krásné kondici. Na Veselce bylo opravdu veselo a to i díky skvěle připravené hostině a obsluze paní Lenky Seklové a celému týmu Veselky. Dědečkovi velmi děkujeme za vše, co s ním zažíváme, za jeho rady, životní zkušenosti i moučníky, kterými nás obdarovával, za kamerou zdokumentované hezké události a hlavně za jeho společnost. Milý dědo mlynáři, přejeme Ti i nadále pevné zdraví, chuť být stále s námi a třeba i oslavit stovku.

Tvá milující rodina

■ Chtěla bych poděkovat sestřičkám z charity za vstřícnost a péči, kterou věnovaly mému manželovi panu Ladislavu Eliášovi kdykoliv potřeboval. Moc si vážím jejich nelehké práce.

Zdenka Eliášová

■ Chtěl bych touto cestou vzpomenout na paní MUDr. S. Novákovou, která nás náhle opustila před krátkým časem. Velmi jsem si jí vážil pro její milou a upřímnou povahu a její dobrosrdečnost. Měla jen jednu chybu, nedokázala se bránit zlým lidem. Proto při její těžké nemoci vedení domu na ni poslalo nehezkou petici a bohužel ne zrovna dobře se zachoval i sociální odbor místo, aby jí pomohl. Jako silně věřící člověk všechnu volnou chvíli věnovala službě kostelníka a varhanáře. A to mě obzvlášť mrzí, že si na ni nevzpomněla při její těžké nemoci zdejší fara. Jediný pan farář z Brna, jak mohl, ji navštěvoval a podporoval alespoň telefonicky. Já osobně na ni nikdy nezapomenu a zůstává v mém srdci. „Člověk žije tak dlouho, dokud žije někdo, kdo si na něj uchovává vzpomínku.“

S úctou věrný přítel a kamarád Jarda Stratílek

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Své významné životní jubileum oslavili naši spoluobčané:

80 let – Josef Holásek

Václav Jirmásek – Nová Ves

Jiří Kohák – Nedošín

František Kracík

Vendulka Látalová

Eva Macáková

Libuše Němečková

Miroslava Zemanová

85 let – Irena Jůzová

Bohuslav Svatoš

Ludmila Věnečková

90 let – Božena Bartošová

Ludmila Krejsová

Zdeněk Marek

91 let – Jaroslava Špinková

92 let – Marie Severová

96 let – Božena Kuběnová

Všem blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

Jubilejní svatby:

Zlatou svatbu – 50 let od uzavření manželství v září oslavili František a Jarmila Chladovi

Zlatou svatbu – 50 let od uzavření manželství v říjnu oslaví Josef a Marie Hofmanovi z Nedošína a František a Marcela Paulišovi
Blahopřejeme a do dalších let přejeme hodně zdraví.

Manželství uzavřeli:

Viktor Pejchal, Česká Třebová – Veronika Přivětivá, Korouhev • Tadeáš Nádvorník, Vysoké Mýto – Natálie Pešková, Vysoké Mýto • Vladimír Burian, Brno – Dita Dvořáková, Brno • Michal Pfeifer, Lanškroun – Natálie Benešová, Lanškroun • Šimon Vopařil, Proseč – Magdaléna Šteflová, Litomyšl • Lukáš Coufal, Němčice – Tereza Hanušová, Němčice • Adam Stejskal, Lanškroun – Adéla Čížová, Lanškroun • Michal Králík, Hradec Králové – Anna Jasná, Praha • Dominik Barták, Pardubice – Karolína Frýdová, Pardubice • Matouš Kopáček, Praha – Anna Masojdková, Čisovice • Martin Chaloupka, Praha – Barbora Sotolářová, Račice-Pístovice • Karel Nekuza, Brno – Žaneta Krásná, Horní Újezd • Jan David, Litomyšl – Petra Morávková, Litomyšl • Jakub Novotný, Česká Třebová – Erlisa Baraj, Česká Třebová • Jaroslav Jireček, Litomyšl – Bar-

bora Hamouzová, Loděnice • Matěj Bažant, Litomyšl – Nancy Kotlářová, Strakov • Vojtěch Kárásky, Dolní Újezd – Veronika Lorenzová, Litomyšl • Tomáš Koutný, Litomyšl – Irma Bulvová, Litomyšl • Michal Süsner, Litomyšl – Radka Škeříková, Litomyšl • Martin Sotona, Běstovice – Štěpánka Kacafírková, Běstovice • Tomáš Modlitba, Šanov – Eliška Bubnová, Šanov • Ondřej Petečuk, Brno – Karolína Davidová, Hanušovice • Ondřej Olenočin, Lanškroun – Jana Andrlíková, Osík • Lukáš Voborník, Praha – Štěpánka Pírková, Praha • Josef Kopecký, Liciborice – Jana Lenská, Týniště nad Orlicí • Jan Plšek, Slatina nad Zdobnicí – Lenka Novotná, Meziměstí • Filip Strmiska, Borovnice • Andrea Pokorná, Bystřice nad Pernštejnem • Karel Klíma, Strakonice – Tereza Franková, Litomyšl • Jaroslav Konečný, Blansko – Hana Šebelová, Blansko • Adam Poul, Svitavy – Kateřina Malčánková, Šlapanice • Josef Vostrčil, Makov • Petra Vacková, Litomyšl, Pohodlí • Vojtěch Svatoš, Horní Újezd – Kateřina Kopecká, Sebranice

Novomanželům přejeme hodně zdraví a spokojenosti ve společném životě.

Rozloučili jsme se s občany našeho města:

Jiřím Sýkorou (70 let)

Ivanem Sekerešem (75 let)

Ladislavem Eliášem (77 let)

Jiřím Luxem (78 let)

Jaroslavem Krivkou (80 let) – Pohodlí

Alenou Švecovou (80 let) – Osík

Václavem Šplíchaem (83 let)

Jiřinou Novotnou (85 let)

Boženou Rackovou (90 let)

Vzpomínáme.

Ve společenské kronice naší Lilie jsou každý měsíc uváděna pouze jména těch, kteří se zveřejněním souhlasili nebo za které dali svůj souhlas zákonní zástupci či příbuzní.

Dana Kmošková, předseda KOPZ

V září jsme přivítali následující miminka:

Adéla Kapounová, Luka Wesley Jackson, Martin Šmolík, Marie Hanusová, Stella Dvořáková, Matěj Kovář, Werner Král, Rebeka Rychtaříková

říjen 2026

220 let – 15. 10. 1806 zemřel **Václav Hendrych**, sochař a řezbář, působil v Litomyšli a okolí. Z jeho dílny pochází barokní oltář v kostele v Dolním Újezdě, socha Panny Marie v Trstěnické ulici. Je autorem soch Marta a Minerva na jihovýchodní zdi panské zahrady před zámekem a také sochy sv. Floriána, která zdobila kašnu na náměstí až do roku 1894, nyní je umístěna pod proboštstvím.

165 let – 25. 10. 1861 zemřel v Litomyšli **děkan František P. Paul**. Litomyšlský rodák působil ve městě od roku 1828 až do své smrti v roce 1861. Předtím kaplanoval v Mladočově a v Cerekvici n. Loučnou. Svým nákladem nechal vztyčit velký misionářský kříž na hřbitově, z jeho podnětu bylo v roce 1860 zbudováno barokní schodiště ke chrámu Povýšení sv. Kříže.

130 let – 16. 10. 1896 zemřel poslední prefekt piaristického gymnázia, **prof. P. Cyrin Václav Bernat**, který byl v řádu v Litomyšli od roku 1859 a vyučoval do r. 1886.

95 let – 9. 10. 1931 zemřel **Emanuel Veselík**, řídící učitel a hudební pedagog. Vychoval v Litomyšli mnoho klavíristů, byl klavírním pedagogem a hudebním skladatelem (mj. autorem čtyřdílné školy klavírní techniky) a nositelem zlatého záslužného kříže.

55 let – 5. 10. 1971 zemřel **Jaroslav Brychta**, český sochař a sklářský výtvarník. Navštěvoval litomyšlskou řemeslnickou školu a chodil k profesorovi Karlu Štátnému do nedělní veřejné kreslírny. Studoval v Praze na Uměleckoprůmyslové škole, po absolutoriu se v roce 1920 stal profesorem sklářské školy v Železném Brodě, prováděl experimenty s taveným sklem. Vytvořil pamětní desku s reliéfní podobou A. Jiráka na hostinci Na Buřvalce, kde spisovatel bydlel, a bustu na náhrobku Františka Háši, majitele a provozovatele městské elektrárny.

45 let – 15. 10. 1981 zemřel **Čestmír Jeřábek**, právník, spisovatel, prozaik, dramatik a literární kritik, syn V. K. Jeřábka. Ve svém literárním díle se vyznává ze vztahu k rodnému městu, autor novel o Boženě Němcové a Bedřichu Smetanovi.

15 let – 3. října 2011 vyhlásila Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství výsledky prestižní soutěže Stavba roku 2011. Tento titul získal **krytý plavecký bazén v Litomyšli**. Titul Stavba roku byl udělen za vytvoření přátelské sportovní stavby se zřetelem k netradičnímu pojetí zelených střech.

30 let – 26. října 1996 proběhlo **slavnostní otevření Smetanova domu** po nákladné rekonstrukci. Před slavnostním koncertem byla odhalena pamětní deska na památku obětí ko-

munistické totality. Autorem díla, připomínajícího zasedání Státního soudu v roce 1950, je sochař Jiří Věneček.

50 let – v říjnu roku 1976 byla před osmipatrový dům umístěna kašna s fontánou a plastikou **Dívka s delfínem** od sochaře Oldřicha Urbana.

50 let – v roce 1976 začalo v plném rozsahu **bourání Havlíčkovy ulice** a celého prostoru až k řece Loučné. Stará zástavba ustoupila plánované výstavbě panelových domů na dnešním Komenského náměstí.

285 let – v roce 1741 byl postaven **letohrádek Karlov**, který býval společenským střediskem města; taneční a divadelní sál sloužil měšťanským a studentským bálům. Později zde působili divadelní ochotníci. V roce 1903 byl Karlov zbořen a na jeho místě postaven Smetanův dům.

Lenka Backová

Chystá se oprava střechy kostela Povýšení sv. Kříže

Kostel Povýšení sv. Kříže patří k nepřehlédnutelným dominantám našeho města. Aby však jeho silueta mohla krásně litomyšl i pro další generace, čeká tuto významnou památku nevyhnutelná a náročná rekonstrukce.

Odborné průzkumy odhalily vážné poškození střešního krovu. Některé z historických trámů jsou zasaženy hnilobou a dřevomorkou domácí, což zásadním způsobem narušuje statiku celé konstrukce. Součástí plánovaných prací je proto důkladná oprava krovové vazby, výměna poškozených dřevěných prvků a následné položení nové střešní krytiny. Odhadované celkové náklady na záchranu střechy dosahují přibližně 10 milionů korun.

Financování takto rozsáhlého projektu je pro farnost i město velkou výzvou. Avšak každý z vás může přispět k záchraně této vzácné stavby.

Jak můžete pomoci? Pokud nebudete moci dorazit na připravovaný koncert, nebo si přejete projekt podpořit vyšší částkou, můžete finanční dar zaslat přímo na k tomu určený sbírkový účet: • Číslo účtu: 345342591/0100

Možnost odpočtu z daní: Všechny poskytnuté dary lze uplatnit pro snížení základu daně z příjmů (jak pro fyzické, tak pro právnické osoby). V případě zájmu o potvrzení o poskytnutí daru prosíme dárce, aby při platbě do zprávy pro příjemce uvedli svůj e-mail / adresu, případně kontaktovali farnost. Potvrzení vám rádi vystavíme.

Předem děkujeme za Vaši podporu.

Zdeněk Mach, farář

HISTORICKÉ POHLEDY

Socha sv. Jana Nepomuckého na domě čp. 139 v Litomyšli

V červenci roku 1920 byla odcizena barokní socha sv. Jana Nepomuckého. Až do tohoto dne (8. 7. 1920) zdobila výklenek domu čp. 139 na litomyšlském náměstí. Více než sto let byl ozdobný výklenek prázdný. Současní majitelé domu se dohodli s Fakultou restaurování Univerzity Pardubice, že vytvoří repliku sochy dle dostupných dobových dokumentů. Práci provedli studenti této školy v rámci ročníkové práce ve spolupráci s Pavlem Mrověcem, který zrestauroval štukovou ornamentální výzdobu kolem ní, ve které je soška umístěna. Ta se 4. října 2022 vrátila na své místo.

Lenka Backová

Se jménem Stalin zvítězíme. Kolektivizace v okrese Litomyšl

Kniha pojednávající o průběhu kolektivizace v bývalém okrese Litomyšl v letech 1949–1960 je výsledkem obsáhlého archivního i terénního výzkumu. K jejímu vzniku přispělo mj. více než čtyřicet pamětníků, kteří ji obohatili svými svědectvími, rodinnými fotografiemi, úředními materiály či rodovými kronikami. Přestože v ní významným způsobem vystupuje do popředí represe, nepůjde jen o ni. Zachycuje také proměnu běžného života vesničanů a jejich sociálního zázemí, životní perspektivy dětí z rolnických rodin připoutaných systémem novodobého nevolnictví k půdě, sro-

vnání s životními podmínkami lidí pracujících v průmyslu apod. Její nedílnou součástí je i nástin vývoje venkova od završení kolektivizace do dnešních dnů. Autorem první části je Martin Bošík. Závěrečný esej, který je hlubokým vzhledem do způsobu života rolnického stavu a zároveň reflexí jeho zániku, pro ni napsal Pavel Kosatík.

Publikace, kterou graficky zpracoval Jiří Lammel, bude veřejnosti představena ve Smetanově domě v rámci debaty Trauma kolektivizace v sobotu 17. října ve 14 hodin.

Martin Bošík

Litomyšl a Roden spojuje více než třicet let partnerství

Nizozemské město Roden bylo vůbec prvním partnerským městem Litomyšle. První kontakty mezi oběma městy se začaly rozvíjet brzy po Sametové revoluci. Oficiální dohoda o partnerství byla podepsána v roce 1991. V průběhu roku 1999 se Roden společně se sousedními městy Norg a Peize spojil do nové obce Noordenveld. Partnerství s Litomyšlí tím ale nezankulo a původní partnerské kontakty pokračovaly i pod novým názvem.

Kostel sv. Kateřiny na náměstí Brink

Formální úpravu dohody o partnerství s Roden – Noordenveld následně schválilo litomyšlské zastupitelstvo v roce 2005. Velice aktivní roli v partnerství a kontaktech hrály totiž kromě obou radnic na nizozemské straně spolek Oost-West Kontakten, na české straně vznikl za tímto účelem Litomyšlský Evropa club.

Za více než tři desetiletí vznikla mezi Litomyšlí a Rodenem, respektive dnešním Noordenveldem, velmi pestrá síť kontaktů. Spolupráce se neomezovala pouze na radnice, ale postupně se rozšířila mezi školy, sportovní kluby, kulturní soubory, spolky i jednotlivce. Pravidelně se uskutečňovala například setkání fotbalových a šachových družstev, výměny pěveckých sborů, hudebních souborů či skautů. Do spolupráce se zapojili také výtvarníci, řemeslníci a patchworkářky z obou měst.

Významnou součástí partnerství byla v 90. letech také výměna zkušeností mezi městy. Zástupci Litomyšle se v Nizozemsku inspirovali například fungováním veřejné správy, sociálních služeb, spolkového života nebo turistického ruchu, z Rodenu na litomyšlské radnici

pobývali několikrát poradci, kteří předávali zkušenosti ze svobodného a demokratického vedení obce. Z Nizozemska navíc do Litomyšle přicházela i konkrétní materiální pomoc – Roden městu v minulosti věnoval například sanitní vůz, hasicí vůz nebo schodový výtah pro Centrum sociální pomoci.

Obnova spolupráce

V letošním roce se obě města rozhodla na bohatou historii partnerství navázat a obnovit vazby i konkrétní spolupráci. V září se do nizozemského Noordenveldu vypravila delegace z Litomyšle. Cesty se zúčastnili nejen zástupci vedení města, ale také zástupkyně Fotbalového klubu Litomyšl Iva Hloušková a za litomyšlské školy Veronika Rambousková.

„Fotbal patří mezi oblasti, které města v minulosti propojovaly nejvýrazněji. Utkání družstev kopané patřila k aktivitám s nejdelší tradicí v rámci spolupráce obou partnerských měst. V TJ Jiskra Litomyšl bychom na tuto úspěšnou tradici rádi navázali a postupně obnovili kontakty mezi fotbalisty, trenéry i mladými spor-

tovcí z obou měst. Věříme, že sport dokáže překonávat vzdálenosti, rozvíjet mezinárodní přátelství a nabídnout dětem i mládeži cenné zkušenosti nejen na hřišti, ale i v běžném životě. Pro děti a mládež by podobná spolupráce znamenala mnohem víc než jen fotbalové zápasy. Měly by možnost poznat jinou zemi a kulturu, komunikovat v angličtině přímo se svými vrstevníky,“ uvedla členka výkonného výboru Fotbalového klubu Litomyšl Iva Hloušková.

„Během návštěvy Rodenu jsme se sami přesvědčili, že místní lidé jsou velmi přátelští, otevření a ochotní navazovat nové kontakty. Věříme, že právě sport může být začátkem nových mezinárodních přátelství a zážitků, na které budou mladí sportovci vzpomínat celý život. Naším cílem je navázat spolupráci, která by mohla v budoucnu přinést vzájemné návštěvy týmů, přátelská utkání, turnaje, sportovní kempy i další společné aktivity. Rádi bychom tak přispěli k tomu, aby partnerství mezi Litomyšlí a Rodenem pokračovalo i v dalších generacích a aby fotbal opět sehrál svou důležitou roli při spojování lidí napříč Evropou,“ doplnila Iva Hloušková.

„Do Rodenu jsem se vrátil po více než 20 letech, kdy jsem do této severonizozemské obce jezdil jako aktivní člen Litomyšlské Evropa klubu a musím uznat, že se posunul významně dál. Vzniklo nové zajímavé centrum – nákupní zóna podobná našemu náměstí a velice se nám líbil i program, který pro nás kolegové z Rodenu připravili. Mimo jiné jsme zjistili, jak velice aktivní jsou v Nizozemsku senioři – například v muzeu Veenhuizen pracuje více než 100 dobrovolníků z řad seniorů na různých pozicích a zajištění chodu muzea na nich prakticky stojí. Za nás je v tuto chvíli nejdůležitější znovunastartovat výměnné pobyty zejména mladých lidí – škol, sportovních oddílů či dalších skupin tak, aby mladí lidé zjistili, že i na druhé straně Evropy mohou mít kamarády, kteří řeší podobné problémy a že sjednocená Evropa má stále budoucnost i přes aktuální nejistoty, kterými jsme obklopeni,“ uvedl starosta Daniel Brýdl.

„Práce vyučující cizích jazyků je pro mě propojením vztahu k městu, kde jsem se narodila, s mojí výrazně evropskou identitou formovanou životem v zahraničí. Z tohoto důvodu pro mě bylo velkým potěšením navštívit naše partnerské město Roden, kde chceme navázat úzké vztahy s místními školami a rádi bychom v budoucnu umožnili to samé našim studentům a žákům. Pro Nizozemce je angličtina přirozeným komunikačním prostředkem – jazyk, do kterého plynule „přepnou“, jakmile mluví s cizincem. Spolupráce mladých lidí se zahraničními studenty nejenže přispívá ke zvyšování jazykové úrovně a komunikační kompetence, ale umožňuje dialog národů na velmi osobní úrovni. Žák, který má možnost strávit nějaký čas v zahraniční rodině, se vlastně tak trochu stává vyslancem své země. Za klíčové také považuji předat budoucím generacím touhu po poznávání evropských kultur, které vzbuzují naši zvědavost svými odlišnostmi, ale zároveň je s námi pojí podobný způsob uvažování,“ uvedla další členka litomyšlské delegace Veronika Rambousková, vyučující cizích jazyků na ZŠ T. G. Masaryka v Litomyšli.

Starosta Noordenveldu s delegací z Litomyšle při prohlídce obce.

Houbové hody a výstava na Veselce

Jestli máte rádi houby, rádi je sbíráte či konzumujete, nebo byste je chtěli lépe rozpoznat, přijďte o víkendu 3. a 4. října na Veselku. Bude se zde konat „Výstava hub“, spojená s ukázkou různých houbových výrobků a doplněna o my-

kologickou literaturu. Zhlédnout budete moci i obrazy s různými motivy hub. K vidění bude i lidová tvořivost s houbovou dekorací. Součástí výstavy bude i mykologická poradna (určování vámi přinesených různých druhů hub). Poradnu a určování povede pan Jiří Kohák senior, uznávaný znalec hub z Litomyšle. Výstava se uskuteční na sále restaurace Veselka, v sobotu od 10.00 do 17.00 hod, a v neděli od 10.00 do 14.00 hod.

Spojte návštěvu výstavy s tematickým obědem či večeří. Oba dva dny se bude v naší kuchyni vařit z různých druhů hub lupenatých i hříbovitých, které doma jen tak neochutnáte. Nebudou chybět houbová polévka z opeřky měnlivé, lišková omáčka či houbová nádivka a další dobroty z těchto darů přírody. Restaurace i kuchyň budou otevřeny oba dva dny od jedenácti hodin.

Lenka Seklová

Půvabné melodie pro violoncella

Srdečně vás zveme na koncert dvou výjimečných osobností české violoncellové scény – Dominiky Weiss Hoškové a Jiřího Hoška v programu, který staví na krásě melodie, zpěvnosti a bezprostřední působivosti violoncellového tónu. Koncert se bude konat ve čtvrtek 8. října v 19 hodin ve Smetanově domě v Litomyšli v rámci Litomyšlských hudebních večerů. Publikum se může těšit na pestrou mozaiku krátkých, výrazově bohatých skladeb napříč staletími: od barokní lyriky J. S. Bacha přes romantickou kantilenu A. Dvořáka až po hravé taneční miniatury B. Smetany a J. Offenbacha. Program doplňují osobité Klezmerové melodie i emotivní šansony Edith Piaf v citlivých úpravách pro violoncello a klavír.

MgA. Dominika Weiss Hošková, Ph.D., patří k výrazným českým violoncellistkám své generace. Studovala na Pražské konzervatoři a na HAMU u doc. Jiřího Hoška, kde dokončila i dok-

torské studium. Další vzdělání získala na Jerusalem Academy of Music and Dance. Je laureátkou řady soutěží, mj. absolutní vítězkou „The competition in memory of David Gritz“ a držitelkou 1. ceny „The Rose Choron Chamber Music Competition“. V roce 2010 obdržela Stříbrnou medaili Senátu Parlamentu ČR za šíření dobrého jména České republiky v Izraeli. Koncertuje sólově i s předními českými a izraelskými orchestry a vystupuje na významných festivalech doma i v zahraničí.

Doc. Mgr. Jiří Hošek je přední český violoncellista, dlouholetý sólista Symfonického orchestru Českého rozhlasu, kde v letech 1991–1996 působil také jako koncertní mistr. Studoval u Pravoslava a Miloše Sádla, absolvoval HAMU a následně zde dvacet let působil jako docent. Další vzdělání získal v Paříži a na řadě mistrovských kurzů. Je laureátem Mezinárodní violoncellové soutěže Pražského jara 1980 a držitelem řady ocenění z deseti mezinárodních soutěží. Jako interpret i popularizátor violoncellové literatury vystoupil také v několika filmových rolích a založil festival Nekonvenční žižkovský podzim. Za celoživotní umělecký přínos obdržel v roce 2025 prestižní ocenění Master Prix.

Vstupenky na koncert si můžete zajistit na www.smetanuvdum.cz, v infocentru na Smetanově náměstí nebo v místě konání hodinu před koncertem. Děti do 15 let mají vstup na koncert zdarma, studenti mají 50% slevu.

Jiřina Macháčková

Trénováním paměti k bystré mysli

Chcete si udržet dobrou paměť a bystrou mysl i ve vyšším věku? Přihlaste se na nový kurz Univerzity 3. věku. Přijďte si procvičit svůj mozek a objevte, jak si lépe pamatovat jména, čísla nebo další důležité informace z každodenního života. V průběhu kurzu se seznámíte s tím, jak funguje lidská paměť, proč některé věci zapomeneme, ale hlavně si prakticky vyzkoušíte různé techniky, jak svou paměť zlepšit, jako jsou práce s asociacemi a představivostí a mnohé další.

Kurz je určen seniorům, kteří chtějí aktivně pečovat o své mentální schopnosti, dozvědět se

více o fungování paměti a zároveň strávit čas v příjemné společnosti. Setkání probíhají v přátelské atmosféře a nevyžadují žádné předchozí zkušenosti. Pravidelné trénování paměti je jedním z nejlepších způsobů, jak podpořit duševní aktivitu, koncentraci i sebevědomí v každodenním životě.

Začínáme v pondělí 12. 10. v 10 hodin.

Kurz má 8 lekcí po 90 minutách a stojí 900 Kč. Přihlašovat se můžete na stránce knihovna.litomysl.cz/u3v. V případě jakýchkoliv dotazů se na nás neváhejte obrátit na e-mailu u3v@knihovna.litomysl.cz. **Cecílie Jansová**

**VK
CONSULT**

CONSULT VK Litomyšl, s.r.o.

Litomyšl, Smetanovo nám. 120

tel: 461 612 670-1, 728 080 947

www.consultvk.cz

Litomyšl – Černá hora – nově vybudovaný penzion se 6 apartmány. Moderní technologie, kvalitní materiály, upravené prostředí. ENB B/138.

č. 1940 Cena: 24 999 999 Kč

Litomyšl – Husova čtvrť – prodej domu se 2 byt. jednotkami, 3 garážemi a zahradou 603 m². ENB G.

č. 1951 Cena: 10 990 000 Kč

Litomyšl – prodej zahradní chatky v zahrádkářské osadě Rozkvět (směr Políčka). Voda přivedena na pozemek.

č. 1954 Cena: 229 000 Kč

Sebranice – prodej stavebního pozemku (1 056 m²). Připojení na elektro, plyn, vodovod.

č. 1948 Cena: 1549 000 Kč

Dolní Újezd – venkovské stavení na polosamotě. K dokončení – kompletně nové krovy, střešní krytina a klempířské konstrukce. Pozemky 1 957 m². ENB G.

č. 1927 Cena: 4 250 000 Kč

Sloupnice – dům se dvěma bytovými a jednou nebytovou jednotkou. Strategická poloha v centru, potenciál. ENB G.

č. 1926 Cena: 6 499 000 Kč

Pomezí – dům v centru obce, po modernizaci. Pro bydlení i podnikání. ENB G.

č. 1959 Cena: 4 190 000 Kč

Čistá – prodej reálně oddělené části venkovského stavení k celkové rekonstrukci. Zachovalý klenbový sklep. Stavební pozemek 431 m², zahrada 592 m², 50 m do domu zahrada 1 054 m². ENB G.

č. 1902 Cena: 1 390 000 Kč

Litomyšl – Smetanovo nám. – pronájem mezonetového prostoru (69 m²) k bydlení pro jednotlivce nebo pár. ENB G.

č. 1963 Cena: 12 600 Kč/měs.+energie

Litomyšl – Zelená alej – pronájem bytu 2+kk (52 m²) s balkonem ENB B/72

č. 1956 Cena: 15 700 Kč/měs.+energie

Litomyšl – Peciny – pronájem bytu pro studentky (max. 5 lůžek).

č. 1965 Cena: 16 000 Kč/měs. vč. energií

Viva Mexico v kině

Srdečně vás zveme na projekci spojenou s přednáškou Viva Mexico, cestovatelský projekt Kateřiny a Miloše Motani. Tentokrát se spolu s nimi vypravíte do tajuplné kolébky mayaské civilizace. Mexiko je barevná, pestrá a pulzující země. Procestujte spolu s nimi fascinující Yucatán a vydejte se za novými místy i příběhy a za pořádnou dávkou dobrodružství. Uchvátí vás vykopávky v Tulumu nad tyrkysovým Karibským mořem, navštívíte mayská města Calakmul, Chichén Itzá, Uxmal a Palenque. Spatříte pyramidu a proniknete do jejích záhad a tajů. Prozkoumáme cenoty, zaplavené krásové jeskyně, kde Mayové přinášeli lidské oběti. Podíváte se do tradičních vesnic i do San Cristobalu, centra indiánské kultury. A nebude samozřejmě chybět ani pestrá mexická fauna a flóra i exkurz do místních tradic – El Mariachi, Voladores, létající muži. Mexiko nabídne pokaždé něco nečekaného – tyrkysové moře, džungli, zvířata, dávné civilizace, tajemné rituály, tradice, chutě, hudbu a tanec. Těšíme se na vás v kině v pondělí 12. října v 19.00 hodin. Předprodej vstupenek na pokladně kina, webu nebo v Infocentru.

Dita Konečná

Minipivovar Veselka slaví třináct let

V roce 2013 se do Litomyšle vrátilo pivovarské řemeslo a od té doby uplynulo úspěšných třináct let ověřených řadou úspěchů na degustačních soutěžích a festivalech. Výročí s vámi oslavíme 10. října na Veselce.

Na co se můžete těšit? V jedenáct hodin zahájíme oslavu dalším ročníkem Pivního putování po litomyšlských hospůdkách. Jsou připraveny krásné odměny pro naše „pivní turisty“ v podobě logovaných keramických krýglů. Zakončení putování proběhne v 17.00 hod., kdy budou vyhodnoceni ti nej, nej, nej – nejrychlejší a nejpivnější. Pivní putování není pouze soutěž. Dá se našlapat hezkých pár kilometrů po krásné Litomyšli s posezením u zlatavého moku s přáteli. Pivní putování bude letos obohaceno o několik dovednostních pivních soutěží. Není přece důležité vyhrát, ale zúčastnit se a užít si volný den.

Kdo nechce chodit po hospůdkách, může zakotvit u nás a poslechnout si pohodovou muziku,

zazpívat si či zatancovat. Od 17 hodin vám k pohodě a tanci zahraje nedošinská kapela Ježkovy Voči. Vše jsme pro vás připravili zdarma, bez vstupného, aby i vy jste měli radost z toho, že tu s námi fungujete již třináct let a děkujeme, že nám zachováváte i nadále svoji přízeň.

Na čepu bude limitovaná edice tmavé třináctky s meduňkou a citrónovou kůrou, která byla uvařena speciálně pro tento slavnostní den. Navíc si v průběhu celého dne budete moci zdarma prohlédnout náš pivovár s komentovanou prohlídkou o výrobě piva, mrknout se do našich pivních lázní či na terase restaurace vykoušet Pivní loutku.

Rezervace míst samostatně přímo v restauraci u obsluhy nebo na tel. 464 601 710 v otevírací době restaurace.

Těšíme se na viděnou. Kolektiv restaurace a minipivovaru Veselka.

Lenka Seklová

Přijďte si pro štrúdl a podpořte dobrou věc!

Máte rádi domácí štrúdl? Přijďte si v neděli 18. října pořídit kousek (nebo klidně více kousků) domácího štrúdlu za dobrovolný příspěvek a zároveň podpořit dobrou věc. Výtěžek poputuje na podporu Papežských misijních děl, která pomáhají dětem a lidem v chudých částech světa – například prostřednictvím škol, zdravotní péče, výživy nebo dalších místních projektů. Prodej bude probíhat od 10.30 do 11.30 hodin na podloubíku u kostela Povýšení sv. Kříže v Litomyšli v rámci Misijní neděle, za litomyšlskou farnost

Vítek Večeře

Trauma kolektivizace

Debata proběhne v sobotu 17. října od 14 hodin ve Smetanově domě s následujícím programem:

14.00–15.15 – diskuse historiků (moderátor Jiří Urban z Ústavu pro studium totalitních režimů, účastníci Martin Boštík, Pavel Boštík, Jiří Hájíček, Pavel Kosatík a předseda Asociace soukromého zemědělství České republiky Jaroslav Šebek)

Svět přírody očima Jitky Havlové

Od 12. 10. do konce roku 2026 bude kavárna Bobo Café na Vodních valech v Litomyšli hostit výstavu brněnské fotografky, výtvarnice, filmářky Jitky Havlové. Motem její celoživotní tvorby je láska a úcta k přírodě, život a proměny v ní. Budete moci na s ebe nechat působit její obrazy malované na hedvábí a plátně, obdivovat okamžiky vzácně zachycené fotoaparátem na autorských fotografiích. Ty opatřila autorka QR kódem, tematicky odkazujícím na autorský film. Tak přijďte objevit Svět přírody očima Jitky Havlové.

Jitka Havlová vystudovala SUPŠ v Brně, zejména ji ovlivnil její učitel malíř Petr Skácel (bratr básníka Jana). Je členkou UVU ČR, uspořádala mnoho samostatných výstav v ČR, vystavovala v zahraničí, na aukcích podporovala svými díly ochranu přírody. Více jak 30 let se věnovala tvorbě šperků – z rohoviny, polodrahokamů, kůže, dřeva, později i stříbra. Věnuje se malbě, zejména na hedvábí, fotografii (byla mnohokrát oceněna, v tomto roce získala 2. cenu ve fotografické soutěži Czech Nature Photo v kategorii Volně žijící ptáci) a v současnosti především filmu. Filmy je možné vidět na stránkách YouTube Příběhy přírody, které vytváří spolu s J. Šamánkem, nebo na YouTube Jitka Havlová. Smyslem těchto stránek je dávat lidem povědomí o přírodě, lásku k ní a tím jí pomáhat. V Litomyšli se autorka již 2x představila na společných výstavách s Irenou Švecovou na litomyšlských dvorcích.

Jitka Havlová často vystavuje fotografie též ve školách, knihovnách, kde spolu s filmy na přednáškách přibližuje lidem přírodu. Autorka plánuje v průběhu své výstavy uspořádat promítání těchto filmů i v Bobo Café. Tak se těšte!

Irena Švecová

Šzidi Tobias & Band: Šansonový večer plný emocí

Slovenská zpěvačka a herečka Szidi Tobias, jedna z nejvýraznějších osobností současného šansonu často přirovnávaná k Haně Hegerové, vystoupí ve Smetanově domě v Litomyšli ve čtvrtek 15. října od 19.00 hodin. Její podmanivé charisma, osobitý hlas a schopnost proměnit každou píseň v malé divadelní představení se strhující atmosférou slibují nevšední umělecký zážitek. V doprovodu své kapely Szidi Tobias & Band nabídne pestrý repertoár z autorské dílny Milana Vyskočáňho a textaře Petra Lipovského, v němž se šanson a balady mísí s prvky tanga, jazzu i čardáše, a chybět nebudou ani známé hity jako Na hotelu v Olomouci, Tvrdohlavá, Milovaná, Divá ruža či A staré rány nebolí.

Vstupenky lze zakoupit na www.smetanuvdum.cz, v infocentru Litomyšli (tel. 461 612 161)

nebo v pokladně Smetanova domu, která se otevírá hodinu před začátkem akce.

Leoš Krejčí

15.15–15.30 – přestávka
15.30–16.30 – svědecký pamětník (moderátor Martin Boštík)
16.30–16.45 – přestávka
16.45–17.45 – prostor pro dotazy a vyjádření (moderátor Jiří Urban)

Na úvod každého bloku zazní úryvek ze slavné novely Selský barok, kterou vstoupila kritická reflexe procesu kolektivizace, jeho destruktivního charakteru a dosud nezhojených ran v duších potomků pronásledovaných rolníků do české krásné literatury. Přednesu se zhostí její autor spisovatel Jiří Hájíček.

Pro účastníky setkání, na které je vstup volný, bude připraveno občerstvení. Na místě bude možné zakoupit knihu o kolektivizaci v okrese Litomyšl. Srdečně zveme všechny zájemce, protože až si zase někdo vzpomene na oběti kolektivizace, již mezi námi nikdo z nich nebude.

Martin Boštík

Otakar Brousek v třesuté komedii Zamilovaný velvyslanec

Skvělá divadelní zábava dospívající k vrcholnému zmatku skrze mistrné zápletky a záměny dorazí do Litomyšle v pátek 16. října od 19.00 hod., kdy Smetanův dům přivítá oblíbenou situační komedii Michaela Parkera Zamilovaný velvyslanec. Příběh nahlíží s nadsázkou do rezidence amerického velvyslance ve Velké Británii, kde má rodinný víkend zůstat v utajení, protože každý člen domácnosti plánuje zneužít prázdné sídlo k vlastním milostným dobrodružstvím. Ústřední postavou celého chaotického děje je anglický komorník Perkins v podání excelentního Otakara Brouska, který se s chladnou hlavou snaží udržet dekorum uprostřed záplavy nečekaných návštěvníků i náhlé izolace celého objektu. Přijďte se pobavit vynikajícími herci i nečekaným rozuzlením! Vstupenky lze zakoupit na www.smetanuvdum.cz.

dum.cz, v infocentru Litomyšl (tel. 461 612 161) nebo v pokladně Smetanova domu, která se otevírá hodinu před začátkem akce.

Leoš Krejčí

Se jménem Stalin zvítězíme. Kolektivizace v okrese Litomyšl

17. říjen 2026 – 28. březen 2027, muzeum
Výstava pojednává o proměnách zemědělské politiky v Československu v letech 1945–1960, zejména pak o období po převzetí moci komunisty v únoru 1948, kdy došlo k budování kolektivní hospodářské soustavy pod státní kontrolou. Zaměřuje se na vznik a budování jednotných zemědělských družstev a likvidaci soukromých hospodářství. Tematizuje krutý postup vůči rolnickému stavu vrcholící v letech 1951–1953 Akcí „K“ (Kulak), během níž byly uvězněny a ze svých usedlostí deportovány tisíce zemědělců i s rodinami.

Součástí výstavy je také představení předkolektivizační podoby venkova, v jehož rámci návštěvníci spatří unikátní soubor děl mlynáře a rolníka Václava Boštíka (1887–1950) z Horního Újezdu a jeho syna Václava Boštíka (1913–2005), jedné z nejvýznamnějších osobností českého výtvarného umění 20. století, s tematikou vesnického prostředí Litomyšlska. Architektonickou podobu výstavy navrhl Josef Pleskot, autorem grafického ztvárnění je Jiří Lammel. Vznikla ve

spolupráci s Národním zemědělským muzeem a Ústavem pro studium totalitních režimů pod patronací Asociace soukromých zemědělců České republiky. Záštitu nad ní převzal radní pro kulturu Pardubického kraje Roman Líněk. Komentované prohlídky výstavy pro veřejnost s autorem výstavy Martinem Boštíkem se uskuteční v těchto termínech:

- neděle 15. listopadu ve 14 hodin
- neděle 13. prosince ve 14 hodin
- sobota 23. ledna 2027 ve 14 hodin
- sobota 27. února 2027 ve 14 hodin
- neděle 28. března 2027 ve 14 hodin

Vstupné na výstavu bez navýšení za komentovanou prohlídku (délka dle domluvy, standardně 45–60 min.). Bez předchozího objednání.

Martin Boštík

Kdy už to není sranda? Beseda o tématu šikany.

20. 10. v 18.00, Nový kostel, Litomyšl
Kde končí legrace a začíná šikana? Jak ji poznat, jaké má podoby a co můžeme dělat, když se objeví?

Večer zahájíme rozhovorem s Filipem Špinkou a Milanem Šenki o jejich práci, zkušenostech a cestě k tématu prevence šikany a práce s mladými lidmi. Následovat bude ukázka z filmu Brácha a společně se podíváme na to, jak šikana vzniká, jaké má fáze a podoby, jak ji rozpoznat

a co se odehrává na straně oběti i agresora. Zazní také praktické informace o tom, jak reagovat, když šikanu zaznamenáme, a kde hledat pomoc. Večer zakončíme otevřenou diskusí a prostorem pro otázky. Beseda je určena rodičům, pedagogům, pracovníkům s dětmi a mladými lidmi, studentům i široké veřejnosti. Pořádají Skautský institut a Česká křesťanská akademie.

Pavla Šíková

Všechno je dovoleno

Ve středu 21. října od 19.00 zavítá do Smetanova domu komedie Všechno je dovoleno, v níž excelují Ivo Šmoldas, Michaela Kuklová, Miluše Bittnerová a Miroslav Šimůnek nebo Tomáš Krejčíř. Příběh sleduje dva dosud neznámé manželské páry, které se vydávají na společnou rodinnou dovolenou do chorvatského bungalovu, aby se před svatbou svých dětí vzájemně seznámily. Původní představa idylického jadranského pobytu na neutrální půdě se však velmi rychle promění v nekontrolovatelné balkánské peklo. Z přívětivých rodičů se rázem stávají nekompromisní novodobí Montekové a Kapuleti, odhodlaní udělat cokoliv, jen aby plánovanému sňatku svých potomků zabránili. Přijďte se pobavit skvělým hercům i situacím, kde je prostě všechno dovoleno!

Vstupenky na www.smetanuvdum.cz, v infocentru Litomyšl (tel. 461 612 161) nebo v pokladně Smetanova domu, která se otevírá hodinu před začátkem akce.

Leoš Krejčí

O Pavlíkovi a jeho hvězdě

Představení v podání Teátru Pavla Šmída, které se bude konat v Husově sboru v Litomyšli na Toulcově náměstí v úterý 20. října od 18.00 vypráví příběh, který promlouvá stejnou měrou k dětem i dospělým. Jeho ústředním motivem je myšlenka, že „Láska si ráda hraje na schovávanou, protože ji nejvíc ze všeho baví, když ji lidé hledají.“ Pavel a Jakub Šmídovi s loutkami z dílny Jana Růžičky a na malované scéně Simonetty Šmídové rozehrávají vyprávění o malém klukovi, který miloval hru na hledaného, a o dospělém muži, který na ni skoro zapomněl, a o hvězdě, která nám připomíná, co je v životě důležité.

Představení finančně podpořilo město Litomyšl, a tak je vstupné na ně dobrovolné. Nebojte se přijít s dětmi (ale i bez dětí) a naučit se znovu „hledat“.

Za ČČSH v Litomyšli vás srdečně zve **Štěpán Klásek**

Koncert souboru Martinů Voices

Srdečně vás zveme na koncert souboru Martinů Voices, který se bude konat v úterý 20. října v 19 hodin v kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli v rámci Litomyšlských hudebních večerů. Hlavním uměleckým cílem souboru je špičková interpretace komorní sborové tvorby 19.–21. století, dramaturgie sboru se ale nevychýbá ani hudbě renesanční, barokní a klasičtí. V programu koncertu zazní skladby G. P. da Palestriny, V. Miškinise, B. Brittena,

V. Tormise. Ansámbl tvoří profesionální zpěváci, kteří pracují pod vedením sbormistra Lukáše Vasilka. Zazní také varhany v podání Daniely Valtové Kosinové.

Martinů Voices jsou pravidelnými hosty nejvýznamnějších českých hudebních festivalů (např. Pražské jaro, Dvořákova Praha, Struny podzimu, Svatováclavský hudební festival, Lípa Musica). Koncertují převážně samostatně, některé projekty ale realizují také ve spolupráci

s tuzemskými orchestry a dirigenty. V roce 2014 provedli spolu s Českou filharmonií a jejím šéfdirigentem Jiřím Bělohlávkem operu Bohuslava Martinů Čím lidé žijí. Tato umělecká spolupráce jim přinesla mj. nominaci na prestižní ocenění „International Opera Award“ (2015). K velkým úspěchům Martinů Voices patří také jejich společný koncert se slavným britským souborem Tallis Scholars, který se uskutečnil v roce 2016 v rámci festivalu Dvořákova Praha.

Vstupenky na koncert si můžete zajistit on-line na www.smetanuvdum.cz, v Informačním centru na Smetanově náměstí v Litomyšli nebo v místě konání hodinu před koncertem. Děti do 15 let mají vstup na koncert zdarma, studenti mají 50% slevu.

Jiřina Macháčková

Jen malá dušička ve vás zbyde!

pátek 23. října, 17–20 hodin, Portmoneum

Bliží se období dušiček a konec návštěvnické sezóny v Portmoneu, a proto jsme opět připravili zábavný program pro dětské i dospělé návštěvníky. V podvečer na vás čeká čtení Váchalových textů nejen s duchařskou tematikou. Malé návštěvníky zase potěší strašidelné příběhy a pohádky, kde hlavními hrdiny jsou strašidla a upíři. V dílně si vyrobíte nevěstní dekorace nebo amulet chránící před upíry. Můžete si nechat něco tematického namalovat na obličej. Na zahradě vyzdobené originálními dýněmi si nikdy nemůžete být ničím jistí, neboť se tam skrývají

Bubenický festival oslaví 15. výročí s americkou hvězdou Ericem Moorem

Smetanův dům bude v sobotu 24. října hostit jubilejní 15. ročník Bubenického festivalu, který je největší akcí svého druhu v České republice.

V návaznosti na tradici, během níž se v Litomyšli představili světoví velikáni jako Todd Sucherman či Anika Nilles, nabídně letos nabitý program v čele s americkou bubenickou hvězdou Ericem Moorem. Spolu s ním vystoupí špičkoví česko-slovenští bubeníci Roman Vícha, Martin Kopřiva & Bio Trio, Jakub Kačic a Václav Zima, který se zároveň ujme moderování celého dne. Vedle strhujících koncertních vystoupení se návštěvníci mohou těšit také na bohatý edukativní program a prezentaci nejnovějších hudebních nástrojů a bubenických novinek. Vstupenky lze zakoupit na www.smetanuvdum.cz, v infocentru Litomyšl (tel. 461 612 161) nebo v pokladně Smetanova domu, která se otevírá hodinu před začátkem akce.

Leoš Krejčí

Přírodní broušené drahokamy

- ◆ Tanzanity ◆ Safíry ◆ Diamanty
- ◆ Kolumbijské smaragdy a další

📍 Smetanovo náměstí 28
(1. patro), Litomyšl

🕒 Provozní doba
9.00 - 16.00 (PO - PÁ)
Případně dle domluvy

+420 605 402 749
info@plgemstore.cz

 P&L GEMSTORE

příšerky. V Obludáriu si sáhnete na dno! Odhalíme tajemství sklepa, kam se jindy nedostanete! Běžnou prohlídku Portmonea v tento večer nečekejte. Strašpytláci mají vstup pouze držení za ruku dospělými, ostatní na vlastní nebezpečí! Snažíme se nestrážit, spíše pobavit, ale naše přirozenost občas vyděsí! Vlastní kostýmy vítány.

Akci jsme pro vás připravili ve spolupráci s Městskou knihovnou Litomyšl a Základní školou v Osíku. Jednotné vstupné 80 Kč.

Hana Klimešová

Kroužek Jihočechů

Osmá schůzka Kroužku Jihočechů v roce 2026 se koná ve středu 28. 10. od 16.00 hodin v salonku Restaurace Slunce. Na programu schůzky bude pokračování přednášky Jany Kroulíkové na téma „Jižní Čechy, literatura a spisovatelé“, během níž si připomeneme další osobnosti, které se v tomto regionu narodily nebo zde pobývaly. Srdečně zveme i litomyšlskou čtenářskou veřejnost.

Jana Kroulíková

Smrt festival Litomyšl: Otevřený dialog, lidskost i naděje

Srdečně vás zveme na druhý ročník akce Smrt festival Litomyšl, který pořádáme ve dnech 16. a 17. října v prostorách zámeckého pivovaru. Náš festival není pochmurný. Je naopak živý, odvážný a hluboce lidský. Otevíráme téma, o kterém se běžně nemluví, ačkoliv je přirozenou součástí života a dotýká se bez výjimky každého z nás. Místo obav a mlčení nabízíme bezpečné a vstřícné prostředí pro inspiraci, naslouchání i sdílení úlevného poznání, že i konec života s sebou může nést naději a hluboký smysl.

Dva dny plné silných příběhů, inspirace a hudby
Během dvou dnů otevřeme celou řadu inspiračních pohledů na konec života i poslední rozloučení. Čeká vás nahlédnutí na smrt v pojetí tibetského buddhismu, hluboké osobní svědectví o zážitku blízké smrti, filmová projekce i sdílení skutečných příběhů od pozůstalých a z praxe pohřební služby. Zaměříme se také na ekologii v pohřebnictví a ukážeme, jak může návrat k přírodním formám loučení pomoci naší krajině a veřejnému prostoru. Celý sobotní program pak završí zklidňující hudebně-poetický večer, který nabídne chvíli pro doznění všech jemů.

Laskavý program pro celou rodinu a doprovodný trh

Pozornost věnujeme také rodinám s dětmi, pro které jsme připravili citlivý mezigenerační blok. Nakladatelství Cesta domů představí rodičům způsoby, jak s dětmi mluvit o stárnutí, loučení a smrti pravdivě a přirozeně. Souběžně pro nejmenší návštěvníky (od 4 let) pobeží zážitková dílna Zvířátka v nebi s lektorkou dramatické výchovy Alenou Chlebounovou.

V sobotu navíc pivovar ožije doprovodným trhem, kde najdete výběr dušičkových květinových vazeb a svíců. Uvidíte také inspiraci, jak

obřad udělat osobní a autentický - připravena bude ukázka pietního místa s proutěnou rakví, autorské keramické urny a malované rakve, lněné rubáše a další prvky. Příjemné zázemí a prostor pro neformální popovídání doplní nabídka od Bistra Sweet Ladies.

Vstupné na festival je dobrovolné a rozdělené do několika úrovní. Výši svého příspěvku podpoříte spolupořádající organizaci Návrat duše. Podrobnosti o programu a vstupenky najdete na webu www.zamecke-navrsi.cz/smrtfestival.

Kateřina Klejchová, foto: Pavla Plížíková

Rekviem za Františka

V pátek 23. října si připomeneme 9. výročí úmrtí dlouholetého duchovního správce litomyšlské farnosti a člověka s velkým srdcem P. Františka Beneše, SDB. V 17.45 hod. se v kostele sv. Anny uskuteční tradiční rekviem za tuto mimořádnou osobnost, která zanechala v Litomyšli nesmazatelný otisk. Všichni, kdo by chtěli na otce Františka zavzpomínat a uctít jeho památku, jsou srdečně zváni!

za litomyšlskou farnost

Vítek Večeře

Ladovské Vánoce

24. říjen 2026 – 3. leden 2027, regionální muzeum

Užijte si bílé Vánoce v muzeu. Výstava Ladovské Vánoce s reprodukcemi ilustrací od Josefa Lady se zimní tematikou vás přenesou do doby, kdy byly děti odměňovány nepřetržitou sněhovou nadílkou. Idylická česká zima a lidové tradice je k vidění prostřednictvím jednadvaceti velkoformátových panelů s Ladovými ilustracemi z let 1926–1957. Atmosféru doplní výstava dobových předmětů se vztahem k Vánocům a každodennímu životu.

nímu životu. Můžete si prohlédnout zimní sportovní vybavení, oblečení, formy na cukroví, vánoční ozdoby, pohlednice, hračky aj.

Na recepci muzea si bude možné zakoupit praktické i upomínkové předměty s obrázky od Josefa Lady.

Ve výstavě je připraven také samoobslužný program pro mladší i starší děti. Můžete se zabývat v ladovské chaloupce, dokreslit omalovánky nebo nám pomoci ozdobit vánoční stromček.

Alena Binarová

Proč jaderní fyzici pracovali pro Hitlera?

Tato otázka (s podtitulkem od „služby státu“ k Uranovému spolk) bude tématem přednášky hlavního hosta letošního podzimního dialogu vědy a víry v Husově sboru, kterým bude doc. Filip Grygar z Univerzity Pardubice. Bude se v ní zamýšlet nad nacionálními, imperiálními a náboženskými (katolickými i luterskými) kořeny jejich akademické poslušnosti a apolitičnosti.

Setkání v Husově sboru na Touloucově náměstí se bude konat v sobotu 24. října od 10.00 a je otevřené všem zájemcům. Kdo by chtěl zůstat i na oběd a následnou volnou odpolední debatu, nechť se přihlásí na e-mail: stepan.klasek@ccsh.cz

Srdečně vás zve a na setkání s vámi se těší
Štěpán Klásek

Jízda za T. G. M.

Veterán klub Litomyšl zve příznivce historických vozidel na tradiční Jízdu za T. G. M., která se uskuteční ve středu 28. října.

Od 8.30 hodin proběhne na litomyšlském náměstí výstava historických vozidel, v 10.00 hodin vyrazí kolona na spanilou jízdu k sokolovně. Po pietním aktu u pomníku obětem světových válek budou účastníci pokračovat do Vlčkova, kde v 11.20 hodin proběhne výstava historických vozidel. Akci doprovodí četníci z pátrací stanice Pardubice a Sbor paní a dívek. Těšíme se na setkání s vámi!
Michal Fabián

Dětská herna

od 6. června, regionální muzeum

Hrají si vaše děti rády? A co vy dospělí? Jestli ano, tak právě pro vás je otevřena naše dětská herna. Je to místo pro volné hraní dětí s rodiči a najdete zde několik zastavení či koutků, kde budou připravené různé aktivity určené nejen ke hraní, ale také k tvoření. Můžete se těšit na obří lego, dřevěnou stavebnici, domeček, vláčky a další hračky. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva naší herny bude pro všechny příjemným zážitkem a relaxací během prohlídky muzea.

Ve dnech 14. až 25. října bude z provozních důvodů herna uzavřená.
Matěj Klemša

Pražský filmový orchestr přiveze slavné filmové melodie

V pátek 6. listopadu od 19.00 hodin přivítá Smetanův dům v Litomyšli Pražský filmový orchestr (PFO), který pod taktovkou dirigenta Jiřího Korynty odehraje jedinečný koncert věnovaný světu filmové, seriálové i videoherní hudby. Příznivci symfonického zvuku se mohou těšit na atmosférický zážitek a autentické provedení ikonických melodií od věhlasných světových autorů, jako jsou John Williams, Hans

Zimmer, Howard Shore či Ennio Morricone, v podání tělesa, které se na tento žánr specializuje již od svého založení v roce 2004. Vstupenky lze zakoupit na www.smetanuvdum.cz, v infocentru Litomyšl (tel. 461 612 161) nebo v pokladně Smetanova domu, která se otevírá hodinu před začátkem akce.

Leoš Krejčí

Díky Zuzce Navarové

Srdečně vás zveme na koncert s názvem Díky Zuzce Navarové, který se bude konat ve středu 4. listopadu v 19 hodin ve Smetanově domě v Litomyšli v rámci Litomyšlských hudebních večerů. Zpěvák, skladatel a instrumentalista

Mário Bihári připomene Zuzanu Navarovou, jednu z nejvýraznějších osobností české hudební scény, prostřednictvím jejích poetických, lidských a nezaměnitelných písní. Koncert nabídne nejen známé melodie, ale také vzpomínku na výjimečné setkání dvou hudebních osobností. Mário Bihári vystupoval v kapele Koa (Navarová & Gutiérrez), kde mu písničky Zuzany vstoupily do života, a po jejím odchodu do muzikantského nebe by rád předával jejich odkaz dál.

Přijďte si užít večer plný emocí, radosti a hudby, která ani po letech neztrácí svou sílu.

Vstupenky na koncert si můžete zajistit on-line na www.smetanuvdum.cz, v Informačním centru na Smetanově náměstí v Litomyšli nebo v místě konání hodinu před koncertem. Děti do 15 let mají vstup na koncert zdarma, studenti mají 50% slevu.

Jiřina Macháčková

Manželé v nesnázích: Lucie Vondráčková a Jaromír Nosek

Ve čtvrtek 5. listopadu od 19.00 hod. uvede Smetanův dům v Litomyšli chytrou francouzskou komedii Érica Assouse Manželé v nesnázích, v níž se v hlavních rolích představí Lucie

Vondráčková a Jaromír Nosek. Příběh s nadsázkou varuje před tím, co se může stát, když si s partnerkou pustíte romantický film – zdánlivě nevinná večerní pohoda totiž u zasněné manželky odstartuje lavinu otázek o lásce, kompromisech, touhách i nenaplněných snech. Dosud spokojený manželský pár Didier a Karin se tak z ničeho nic ocitá v nečekaných trablech, které přinesou řadu vtipných i trefných situací ze života. Přijďte se pobavit skvělou divadelní inscenací v režii Ondřeje Zajíce o tom, jak nebezpečné mohou romantické sladěky ve skutečnosti být!

Vstupenky na www.smetanuvdum.cz, v infocentru Litomyšl (tel. 461 612 161) nebo v pokladně Smetanova domu, která se otevírá hodinu před začátkem akce.

Leoš Krejčí

7 pádů Honzy Dědka

Do Smetanova domu v Litomyšli zamíří ve středu 11. listopadu od 19.00 hodin populární televizní talk show 7 pádů Honzy Dědka, jež po velkém úspěchu opět přináší 90 minut skvělé zábavy a nečekaných odhalení se dvěma hvězdnými hosty. Pořad známý z pravidelného vysílání na televizi Prima i z YouTube, za nímž stojí zkušený publicista Honza Dědek, vyhlášený osobností roku za svou kariéru s více než 3 500 rozhovory, slibuje jedinečný zážitek s vtipem a nadhledem v atmosféře, kterou televizní obrazovky nedokážou plně přenést. Nenechte si ujít večer plný příjemné zábavy, kde se hvězdy stávají lidmi a diváci součástí show.

Vstupenky na www.smetanuvdum.cz, v infocentru Litomyšl (tel. 461 612 161) nebo v pokladně Smetanova domu, která se otevírá hodinu před začátkem akce.

Leoš Krejčí

Říjnový program DušeProstoru

Kluby pro všechny jsou tento měsíc 13. 10., kdy si zahrajeme Diskgolf, a 27. 10., kdy nás čeká turnaj ve Stiga hokeji.

Pravidelná setkání lidí se zkušeností s duševním onemocněním se konají 6. 10., kdy si půjdeme zaplavat do svitavského bazénu, a 20. 10., kdy si zahrajeme deskové hry.

8. 10. se opět setkáme v rámci svépomocné skupiny určené pro rodiny a přátele lidí s duševním onemocněním.

V rámci klubové činnosti v MaTami v Poličce se 8. 10. projdeme po Poličce k soše T. G. Masaryka, a 22. 10. budeme v MaTami hrát deskové hry.

Zveme vás do Poličky na Slam Poetry, což je živý „přednes autorské poezie“, což může znít jako nuda, ale opak je pravdou. 15. 10. v 18 hod. v Divadelním klubu Tylova domu vám účinkující představí své někdy vtipné, někdy vážné básně a tím budou soutěžit o vaši přízeň. Vstupné je 100 Kč.

I tento měsíc jsme pro vás připravili přednášku s besedou. Uskuteční se 13. 10. v 17.30 hod. v Poličce v Zasedací místnosti Charity v budově radnice, Palackého náměstí 2, a bude na téma: „Neviditelné věci bolí taky...“ Psycholog Gréta Pelzová vám nabídne jedinečný pohled na tuto problematiku, přičemž propojí odborný výklad se zkušenostmi, což bude jistě velmi zajímavé a poučné.

Sledujte nás na www.duseprostor.cz, i na Facebooku Duše_Prostor, pište nám na duseprostor@gmail.com nebo Messenger.

Za DušeProstor, z. s., **Luděk Sapara**

Lito myšláci

ODS a nezávislí

volte **1**

Litomyšl
na prvním místě!

nižší daně

dostupné bydlení

lepší parkování

efektivní radnice

snížíme
daň z nemovitosti
máme jednu
z nejvyšších v ČR

postavíme
bytový dům a nové byty
rekonstrukcí našich budov

zlepšíme
parkování na náměstí
a postavíme parkovací dům

zavedeme
digitální kartu Litomyšláka
slevy a komunikace
na jednom místě

více rozumu. méně okázalosti.
krásná navenek. funkční uvnitř.

Městská galerie v září oslavila 100. výročí od svého založení

S ředitelkou Martinou Zuzaňákovou jsme si při této příležitosti povídaly o historii galerie, sbírkovém fondu i současnosti plné změn a rekonstrukcí.

Městská galerie v Litomyšli byla založena v roce 1926, takže letos slavíte 100 let. Když se ohlédnete za stoletou historií galerie, jaký příběh vás osobně nejvíce fascinuje?

To je velmi zajímavá otázka a děkuji za ni. Jako člověka, který se do Litomyšle přistěhoval, mě asi nejvíce fascinuje náklonnost, kterou ke galerii chovají místní. Nejvíce si to uvědomuji ve chvíli, kdy na sociálních sítích zveřejníme nějaký střípek z rekonstrukce domu U Rytířů. Právě tyto příspěvky mívají největší ohlas. Je na nich vidět, že lidé galerii nevnímají jen jako instituci, ale jako místo, ke kterému mají osobní vztah a se kterým je poji vlastní vzpomínky.

Galerie přežila válku, změny režimů i období, kdy neměla stálou expozici. Kdo byli lidé, kteří se o její existenci v minulosti nejvíce zasloužili?

Takových osobností bylo v historii galerie velmi mnoho. U jejího zrodu stáli lidé jako Václav Drbohlav, Josef Voleský nebo František Lašek. Do osudu domu U Rytířů později významně zasáhli například restaurátorka Alena Randáková, Anna Matičková nebo Olbram Zoubek. A vývoj galerie po roce 1989 si zase nelze představit bez jejich ředitelky Heleny Zemanové a Dany Schleichertové. Když se člověk probírá historií galerie, uvědomí si, že její dnešní podoba je výsledkem práce a často i osobního nasazení mnoha generací.

Pamatujete si svou úplně první návštěvu litomyšlské galerie?

Ano, úplně přesně. Přijela jsem do Litomyšle s kufrem, který strašně hrkal na zdejších dlážkách, a měla jsem pocit, že se za mnou všichni otáčejí. Nejdříve jsem šla do domu U Rytířů a potom jsem ten nešťastný kufr musela vytáhnout až do druhého patra zámku do Městské obrazárny. Pršelo, bylo chladno, ale město, galerie i obrazárna mě nadchly. Ten hezký pocit z první návštěvy si uchovávám dodnes.

Vaše sbírka obsahuje díla významných českých umělců, například Julia Mařáka, Josefa Matičky, Maxe Švabinského, Emila Filly a mnoha dalších. Která díla byste označila za základ a možná i „srdce“ galerie?

Za jedno ze „srdcí“ galerijní sbírky bychom určitě mohli označit dar Anny Matičkové, která na přání svého zesnulého manžela věnovala městu rozsáhlý konvolut obrazů. Najdeme mezi nimi díla významných českých umělců, například Josefa Čapka, Jana Zrzavého či Emila Filly, ale samozřejmě také obrazy samotného Josefa Matičky. Právě nyní tento dar zpracováváme a připravujeme jeho prezentaci ve stálé výstavě, která vznikne v půdních prostorách zrekonstruovaného domu U Rytířů.

Je náročné spravovat takovou sbírku?

V našich podmínkách ano. Řada institucí našeho typu má zaměstnance, kteří se sbírkám věnují soustavně – sledují stav jednotlivých děl, odborně je zpracovávají a věnují se výzkumu. U nás takovou specializovanou pozici nemáme, takže se ke sbírce dostáváme vedle řady dalších činností. Přesto se nám daří díla postupně zpracovávat a digitalizovat, zajišťovat jejich restaurování i zápůjčky jiným institucím. Je to běh na dlouhou trať.

Martina Zuzaňáková

Máte ve sbírkách galerie své oblíbence?

Mám jich strašně moc a skoro pokaždé, když jdu do depozitáře, přibydou další. Asi nejvíce mě ale stále oslovují díla Josefa Voleského, především jeho portréty.

Vaše galerie působí ve dvou výstavních prostorách. Městská obrazárna na zámku prošla rekonstrukcí v letech 2022–2024 a dům U Rytířů na Smetanově náměstí je v kompletní rekonstrukci od roku 2025. Je toto období pro galerii náročné, nebo ho vnímáte pozitivně jako nový začátek pro obě působiště?

Obojí. Každá rekonstrukce je náročná, protože se po vás vlastně chce, abyste dokázali navázat na to, co bylo, a současně instituci znovu promysleli a posunuli dopředu. Přitom víte, že se nikdy nezavdělíte všem. Pro nás v galerii jsou tyto milníky výzvou a mimořádnou příležitostí položit si znovu otázku, jakou galerii chceme v příštích letech vytvářet.

Městská obrazárna se po rekonstrukci zámku vrátila do prostor, kde byla v roce 1926 založena. Máte pocit, že sem městská obrazárna prostě patří? Nebo si ji umíte představit i v jiných prostorách?

Určitě sem patří. Je zajímavé, že už její zakladatel snili o vybudování nové galerijní budovy, která by lépe vyhovovala požadavkům na vystavování uměleckých děl. Jejich plány však přerušila válka. Obrazárna nakonec zůstala spojená se zámekem a po sto letech je toto spojení samo o sobě součástí její identity.

Při rekonstrukci obrazárny se vám podařilo propojit historické prostředí zámku se sou-

časným pojetím galerie. Funguje tento koncept dobře? Jak se vám ve staronových prostorách pracuje?

Myslím, že funguje velmi dobře. Některým návštěvníkům samozřejmě chybějí díla, která byla v obrazárně vystavena před rekonstrukcí. Důvodem změny ale není jen nová kurátorská koncepce. Podmínky na zámku z hlediska teploty a vlhkosti nejsou vhodné pro dlouhodobé vystavování uměleckých děl. Nová koncepce proto počítá s tím, že každý rok představíme jinou část sbírky a po skončení sezony se díla opět vrátí do depozitáře. Můžeme tak sbírku postupně ukazovat v její šíři a zároveň ji lépe zachovat pro další generace.

V roce 2027 by se měl po kompletní rekonstrukci a významném rozšíření otevřít veřejnosti dům U Rytířů. Jaká bude nová budova? Jaký zážitek byste chtěla, aby si z něj návštěvníci odnášeli?

Moc bychom si přáli, aby se nám i v domě U Rytířů podařilo vytvořit prostor, kde se staré přirozeně potkává s novým. Chceme navázat na minulost domu a galerie, která je důležitá především pro místní, a současně galerii převést do 21. století – otevřít ji novým způsobům práce s uměním i návštěvníky a učinit ji přirozeným místem také pro mladší generaci. Byla bych ráda, kdyby sem lidé nechodili pouze „na výstavu“, ale aby měli chuť v galerii nějakou dobu pobýt a vracet se do ní.

Galerie, knihovny i další kulturní instituce procházejí v posledních letech významnou proměnou. Více se otvírají veřejnosti a musí mít mnohem širší záběr činností než dříve, aby zaujaly veřejnost. Vnímáte tuto proměnu i u vás v galerii? Pomohou vám v tom nové prostory?

Určitě. Revitalizací získáme prostory, které nám umožní pořádat kurzy pro dospělé nebo edukační programy pro školy. Budeme mít také několik oddělených výstavních prostor, takže budeme moci souběžně představovat různá témata. A na poslední chvíli se nám do projektu podařilo vtěsnat i menší knihovnu zaměřenou na umění, architekturu a design. Galerie už dnes podle mě nemůže být jen místem, kam člověk přijde, prohlédne si výstavu a zase odejde. Měla by vytvářet prostor pro setkávání, poznávání a dialog.

Co vás na práci ředitelky nejvíce těší – kurátorská práce, správa sbírkového fondu, setkávání s návštěvníky nebo aktuálně možná vaše nejčastější činnost – dohled nad rekonstrukcí prostor galerie?

Moje práce je neuvěřitelně pestrá a snad to nezakřiknu, když řeknu, že mám ráda všechno, na čem se zde podílím. Jeden den řeším výstavu, druhý sbírku, další rekonstrukci nebo třeba úplně praktické provozní záležitosti. Právě ta pestrost mě na této práci baví. A jsem vděčná za to, že mohu být u proměny galerie v okamžiku, který je pro ni po sto letech existence opravdu zásadní.

-jp-

Předprodej na vybrané pořady v Infocentru Litomyšli

1. 10.	Čt	19.00	Hudba Bridgerton při svíčkách – smyčcové kvarteto a stovky svíček, 690–790 Kč • Smetanův dům tel. 603 723 816
2. 10.	Pá	17.00	Příběhy vyryté do skla – 400 Kč, nutné přihlášení předem • Portmoneum – Museum Josefa Váchala tel. 777 840 425
		17.00	ArchiMyšl: 100 let s O. Zoubkem – koment. prohlídka s D. Bazikou, 100/150 Kč, rezervace: zameckesklepeni.cz • zámecké sklepení
		17.30–19.00	ArchiMyšl: V tempu architektury – koment. prohlídka architektury pro zkušené běžce i běžce začátečníky • Touloucovo nám.
		19.00	fuzzy2102 + Zrcadla – koncert, předprodej 211 Kč/250 Kč na místě • Music club Kotelna tel. 776 278 519
		19.00	ArchiMyšl: Řízená ochutnávka vín – 555 Kč, rezervace nutná: zameckesklepeni.cz • zámecké sklepení tel. 604 149 640
		19.00	A do pyžam! – divadelní představení, hrají K. Brožová, D. Suchařípa, P. Vondráček, aj., 400–490 Kč • Smetanův dům
3. 10.	So	8.30–11.30	Rostlinný SWAP – výměna rostlin • podsiň před knihovnou tel. 461 612 068
		10.00	ArchiMejdění po zámeckém návrší – prohlídka s průvodcem, 200–220 Kč • kostel Nalezení sv. Kříže tel. 727 878 444
		11.00–13.00	ArchiMyšl: Prohlídka Augustovy tiskárny a její rekonstrukce, každou půlhodinu provází M. Šimek • Augustova tiskárna
		13.00	ArchiMyšl: Komentovaná projížďka po stavbách moderní architektury – provází A. Dokoupil, 100 Kč • sraz u sochy B. Smetany
		13.00–16.00	Město na polaroid – workshop polaroidové fotografie s odborníky ze studia Polagraph, 400 Kč • Touloucovo náměstí 156
		14.00–16.00	ArchiMyšl: Přezůvky s sebou! – netradiční prohlídka městské knihovny, budovy Tunel ZUŠ a bytové výstavy Můj tatí O.
		15.00	Josef Kalasanský a Litomyšl? – beseda s H. M. Hendrych a M. Boštíkem o historii piaristického řádu • kostel Nalezení sv. Kříže
		16.00	ArchiMyšl: Jan Šrámek: Ohrožené druhy/Architektonické dědictví 1958-1989 – zahájení výstavy • Galerie Pakosta
		17.00	ArchiMyšl: Na pivo s architekty – povídání s P. Hájkem, A. Hvízdalem a dalšími moderuje A. Gebrian • kaple v zám. pivovaru
		20.30	Noční prohlídka piaristického chrámu – 180–220 Kč • kostel Nalezení sv. Kříže tel. 727 878 444
		22.00	Párty time! – dj Saurus, 100 Kč • Music Club Kotelna tel. 776 278 519
4. 10.	Ne	10.00	ArchiMyšl: Procházka Litomyšlí Olbrama Zoubka – po stopách O. Zoubka nás provede E. Zoubková • Klášterní zahrady
		14.00	ArchiMyšl: Archihrátky s Dudýskem – program pro děti • FotbalPark tel. 604 972 534
		14.00	ArchiMyšl: Slavnostní požehnání nové kaple – spojené se mší svatou • kaple sv. J. Kalasanského za Primátorskou hrází
		15.30	ArchiMyšl: Pavel Helan s kapelou – koncert křesťanského písničkáře • Primátorská hráz tel. 461 653 333
5. 10.	Po	14.00	Slavnostní otevření zrekonstruovaných prostor knihovny – prohlídka • městská knihovna tel. 461 612 068
		19.00	Audience + Vernisáž – dvě divadelní představení uvede Divadlo v Celetné, 450–490 Kč • Smetanův dům tel. 603 723 816
6. 10.	Út	9.00–13.00	Den dobrovolnických příležitostí – seznámení se s dobrovolnickou činností • zámecké návrší tel. 733 741 091
		10.00	Tvoříme a poznáváme s dětmi • Rodinné centrum Litomyšl tel. 607 605 720
		18.00	Setkání čtenářského klubu #Načteno Litomyšl: Lolita – povídání o knize Vladimira Nabokova • knihovna
7. 10.	St	15.00	Arteterapie pro děti a rodiče – tvoříme, objevujeme a nasloucháme, nutné přihlášení předem tel. 724 227 859 • knihovna
		17.00	Nesed' doma, vyjeď do zahraničí! – příběhy mladých cestovatelů • Lidový dům – dobrovolnické centrum tel. 733 741 091
		19.00	Bratři Ebenové – koncert, 600–750 Kč • Smetanův dům tel. 461 613 239
8. 10.	Čt	18.00	Karel Kryl: Anděl s polámanými křídly – odkaz básníka s kytarou a krále českého protestsongu K. Kryla • Nový kostel
		19.00	LHV: Půvabné melodie pro violoncello – koncert, účinkují D. W. Hošková a J. Hošek (violoncello), 280 Kč • Smetanův dům
9. 10.	Pá	20.00	The Atavists + Miagra + Influs – koncert, předprodej 350 Kč/400 Kč na místě • Music Club Kotelna tel. 776 278 519
10. 10.	So	11.00	Třinácté výročí litomyšlského piva – živá hudba, pivní putování, limitovaná edice tmavé třináctky a soutěže • Veselka
		20.00	Retro video párty – největší hity 80–90 let až po současnost, dj Pytlák a Tonda Kacálek, 100 Kč • KD Pohodlí
		20.30	Noční prohlídka piaristického chrámu – světelné instalace, 180–220 Kč • kostel Nalezení sv. Kříže tel. 727 878 444
		22.00	Diskotéka 70.–90. let – dj Alík, 100 Kč • Music Club Kotelna tel. 776 278 519
12. 10.	Po	17.00–18.30	AI bez mýtů. Kde začít a na co si dát pozor – 1. část workshopové série, nutné přihlášení předem • knihovna
13. 10.	Út	10.00	Tvoříme a poznáváme s dětmi – přírodní materiály • rodinné centrum tel. 607 605 720
15. 10.	Čt	9.00–17.00	Numerologické poradenství – Eva Řeháková • Faltysovo knihkupectví tel. 461 612 667
		17.30	Hraniční kameny Litomyšlského panství – přednáška Petra Vomáčky • knihovna tel. 461 612 068
		19.00	Szidi Tobias – šansonový koncert slovenské zpěvačky a herečky, 750–900 Kč • Smetanův dům tel. 603 723 816
16. 10.	Pá	17.00	SF: Smrt v tradici tibetského buddhismu – přednáška Jiřího Motáka • zámecký pivovar tel. 724 791 517
		18.00	SF: O osobním zážitku blízké smrti – beseda s Klárou Markuciovou • zámecký pivovar tel. 724 791 517
		19.00	SF: Tajemství smrti – projekce filmu • zámecký pivovar tel. 724 791 517
		19.00	AD: Zamilovaný velvyslanec – uvádí Divadlo A. Dvořáka Příbram, 470–510 Kč • Smetanův dům tel. 603 723 816
		22.00	Nosleep party – party • Music club Kotelna tel. 776 278 519
17. 10.	So	10.00	Do všech koutů návrší – prohlídka s ředitelem Zámeckého návrší D. Zandlerem • kostel Nalezení sv. Kříže
		12.00	Upside Down!cz Fest no.2 – 2. ročník punkového festivalu, předprodej 500 Kč/580 Kč na místě • Music club Kotelna
		13.00	SF: Panelová diskuze Návrat duše • zámecký pivovar tel. 724 791 517
		14.00–17.45	Trauma kolektivizace – diskuze historiků, svědectví pamětníků, zdarma • Smetanův dům tel. 603 723 816
		15.00	SF: Program pro děti a rodiče – přednáška pro dospělé, interaktivní dílna pro děti • zámecký pivovar tel. 724 791 517

2.–4. 10. Archimyšl 2026

7. 10. Bratři Ebenové

16.–17. 10. Smrt festival

17. 10.	So	16.00	SF: Zeleně až za hrob – přednáška Adama Vokáče • zámecký pivovar	tel. 724 791 517
		17.45	SF: Hudebně-poetický večer – básně Miloše Doležala a Eleny Pecenové, koncert Kláry Sáry • zámecký pivovar	
18. 10.	Ne	17.00	Listování.cz: Láska a tělo (Arnošt Lustig) – účinkují: B. Jánová a L. Hejlík, předprodej 158 Kč/180 Kč na místě • MC Kotelna	
19. 10.	Po	17.00	Jak si s AI konečně rozumět. Tajemství správného zadání – workshop, nutné přihlášení • knihovna	tel. 461 612 068
		18.00	Svépomocná skupina pro pečující – setkání • Vila Skřivánek	tel. 731 542 009
20. 10.	Út	10.00	Tvoříme a poznáváme s dětmi – přírodní materiály • rodinné centrum	tel. 607 605 720
		16.00	Poškolky pro školky – hry s geometrickými tvary • ZŠ T. G. Masaryka	tel. 461 612 356
		18.00	Kdy už to není sranda? – beseda o šikaně s Filipem Špinkou a Milanem Šenki • Nový kostel	
		18.00	O Pavlíkovi a jeho hvězdě – představení Teátru Pavla Šmída • Husův sbor	tel. 724 704 977
		19.00	LHV: Martinů Voices – koncert, 280 Kč/studenti 140 Kč/děti do 15 let zdarma • kostel Povýšení sv. Kříže	tel. 603 723 816
21. 10.	St	19.00	Všechno je dovoleno – divadelní představení, 490–590 Kč • Smetanův dům	tel. 603 723 816
22. 10.	Čt	10.00	Podzimní věnec – dílna pro maminky • rodinné centrum	tel. 607 605 720
		18.00	Vinařství Lahofer – degustace vín, 430 Kč, tel. 603 526 836 • Hotel Zlatá Hvězda	tel. 603 526 836
23. 10.	Pá	17.00–20.00	Jen malá dušička ve vás zbyde! – zábavný program pro dětské i dospělé návštěvníky, 80 Kč • Portmoneum	
		20.00	Mother's Angels – koncert, support: Slum + hosté, předprodej 200 Kč/250 Kč na místě • Music club Kotelna	
24. 10.	So		5. ročník zabijačkových hodů – prodej zabijačkových výrobků včetně doprovodného programu • Touloucovo náměstí	
		10.00	Proč němečtí jaderní fyzici pracovali pro Hitlera? – přednáška doc. Filipa Grygara • Husův sbor	tel. 724 704 977
		12.00	Bubenický festival – mezinárodní bubenická přehlídka, 690 Kč/děti do 15 let 500 Kč • Smetanův dům	tel. 603 723 816
		13.00–18.00	Kurz jemné numerologie – s Ilonou Reginou Grimovou • Faltysovo knihkupectví	tel. 461 612 667
		20.30	Noční prohlídka piaristického chrámu – světelné instalace, 180–220 Kč • kostel Nalezení sv. Kříže	tel. 727 878 444
27. 10.	Út	10.00	Tvoříme a poznáváme s dětmi – přírodní materiály • rodinné centrum	tel. 607 605 720
28. 10.	St	8.30	Jízda za T. G. M. – výstava historických vozidel na náměstí, pietní akt u sokolovny a ve Vlčkově	tel. 737 711 227
		10.00	Do všech koutů návrší – prohlídka s ředitelem Zámeckého návrší Davidem Zandlerem • kostel Nalezení sv. Kříže	
		16.00	KJČ: Jižní Čechy, literatura a spisovatelé – přednáška Jany Kroulíkové, i pro nečleny • Restaurace Slunce	
		16.00–20.00	Prohlídky zámku s Bílou paní po stopách tajemných bytostí – 240 Kč, prohlídka v 16.00, 17.00, 19.00 a 20.00 • zámek	
		20.30	Noční prohlídka piaristického chrámu – světelné instalace, 180–220 Kč • kostel Nalezení sv. Kříže	tel. 727 878 444
30. 10.	Pá	20.00	SPS a The Fialky: God Save The Punk II – punkový dvojkoncert, předprodej 350 Kč/400 Kč na místě • Music club Kotelna	
31. 10.	So	9.00–16.00	Podzimní Kreativ Litomyšl – prodejní výstava • zámecký pivovar	tel. 605 359 520
		20.30	Noční prohlídka piaristického chrámu – světelné instalace, 180–220 Kč • kostel Nalezení sv. Kříže	tel. 727 878 444
		22.00	Oskarsax – dj Oskarsax, 100 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
2. 11.	Po	17.00	Multimediální AI. Tvoříme obrázky, videa a další obsah – workshop, nutné přihlášení • knihovna	tel. 604 155 481
3. 11.	Út	10.00	Tvoříme s dětmi – světýlka do tmy • rodinné centrum	tel. 607 605 720
		18.00	Setkání čtenářského klubu #Načteno Litomyšl: 451 stupňů Fahrenheitů – povídání o knize R. Bradburyho • knihovna	
4. 11.	St	19.00	LHV: Mário Bihári: Díky Zuzce Navarové – koncert, 350–450 Kč • Smetanův dům	tel. 603 723 816
5. 11.	Čt	19.00	Manželé v nesnázích – divadelní představení uvádí Divadlo Metro, 490–650 Kč • Smetanův dům	tel. 603 723 816
6. 11.	Pá	19.00	Pražský filmový orchestr – koncert, 700–900 Kč • Smetanův dům	tel. 603 723 816
7. 11.	So	21.00	Botox – Na cestách 2026/27 tour – koncert, 341 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
		23.00	Párty time! – dj Saurus, 100 Kč • Music club Kotelna	tel. 776 278 519
9. 11.	Po	10.00–11.00	Klubík pro nejmenší čtenáře – na dětském oddělení městské knihovny	tel. 461 612 068
		17.00–18.30	AI pro děti a rodiče. Jak si hrát s AI doma – workshop, nutné přihlášení • městská knihovna	tel. 604 155 481
10. 11.	Út	17.30	Jak komunikovat nejen s dětmi – přednáška Mgr. Jany Hudákové • Městská knihovna Litomyšl	tel. 461 612 068
11. 11.	St	9.00–17.00	Astrologicko-tarotové poradenství – s Ilonou Reginou Grimovou • Faltysovo knihkupectví	tel. 461 612 667
		19.00	7 pádů Honzy Dědka – talk-show, 550–590 Kč • Smetanův dům	tel. 603 723 816
12. 11.	Čt	18.00	Vinařství Vladimír Tetur – degustace vín, 430 Kč • Hotel Zlatá Hvězda	tel. 603 526 836
		19.00	AD: Obsluhoval jsem anglického krále – uvádí Vršovické divadlo Praha, 470–510 Kč • Smetanův dům	tel. 603 723 816
13. 11.	Pá	21.00	East Side Orchestra – koncert, 200 Kč • Music Club Kotelna	tel. 776 278 519
14. 11.	So	20.00	Jezdci v gala – 4. ročník, 450–650 Kč • zámecká jízdárna	
		22.00	Get Lit Party – dj King, 100 Kč • Music Club Kotelna	tel. 776 278 519
15. 11.	Ne	14.00	Komentovaná prohlídka výstavy Se jménem Stalin zvítězíme – s autorem výstavy M. Boštíkem • regionální muzeum	

18. 10. Listování.cz: Láska a tělo

24. 10. Bubenický festival

12. 11. Obsluhoval jsem anglického krále

Vysvětlivky: **KJČ** – Kroužek Jihočechů, **LHV** – Litomyšlské hudební večery, **AD** – abonentní divadlo, **SF** – Smrt festival Litomyšl

Kino Sokol

Předprodej vstupenek v IC Litomyšl • tel. 461 612 161 • www.kinolitomysl.cz

		Začátky představení vždy v 19.30 (pokud není uvedeno jinak)	
1. 10.	Čt	Christopherové – film USA, komedie/drama/krimi, 100 min., titulky, 150 Kč	
2., 3. 10.	Pá, So	Proč bychom se nezabili – film ČR, komedie, 90 min., 150 Kč	
4. 10.	Ne	Veřejný prostor Františka Skály – film ČR, dokumentární, 90 min., 150 Kč	
6. 10.	Út	Bára Basiková – film ČR, dokumentární, 100 min., 150 Kč	
7. 10.	St	Tango Pro 3 – film ČR/SR, romantický/taneční, 110 min., 150 Kč	
8. 10.	Čt od 17.00	Kino senior: 6 gramů – film ČR, komedie, 90 min., 70 Kč	

8. 10.	Čt	Šipkaři – film ČR/SR, komedie, 95 min., 150 Kč
9. 10.	Pá	Pravda, nebo lež – film USA, drama/krimi/mysteriózní/thriller, 120 min., titulky, 150 Kč
10. 10.	So	Pravda, nebo lež – film USA, drama/krimi/mysteriózní/thriller, 120 min., dabing, 150 Kč
11. 10.	Ne	Digger – film USA/Mexiko, drama/komedie, 130 min., titulky, 150 Kč
12. 10.	Po od 19.00	Motani: Viva Mexico – cestopisná přednáška a projekce, 110 min., 150 Kč
13. 10.	Út	Spider-man: Zbrusu nový den – film USA, akční/sci-fi/dobrodružný, 140 min., dabing, 160 Kč
14. 10.	St od 19.00	Tady Vary: Fjord – film Norsko/Dánsko/Rumunsko/Francie, drama, 150 min., titulky, 170 Kč
15. 10.	Čt od 19.00	Odysea – film USA/VB, drama/akční/dobrodružný/fantasy, 170 min., titulky, 150 Kč
16. 10.	Pá	Velrybí pád – film USA, thriller, 110 min., titulky, 150 Kč
17. 10.	So	Street Fighter – film USA, akční/komedie/fantasy, 125 min., dabing, 160 Kč
18. 10.	Ne	Wirbel – film ČR/SR, drama/mysteriózní, 100 min., 150 Kč
20. 10.	Út	Divočina – film ČR/SR, drama, 90 min., 150 Kč
21. 10.	St	Dokonalý den – film ČR, komedie/romantický, 90 min., 150 Kč
22. 10.	Čt od 17.00	Kino senior: Chica Checa – film ČR/SR, komedie/drama, 95 min., 70 Kč
22., 23. 10.	Čt, Pá	Kluci to vidí jinak než holky – film ČR, komedie, 110 min., 150 Kč
24., 25. 10.	So, Ne	Rozum a cit – film USA, romantický/drama, 130 min., titulky, 160 Kč
27. 10.	Út	Minotaur – film Francie/Německo, drama/krimi/thriller, 120 min., titulky, 150 Kč
28. 10.	St	Kdyby se holubi proměnili ve zlato – film ČR, dokumentární, 110 min., 150 Kč
29. 10.	Čt	Filmový klub: Lekce Faust – film ČR/Francie, drama/mysteriózní/animovaný, 100 min., 130 Kč
30. 10.	Pá	Clayface – film USA, fantasy/sci-fi/horor, 110 min., titulky, 150 Kč
31. 10.	So	Insidious: Jsou mezi námi – film USA, horor/thriller/mysteriózní, 100 min., titulky, 150 Kč
1. 11.	Ne	Neskutečná máma – film USA, horor, 90 min., titulky, 160 Kč

KINO SOKOL DĚTEM

		<i>Začátky představení vždy v 17.00 (pokud není uvedeno jinak)</i>
3., 4. 10.	So, Ne	Kojot vrací úder – film USA, animovaná/dobrodružný/komedie/rodinný, 100 min., 160 Kč
10., 11. 10.	So, Ne	Pat a Mat: Zpátky na venkově – film ČR, animovaný/rodinný, 70 min., 140 Kč
17., 18. 10.	So, Ne	Pejsek Fešák – film Francie/Belgie, animovaný/dobrodružný/komedie, 90 min., dabing, 140 Kč
19. 10.	Po od 10.00	Mini kino: Tři loupežníci – film ČR, pásma pohádek pro nejmenší, 65 min., 60 Kč
24., 25. 10.	So, Ne	Ovečka Shaun ve filmu: Příšera z Mossy Bottom – film VB, animovaný/rodinný/komedie, 80 min., dabing, 150 Kč
30. 10.	Pá	Ovečka Shaun ve filmu: Příšera z Mossy Bottom – film VB, animovaný/rodinný/komedie, 80 min., dabing, 150 Kč
31. 10.	So	Mia a škola monster – film Německo/Španělsko, animovaný/dobrodružný/komedie, 85 min., 160 Kč
1. 11.	Ne	Mia a škola monster – film Německo/Španělsko, animovaný/dobrodružný/komedie, 85 min., 160 Kč

Šipkaři

Tady Vary: Fjord

Ovečka Shaun ve filmu: Příšera z Mossy Bottom

výstavy a vícedenní akce

do 3. 10.	SVL: Jan Švankmajer: Relikviáře a fetiše – výstava • Út-Ne 10–17 • Galerie Miroslava Kubíka
do 4. 10.	SVL: Vášně Antonína Píče – výstava • Út-Ne 9-12 a 13-17 • Portmoneum – Museum Josefa Váchala
do 4. 10.	SVL: Patrik Hábl: Za obrazem – výstava • po domluvě na tel. 604 203 145 • White Gallery v Osíku
do 31. 10.	Sgrafikova cesta – rodinná hra, která propojuje zábavu s poznáváním historie, umění a architektury
do 31. 10.	SVL: Jaroslav Róna: Ticho a mýty – výstava • litomyšlská veřejná prostranství
do 18. 10.	Život na vesnické usedlosti – výstava • Út-Pá 9-12 a 13-17, So-Ne 9-17 • regionální muzeum
do 20. 12.	Můj tati O. – bytová výstava • termíny prohlídek na www.olbramzoubek.cz • Smetanovo nám. 137 (Galerie de Lara)
do 29. 12.	Dana Ludvíčková: Tady a teď – výstava • Smetanův dům
do 31. 12.	Bedříšek a stroj času – úniková hra pro rodiny s dětmi, hrací karty k vyzvednutí v informačním centru
do 31. 1.	Jindřich Vodehnal: Ohlédnutí v čase – výstava • Antik Hotel Sofia
2. 10. – 5. 10.	ArchiMyšl 2026 – oslava Světového dne architektury • Litomyšl
3. 10. – 4. 10.	Mimořádné prohlídky krovu a nejstarších prostor – provází kastelán nebo stálý průvodce, 220 Kč • zámek
3. 10. – 4. 10.	Čokoládový festival – sladký program pro děti i dospělé • So 10–18, Ne 10–17 • zámecké návrší
3. 10. – 4. 10.	Výstava hub • So 10–17, Ne 10–14 • restaurace Veselka – sál
3. 10. – 4. 10.	Houbové hody – speciality z hub • So, Ne od 11.00 • restaurace Veselka
5. 10. – 2. 11.	Objev nové obzory! – interaktivní stezka po Litomyšli s aplikací Actionbound
12. 10. – 13. 10.	Prodej vyřazených knih • Po-Út 8.30–16.00 • podsiň před knihovnou
12. 10. – 31. 12.	Svět přírody očima Jitky Havlové – výstava brněnské fotografky, výtvarnice, filmačky • Bobo Cafe
15. 10. – 18. 10.	Víkend italské kuchyně – Sicílie, Sardinie • restaurace Bohém – Hotel Aplaus
16. 10. – 18. 10.	Kachní a králíčí hody – rezervace na telefonním čísle 734 670 355 nebo 461 615 338 • Hotel Zlatá Hvězda
16. 10. – 17. 10.	Smrt festival Litomyšl 2026 – přednášky, besedy, prezentace • zámecký pivovar
17. 10. – 28. 3.	Se jménem Stalin zvítězíme. Kolektivizace v okrese Litomyšl – výstava o proměnách zemědělské politiky v Československu v letech 1945–1960 • Út-Pá 9-12 a 13-17, So-Ne 9-17 • regionální muzeum
24. 10. – 3. 11.	Ladovské Vánoce – výstava s reprodukcemi ilustrací od Josefa Lady • Út-Pá 9-12 a 13-17, So-Ne 9-17 • reg. muzeum
26. 10. – 31. 10.	Týden turistických informačních center – fotokoutek k 200. výročí Domácí kuchařky M. D. Rettigové • IC na náměstí
13. 11. – 15. 11.	Svatomartinská husa – rezervace na čísle 734 670 355 nebo 461 615 338 • 11.00 • Hotel Zlatá Hvězda

kam za sportem

3. 10.	So	13.00	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. SK Pardubice – 4. liga dorostu • Městský stadion Černá hora
4. 10.	Ne	8.00	Závody všestrannosti – parkurové závody. • Jizdárna Suchá
		10.00	Fotbal: Bambiny – turnaj nejmladších dětí • Městský stadion Černá hora
		17.00	Florbal: Florbal Litomyšl vs. 1. FBK Eagles Orlová – mistrovské utkání Národní ligy mužů – Východ • městská sportovní hala
		17.00	Lední hokej: HC Litomyšl vs. HC Jaroměř – krajská liga Královéhradeckého a Pardubického kraje mužů • zimní stadion
7. 10.	St	14.00–20.00	Plavecká soutěž měst 2026 – 100 m plavání, pro všechny • městský bazén
10. 10.	So	9.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. SK Stolany – 4. liga starších žáků • Městský stadion Černá hora
		11.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. SK Stolany – 4. liga mladších žáků • Městský stadion Černá hora
10.–11. 10.	So-Ne	8.00	Říjnové parkurové závody, MČR plemene connemara, Oblastní mistrovství seniorů a U25 – parkur • Jizdárna Suchá
11. 10.	Ne	9.00	Volejbal: Turnaj v přehazované • městská sportovní hala
		17.00	Lední hokej: HC Litomyšl vs. HC Dvůr Králové nad Labem – Krajská liga KH a PR kraje mužů • zimní stadion
17. 10.	So		Workshop & TestDay No Gravity – workshopy a testování lezeček a horolezeckých lan • Sportcentrum Litomyšl
		12.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. Polička/Bystré – 4. liga dorostu • Městský stadion Černá hora
18. 10.	Ne	8.00	Finále spřežení – jezdeckví • Jizdárna Suchá
		17.00	Florbal: Florbal Litomyšl vs. Florbal Primátor Náchod – mistrovské utkání Národní ligy mužů – Východ • městská sportovní hala
		17.00	Lední hokej: HC Litomyšl vs. HC Trutnov – Krajská liga Královéhradeckého a Pardubického kraje mužů • zimní stadion
24. 10.	So	11.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. FK Letohrad – 4. liga dorostu • Městský stadion Černá hora
25. 10.	Ne	9.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. TJ Sokol Krouna – 4. liga starších žáků • Městský stadion Černá hora
		11.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. TJ Sokol Krouna – 4. liga mladších žáků • Městský stadion Černá hora
28. 10.	St		Lední hokej: HC Litomyšl vs. HC Spartak Polička – Krajská liga KH a PR kraje mužů • zimní stadion
1. 11.	Ne		Florbal: Florbal Litomyšl vs. Toppers – mistrovské utkání Národní ligy mužů – Východ. • městská sportovní hala
7. 11.	So	9.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. AFK Horní Jelení – 4. liga starších žáků • Městský stadion Černá hora
		11.30	Fotbal: TJ Jiskra Litomyšl vs. AFK Horní Jelení – 4. liga mladších žáků • Městský stadion Černá hora
8. 11.	Ne	17.00	Lední hokej: HC Litomyšl vs. SK Třebechovice pod Orebem – Krajská liga KH a PR kraje mužů • zimní stadion

sport, cvičení

■ **Městský bazén**, tel.: 461 315 011

U Plovárny 1221, Litomyšl

St 7. 10. Plavecká soutěž měst

Aktuální info: www.bazen-litomysl.cz

■ **Sportcentrum Litomyšl**, tel. 734 233 003

U Plovárny 1152, Litomyšl

Tenis, squash, bowling, badminton, lezecká stěna, posilovna.

www.sportcentrumlitomysl.cz

■ **Zimní stadion**, tel.: 774 432 169

U Plovárny 1152, Litomyšl

Veřejné bruslení:

So, Ne 13.30–15.30, St 16.30–17.30

www.hclitomysl.cz

■ **DiscGolfPark**

T. G. Masaryka, Litomyšl

Na volně přístupném hřišti se nachází celkem devět stánků, z nichž se odhazují disky. Disky lze zapůjčit v infocentru na náměstí.

■ **Pumptrack na "Wembley"**

Dukelská, Litomyšl

Dva propojené asfaltové okruhy, větší dráha měří 158 metrů a menší 38 metrů. Pro všechny, kteří

rádi jezdí na kole, skateboardu, longboardu, kolo-běžkách či in-line bruslích.

■ **Sauna ve sportovním areálu za sokolovnou**

tel. 777 588 586

Trstěnická 982, Litomyšl

www.areal-sokolovna.cz

■ **Studio jógy a zdravého pohybu BELORA**

tel. 777 613 061

Toulcovovo nám. 156, Litomyšl

Provozní doba dle rozvrhu hodin.

www.belorastudio.cz

kam v Mikroregionu Litomyšlsko?

www.litomyslsko.cz

4. 10.	Ne	13.00–16.00	Švestková neděle – pořádá Spolek archaických nadšenců • Trstěnice – ovocný sad Mikšíkova statku
14. 10.	St	15.00–19.00	Kurz pletení ošatek ze slámy – vede Lenka Kmošková • Sebranice čp. 8

! Příspěvky do Kam v Litomyšli? prosím odevzdávejte v IC do 21. dne v měsíci.
Abyste nepřišli o prezentaci akce pořádané na přelomu měsíce, jsou zde zveřejňovány pozvánky s přesahem až 5 dní. Úplné informace včetně akcí, jejichž termín je znám dlouho dopředu, na www.litomysl.cz. Změna programu vyhrazena.

■ **hudba, tanec**
■ **divadlo, promítání**
■ **výstava, vernisáž**
■ **beseda, přednáška, seminář, vzdělání**
■ **workshop, tvorba, dílny, vaření**
■ **soutěže, kvízy**

Infocentrum Litomyšl

Informační centrum
Smetanovo nám. 72
570 01 Litomyšl
tel: 461 612 161
email: ic@litomysl.cz
www.ticlitomysl.cz

Informační centrum na náměstí otevřeno:
Po–Pá 8.30–17.00
So 9.00–12.00

Zámecké informační centrum otevřeno:
So-Ne 9.00–16.00

Nabídka infocentra:

Předprodej vstupenek na kulturní a sportovní akce v síti Ticketmaster, GoOut, Ticketportal, TicketLive, Colosseum a SMSticket. Prodej mezinárodních autobusových jízdenek RegioJet.

Internet, kopírování a tisk, skenování, laminování, kroužková vazba.

Aktuální přehled vstupenek, které jsou již v předprodeji: www.ticlitomysl.cz/vstupenky.php

aktuální info o akcích na www.litomysl.cz

Mother's Angels oživilí píseň Oskara Petra a chystají velký domácí koncert!"

Nový singl Napiš litomyšlských Mother's Angels už má za sebou první koncerty a pozitivní reakce. Jednu z těch nejzajímavějších přidal David Koller, který novou verzi písně Oskara Petra označil za „epickou“. A právě Napiš, další nové písničky a nejsilnější sestavu, jakou kdy Mother's Angels měli, přivezou v pátek 23. října do Music Clubu Kotelna, kde je čeká velký domácí koncert.

Singl Napiš, který kapela představila letos v létě, je novou rockovou interpretací a pocitou autora Oskara Petra, hitmakera, který stojí například za písněmi Chci zas v tobě spát, Medvídek kapely Lucie nebo Hříšná těla, křídla motýlí Anety Langerové. Frontman kapely Jakub Dryml k její nahrávce získal osobní souhlas samotného autora, který se však dokončení nové verze už bohužel nedomohl. Zemřel v dubnu letošního roku. Jedním z impulsů k jejímu vzniku byl také rozhovor Jakuba s Davidem Kollerem, dlouholetým zpěvákem kapely Lucie, svébytným interpretem a výraznou osobností české hudební scény, který ho vybídl k tomu, aby písničku nahráli. Nová verze tak vznikla s respektem k původní skladbě, ale zároveň s novým zvukem v rockovějším kabátě.

Mother's Angels mají za sebou perný rok. Kromě skládání nových písní a vydání klipu k singlu Večery na jaře odjeli jarní klubové

turné po celé ČR. Zahráli si například i jako hosté uznávané a známé skupiny Čechomor. Do sestavy se vrátil nadaný bubeník Bedřich Hájek a o svůj kytarový zvuk se podělil Láďa Beneš, který v Mother's Angels navazuje na profesionální hudební kariéru, například u Pavla Calty nebo v Divadle Radka Brzobohatého v Praze. Zároveň se Andílci v celorepublikové soutěži Žebřík dostali až do finále v kategorii Objev roku. Následovalo nahrávání a vydání singlu NAPIŠ i s videoklipem. Píseň s kapelou nahrál a produkoval ve svém pražském studiu Institut.Hluku Filip Vlček, kterému za zvuk svých současných nahrávek vděčí například kapely Chinaski, Rybičky 48 nebo Ben Cristovao.

Mother's Angels ale rozhodně nezůstanou jen u Napiš. Do Kotelny přivezou nové písničky, které kapela postupně zařazuje do svého koncertního setu, stálíce, které v setlistu nesmějí chybět, a samozřejmě i skladby z posledního alba Představy, na kterém spolupracovali s Romanem Procházkou z populární kapely Divokey Bill. Chybět nebude ani nový světelný vizuál, který připravuje speciálně pro tento koncert jejich dvorní light designer Štěpán Doubek. A právě domácí koncert bude příležitostí slyšet Mother's Angels v podobě, do které se za poslední rok posunuli.

Večer navíc nebude stát jen na hlavní kapele. Jako hosté vystoupí mladí a nespoutaní Slum, kde jedním z výrazných členů skupiny je syn známého Litomyšlana, zástupce ředitele ZUŠ a umělce Petra Jiříčka. Představí se i další hosté.

„Kotelna je pro nás doma a chceme, aby to byl pořádný večer. Nové písničky, Napiš, Představy, hosté a celá kapela v současné sestavě,“ dodává Petr Lenocho, zakládající člen skupiny. Mother's Angels se také rozhodli svou fanouškovskou základnu podpořit a poděkovat jí tím, že vyhlásili vstupné v předprodeji pouze za 200 Kč, na místě pak 250 Kč. V porovnání s běžnými koncerty je toto opravdu unikátní! Mother's Angels – 23. října, Music Club Kotelna

Veronika Pekařová

GENERACE

TOP 5 TÉMAT NA DALŠÍ 4 ROKY

1. Dokončení nového domova pro seniory
2. Chytré parkování a nová místa u centra na průtahu
3. Dostupné bydlení a pozemky
4. Další rozvoj cyklostezek
5. Bezpečnost ve městě

Dejte nám svůj hlas! Děkujeme.
generace89.cz

3D tiskem na pomoc Ukrajině

Co se stane, když se koníček spojí s touhou pomáhat? V mém případě obyčejná 3D tiskárna, kterou máte možná i vy doma v garáži, denně vyrábí vybavení, které může na Ukrajině zachránit lidský život. Jmenuji se Tomáš Votřel a pocházím ze Sebranic u Litomyšle. Ve volném čase se věnuji 3D tisku – a rozhodl jsem se dát tomuto koníčku hlubší smysl. Zapojil jsem se do mezinárodní dobrovolnické iniciativy DrukArmy (Tiskařská armáda), která sdružuje majitele 3D tiskáren z celé Evropy. Společnými silami vyrábíme materiální pomoc pro Ukrajinu. Je to už více než čtyři roky od plnohodnotné ruské agrese a je potřeba v pomoci nepolevovat.

Plně respektuji, že na dění na Ukrajině můžeme mít různé názory. Pro mě je to ale především o praktické pomoci. Netiskneme zbraně, nýbrž taktické vybavení, ochranné krytky na zranitelnou elektroniku, pomůcky, adaptéry, edukační modely, zdravotnické pomůcky a mnoho dalšího. Výroba na domácích strojích šetří obrovské peníze, které se dají využít na jiných potřebných místech.

**ДРУК
АРМІЯ**

drukarmy.cz

QR platba
3D pomoc pro
Ukrajinu, z.s.
2103342088/2010

QR platba
Tomáš Votřel
832464211/5500

Svůj čas a energii do toho všichni dáváme bez nároku na jakoukoliv odměnu, mimo dobrý pocit. Jediné, co je potřeba neustále dokupovat, je filament (speciální plast pro 3D tisk), kterého se spotřebuje opravdu velké množství. Domácí výroba přitom zhruba pěti až desetinásobně zhodnotí cenu použitého materiálu oproti tomu, kdyby se hotové produkty musely

kupovat – navíc často vyrábíme specifické věci, které se na běžném trhu ani nedají sehnat. Pokud byste chtěli tuto činnost podpořit, nejvíc pomůže přímá finanční podpora spolku DrukArmy – ať už na transparentní účet spolku 2103342088/2010, ze kterého se hradí především společná paletová doprava na Ukrajinu, nebo přes portál Donio.cz. Případně mě můžete podpořit i osobně, drobným příspěvkem na nákup filamentu, abych mohl udržet své tiskárny neustále v chodu.

Pokud je mezi vámi někdo, kdo má doma 3D tiskárnu a chtěl by se přidat, moc rád vás s celým procesem seznámím a vše potřebné zaučím! Pokud vás téma zaujalo více, na webu drukarmy.cz se můžete dozvědět více o nás i o tom, jak přispět spolku. Děkuji vám za čas i za případnou podporu. Neváhejte mě kontaktovat s jakýmikoliv dotazy.

Tomáš Votřel

tomas.votrel@gmail.com, tel. 608 732 585

Podzimní setkání příznivců A. Mackové a J. Váchala ve Studeňanech u Jičína

V neděli 13. září se ve Studeňanech u Jičína, kde žil Josef Váchal se svojí družkou Annou Mackovou, uskutečnila neobvyklá akce. Tamní Spolek Anna Macková, Josef Váchal a fotografové, z. s., ve spolupráci s Portmoneem – Muzeem Josefa Váchala v Litomyšli uspořádal další setkání příznivců těchto dvou nevšedních malířů a grafiků. Na programu tentokrát bylo odhalení nové informační desky před statkem Mackových čp. 19, která přibližuje nejen zdejší každodenní život umělecké dvojice, ale i historii samotného objektu. Váchal s Mackovou se sem přestěhovali z Prahy v roce 1940 a strávili zde zbytek života. Anna Macková odsud pocházela. Bývalá hasičská zbrojnice hostila dvě přednášky: Jiřího Gora Čermáka – „Komplikovaný vztah Josefa Váchala s otcem Josefem S. Alšem-Lyžcem“ a Hany Klimešové – „Erotická výtvarná tvorba nejen Josefa Váchala“, která přítomným poddhalila méně známou a ve své době často tabuizovanou polohu tehdejší umělecké scény.

Na závěr se přítomní hosté odebrali na konec obce ve směru na Jičín, kde bývala úvozová cesta. Tudy si místní, a tedy i Váchal, krátili cestu do města, tady s vyhlídkou na vrch Zebín a kartuziánský klášter ve Valdích, ráda malovala Anna Macková. Rostly zde tehdy třešně, a proto jsme se rozhodli alespoň symbolicky obnovit sad, o který oba umělci s láskou pečovali u Mackova statku. Vysadili jsme zde tři třešně věnované Studeňanům (odřůda Prunus avium Early Korvik), Litomyšli (odřůda Prunus avium Karešova), kde Váchal zanechal své monumentální nástěnné dílo, a Krkonoším (odřůda Prunus avium Napoleonova), oblíbenému místu Váchalova otce Aleše-Lyžce.

Pro doplnění uvedme, že původní sad s více než 67 stromy byl zničen po znárodnění statku v 50. letech 20. století a vznikla tam státní traktorová stanice (STS). Váchal na to v denících vzpomínal takto: „V tomto hrozném pondělku začala zkáza naše. Stojím u krásných poražených jasanů... Strašlivý den pro náš dvůr: 4 chlapi skáceli nádhernou břizu u dřevníku. Náš ořech pod okny už také leží. Tahali jej traktozem. Pokračuje mordování: došlo na jasanů u popela, pak na velký kaštan, který přetrhli v půli. Vytáhli druhý velebný jasan: položil se při domu korunou... Začalo vraždění švestek u nás, u stavení padly 3 švestky a hruška-solanka. Umřela naše poslední třešnička... Vykáceli poslední strom, na 200 let starou hrušku-ovesnici (byla 22 m vysoká, rozpětí větví bylo 8 m a průměr pně skoro 2 m). Veliké je moje prokletí!“

Expozice o obou umělcích se nachází ve Studeňanech v čp. 35 a je přístupná po předchozí domluvě. Od statku se k ní dostanete Blátivou uličkou, kudy Váchal chodíval do pojiždné prodejny nakupovat. Obec nabízí ale i památky lidového stavitelství a dvě kapličky, k té ve směru na Radim Váchal chodíval malovat a fotografovat. Obdivovatelé díla Josefa Váchala by tak Studeňany určitě neměli minout.

Hana Klimešová

Kamenictví 4K

**Karel Kopecký, Němčice 87, 561 18
Tel. 776 643 713**

- výroba žulových pomníků
- přebroušování a vyrovňování starých pomníků
- kuchyňské desky, parapety, pečící kameny
- sekání, zlacení, stříbření a obnovování písma
- výroba betonových hrobek + výkopové práce
- zpracování pískovců, výrobky dle přání zákazníka
- velký sortiment doplňků a pomníků skladem
- zaměření i cenové návrhy zdarma

Zkušenosti v oboru od roku 1985

TELEVIZNÍ VYSÍLÁNÍ NA INTERNETU

Reportáže regionální CMS TV z Litomyšle a okolí můžete zhlédnout i na www.youtube.com/theconvision: Zámek Litomyšl má novou unikátní expozici ke svému divadlu z roku 1797 • Litomyšlské dvorky - kulturní událost na 17 malých scénách • Evropský týden mobility: Co lze v dopravě po městě vylepšit? • Litomyšl Choir KOS & Shinagawa Junior String Orchestra ve Smetanově domě • Generální rekonstrukce Státního zámku dokončena o rok dříve! Je to skutečná krása! • ZŠ TGM má nový školní klub a cvičnou kuchyňku • Současnost a perspektiva sociální péče ve společnosti 21. století - 20. konference • Tisková konference města v září • Vášně Antonína Piče v Portmoneu • Kaple Josefa Kalasanského se staví 3D tiskem z betonu - navštívili jsme výrobní závod • Litomyšlské dny barokní tradice zakončily italské hudební skvosty

STAROŽITNOSTI LITOMYŠL

*na Partyzánské ulici vedle bývalého
KOVOPOLU dnes KOMFI*

vykoupí z pozůstatostí, půd a chalup a v hotovosti vyplátí starožitný nábytek z měkkého i tvrdého dřeva, nábytek kovový a chromový z ohýbaných trubek, kupují i nábytek plastový vše až do r. 1960.

Dále mám zájem o obrazy, vojenské věci, lustry, betlémy, trakaře, vozíky, hračky, hodiny, kočárky na děcka i na panenky, staré motocykly i jejich části, housle, basu, trumpetu a jiné věci starožitného charakteru.

Platba v hotovosti ihned, solidní jednání i ceny. Přijďte nabídnout, nebo zavolejte kdykoliv na telefon: 604 243 579 a já se rád přijedu podívat.

Email je p.menicik@centrum.cz

Děkuji předem za Vaše nabídky Petr Menčík

Nestraníci

Naši kandidáti

komunální volby 2026

1. MgA. Leoš Krejčí
ředitel, Smetanův dům
Litomyšl, 45 let

2. Mgr. Šárka Kučerová
správkyně zámku
Nové Hradce, středo-
školská učitelka, VOŠP
a SPgŠ Litomyšl, 50 let

3. Ing. et Ing. Radek Holcman, LL.M.
jednatel Rybářství
Litomyšl, poradce v ŽP,
biolog, 45 let

4. MUDr. Vladimír Liška, Ph.D., MBA
primář očního oddělení,
Litomyšlská nemocnice,
67 let

5. Mgr. Adam Hradil
advokát, Litomyšl,
správce dobročinného
fondu S. Slabého, 35 let

6. MUDr. Eva Machová
lékařka, Litomyšlská
a Svitavská nemocnice,
64 let

7. David Fišer
ředitel, hotel Aplaus
Litomyšl, 37 let

8. Ing. Markéta Prokešová
ekonomka, tajemnice
Fakulty restaurování UP,
59 let

9. František Renza
fotograf, 46 let

10. Bc. Petra Kubátová Šišková, DiS.
hudební pedagog
na ZUŠ a SPgŠ,
sbormistryně, 40 let

11. Bc. Petr Fišer
arborista, svahové
sečení, 35 let

12. MDDr. Peter Novák
zubní lékař, 41 let

13. Mgr. Lucie Prokešová
dokumentátorka
uměleckých děl,
NG Praha, 27 let

14. Ing. Karel Kalousek
jednatel, Městské služby
Litomyšl, 60 let

15. Bc. Veronika Samková Stratílková
jednatelka, Dům sportu
Stratílek, 41 let

16. Bc. Jakub Voříšek
student, trenér mládeže
v HC Litomyšl, 26 let

17. Jaroslav Chadima
soukromý podnikatel
v potravinářském
průmyslu, obchodník,
49 let

18. Mgr. Ondřej Sychra
středoškolský pedagog
na SŠZaT Litomyšl,
44 let

19. Ing. Milan Kašpar
soukromý podnikatel
v energetice, 59 let

20. Pavlína Růžicková
tajemnice divadla
Smetanův dům Litomyšl,
47 let

21. Vladimír Karásek, DiS.
manažer Sahm, správce
dobročinného fondu
S. Slabého, 36 let

22. Alena Nonnová
majitelka obchodu
NONN – konfekce, 61 let

23. Mgr. Petr Hanus
středoškolský pedagog,
Gymnázium A. Jiráska
v Litomyšli, 45 let

Město, kde se dobře žije i podniká.

www.nestraniciprolitomysl.cz

MÁME ČÍSLO

5

Podzimní hudební setkání: benefiční koncert, varhanní svátek a nový kulturní web

Hudba, umění a společné úsilí o zachování jedné z nejvýznamnějších památek Litomyšle. Letošní podzim přinese do kostela Povýšení sv. Kříže nejen mimořádná hudební setkání, ale také příležitost podpořit jeho potřebnou obnovu.

Benefiční koncert pro střechu kostela

V sobotu 24. října od 18.00 hodin se v kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli uskuteční benefiční koncert, jehož výtěžek bude věnován na opravu střechy tohoto historického chrámu. Vystoupí Komorní orchestr Jaroslava Kociana s programem, který rozzáří podzimní dny a potěší všechny milovníky hudby a umění.

Kostel, který po staletí utváří charakter našeho města, dnes naléhavě potřebuje naši pomoc. Jeho historický střešní krov je vážně poškozen

dřevomorkou domácí a jeho technický stav vyžaduje neodkladnou opravu. Připravovaný koncert proto není jen pozváním k hudebnímu zážitku, ale především příležitostí spojit síly a přispět k záchraně místa, které je neodmyslitelnou součástí kulturního i duchovního života Litomyšle.

Vstupné na koncert je dobrovolné a veškerý výtěžek bude věnován na opravu střechy kostela. Každý příspěvek, bez ohledu na jeho výši, pomůže přiblížit uskutečnění tolik potřebné rekonstrukce.

Srdečně zveme všechny Litomyšlany, milovníky hudby i návštěvníky našeho města. Přijďte prožít společný hudební večer a podpořit dobrou věc!

Mezi klasikou a filmem – Velký sváteční varhanní koncert

Na loňský Velký sváteční varhanní koncert, který se setkal s krásným ohlasem posluchačů, letos naváže další sváteční hudební večer. Varhanice a dirigentka Jana Cecilie Mimrová připravuje program, který propojí svět klasické varhanní literatury s hudbou filmovou. Koncert se uskuteční 28. října od 18.00 hodin v kostele Povýšení sv. Kříže v Litomyšli.

Monumentální i jemný zvuk litomyšlských koncertních varhan nabídne nový pohled na známé hudební motivy a představí tento výjimečný nástroj v neobvyklých souvislostech.

Koncert se tak stane setkáním dvou hudebních světů, které spojuje schopnosť příběhů, vytvářet atmosféru a oslovovat posluchače napříč generacemi.

Litomyšl Art – nový prostor pro hudbu a umění

Říjen přinese také slavnostní představení dlouho připravovaného webového projektu www.litomyslart.cz. Jeho cílem je vytvořit přehledný prostor věnovaný kvalitním uměleckým aktivitám v Litomyšli, představovat připravované kulturní události a přibližovat zajímavosti ze světa hudby a umění. Návštěvníci zde najdou informace o koncertech a dalších akcích pořádaných mimo jiné v kostele Povýšení sv. Kříže. Projekt, jehož autorkou je Jana Cecilie Mimrová, bude zároveň postupně rozvíjet nové příležitosti pro umělecké a hudební vzdělávání. V příštím roce představí také mezinárodní interpretační kurzy, které se stanou součástí festivalu Litomyšlské hudební léto. Věříme, že Litomyšl Art přispěje k dalšímu rozvoji kulturního života našeho města a vytvoří prostor pro setkávání umělců, studentů i široké veřejnosti z České republiky i zahraničí.

Těšíme se na společná hudební setkání a děkujeme všem, kteří svou účastí a podporou pomáhají nejen rozvíjet kulturu v Litomyšli, ale také chránit její jedinečné historické dědictví.

Tomáš Koutník

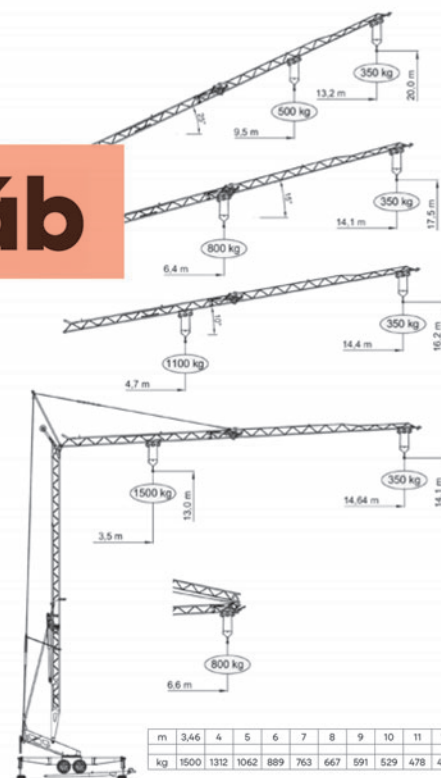
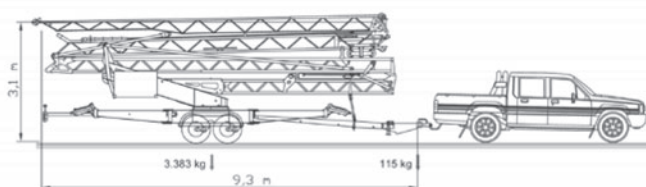
Půjčím

stavební jeřáb

Od května 2026

- Transport za autem
- Napájení 220 V
- Boční dosah až 15 m
- Výška vyložení až 20 m
- Nosnost až 1500 kg
- Hmotnost 3498 kg

- Tesařské práce
- Pokrývačské práce
- Klempířské práce
- Betonování
- Zdění
- Demolice

728 675 475
kominictvi.lnenicka@email.cz

Toulovcovy prázdninové pátky překonaly rekord. Děkujeme!

strana 1 ►

Výtěžek celostátní sbírky Pomozte dětem je určen neziskovým organizacím, které poskytují podporu a pomoc dětem a mladým lidem v České republice. O rozdělení finančních prostředků rozhoduje Nadace rozvoje občanské společnosti prostřednictvím veřejného výběrového řízení.

Velké poděkování patří všem, kteří si letos našli cestu na Toulovcovo náměstí, přišli na pohádky

a koncerty a přihodili do kasičky drobné či větší částky. Právě díky vám mají Toulovcovy prázdninové pátky už čtvrt století vedle zábavy také svůj charitativní rozměr.

Za podporu letošního ročníku děkujeme také Pardubickému kraji, sponzorům a partnerům Fondíku i všem, kteří se na přípravě celého prázdninového maratonu podíleli. Děkujeme, Litomyšl! Děkujeme vám všem! A příští léto? Samozřejmě jedeme dál. První prázdninový

pátek se opět potkáme na Toulovcově náměstí u pohádky, koncertu a kasičky Pomozte dětem.

Za organizátory **Michaela Severová**,
odbor kultury a cestovního ruchu

Co nového u seniorů

27. srpna jsme uspořádali tradiční setkání s harmonikou manželů Vodehnalových v Benátkách s bohatou tombolou, dobrým občerstvením a příjemnou obsluhou restaurace.

13. září jsme se vrátili z pobytového zájezdu od moře v Itálii. A jaké to bylo? Super! Zvládli jsme noční cesty autobusem – i když v našem věku to nebylo pro některé moc pohodlné a příjemné. Díky slečně Sáře – milé recepční v hotelu – jsme překonali i jazykovou bariéru, užili jsme si sluníčka, moře, zažili jsme pořádnou opravdovou bouřku a liják s kroupami, navštívili jsme Benátky i nedaleké město Lignano a seznámili se s italskou kuchyní a hlavně – všichni jsme se vrátili opálení a snad i spokojení.

Ve spolupráci s organizací seniorů z České Třebové se několik našich členů zúčastnilo čtyřdenního zájezdu do termálů v Lendavě ve Slovinsku a třídního zájezdu na Jižní Moravu (Čejkovice, Dolní Věstonice, Hodonín, Břeclav, Dolní Bojanovice i vinný sklípek).

Jak proběhly už 7. sportovní hry seniorů (22. 9.) v Nedošíně a Tajný výlet „někam“ 1. 10. (přihlášeno je 120 účastníků = obsazeno) - tak o tom až příště...

Čeká nás zájezd o termálů ve Velkých Losinách 20. 10. (obsazeno) a nákupní zájezd do Polska 5. 11. (zde volná místa zatím jsou). V plánu je i předvánoční setkání v Benátkách.

Bližší informace najdete ve skřínce na náměstí, při setkávání v Klubu na internátě nemocnice každé pondělí od 12.30 do 14.30 hodin nebo na tel. 775 913 400.

Dana Kmošková,
předseda MO Seniori Litomyšl

Toulovcovy prázdninové

pátky

děkujeme sponzorům:

Autobusový zájezd do termálních lázní do Maďarska

město Sárvár,
hotel Park Inn 4* hotel, strava ALL,
termín 5. – 8. 11. 2026

Odjezd z Litomyšle,
cena 10 890 Kč / osoba

Cestovní agentura CAM s.r.o.

Ústí nad Orlicí
telefon: 606 748 616
e-mail: info@agenturacam.cz
www.agenturacam.cz

trvalky - keře - stromky - substráty - hnojiva - zahradnické potřeby

**3000
stromů
skladem**

**Pro všechny naše zákazníky
nabízíme nyní možnost (po - pá)
nakoupit stromy v kontejnerech
z naší velkoobchodní prodejny**

Výběr z více než 150 druhů stromů

Floreum
zahradní centrum

- prodej ovocných stromků prostokořenných
- ukázka ovocných plodů
- vřesy - vřesovce - podzimní astry
- podzimní žardinky a chryzantémy

**Okrasné školky Litomyšl
2. podzimní výstava
(Ovoce k nakousnutí)
16.10.-1.11.2026**

www.floreum.cz

www.skolky.cz

Školky
Litomyšl

Volit, či nevolit? (Super-tajné volby)

Ve volbách za diktatury komunistů byla volební účast přes 99 %, při volbách 2022 jsme hodně zaostali. A to na 46,07 %.

Proč nešli někteří lidé volit? „Stejně si budou dělat, co budou chtít... Politika je svinstvo... Nic o kandidátech nevím... Stejně kandidují jenom pro peníze a pro svůj prospěch.“

Avšak naopak, proč lidé volit jdou? Nízká účast ve volbách mění volby v loterii. Lhostejnost je nebezpečná (pomohla mnoha diktátorům k moci). Nebudu-li volit já, rozhodnou za mne s radostí jiní, ale sotva k mému prospěchu. Neúčastí prokazují nezáměr o dění ve státě, ale i o osud demokracie jako takové. Demokracii je nutno chránit denně – zvláště pak v den voleb! Špatný volební výsledek se v pluralitním politickém systému (v demokraciích) nedá již měnit „cinkáním klíči“ na náměstích. Volby dávají naději na zlepšení situace a znamenají jistotu, že mocní příliš z moci „neonemocní“, protože vždy může dojít po několika letech k jejich výměně.

Co je možno udělat pro vyšší účast ve volbách?

Zlepšit informovanost občanů o kandidujících: Informovat o webových stránkách všech volebních stran. Vydát „Volební noviny“ o kandidujících stranách.

Pořádat pro občany společné besedy se zastupci všech volebních stran.

Před volbami v každé obci zajistit stejné velké vývěsní plochy pro všechny strany.

V ČT-regiony a ČRo-regiony dávat před volbami stejné možnosti všem volebním stranám pro prezentaci – hlavně ve větších městech.

Obce s rozhlasem dají všem stranám stejný prostor na prezentaci. Obce, které vydávají zpravodaje, nabídnou stranám stejný prostor pro prezentaci, případně vydají odpovídající přílohu. Členové volební komise mohou s volební urnou navštěvovat v den voleb místa s koncentrací znevýhodněných občanů (nemocnice, domovy důchodců, domy s pečovatelskou službou...) a nabízet možnost volit. Co z toho se však děje před blížícími se volbami? Téměř nic! A tak se možná nebudeme divit další menší účasti občanů ve volbách.

A to přesto, že den voleb je možno považovat za malý svátek demokracie.

Možnou inspirací pro nerozhodnuté voliče jsou také super-tajné volby. Osobně jsem tuto jejich podobu vyzkoušel při prvním kole minulých senátních voleb. Jak na to? Vezmete volební lístky těch stran, které byste eventuálně volili. Přeložíte je tištěnou stranou dovnitř. Pak každý list vložíte do samostatné obálky (A5). Obálky zamícháte a jednu vyberete. Nedívat se dovnitř! Tu pak vezmete k volbám. (Zbylé lístky a obálky dáte do sběru). A máte klid v duši. Nestane se vám pak to, co mně. Jedna má známá proto, že jsem volil jiného prezidenta, se mnou přestala mluvit.

K volbám

Volil jsem za komunistů,

proč nevolit nyní?

Jinak volbu populistů

pak zajistí jini!

Demokracie je nejen diskuse, ale jsou to též svobodné volby!

Zdeněk Joukl,

nestraní, praktický sociolog atd.

Kde jsou diváci, když se v Kotelně hraje LiStOVání?

Na LiStOVání v litomyšlské Kotelně chodím pravidelně. A pokaždé, když se tam rozhlédnu po hledišti, říkám si totéž: Tohle přece nemůže být všechno. Kde je nás víc? Vždyť je to taková škoda! V Litomyšli si přitom na kulturu zajít umíme! Máme koncerty, divadlo, festivaly, výstavy... A pak přijde LiStOVání a židli je najednou nějak moc.

Možná je problém už v samotném názvu – scénické čtení. Zní to trochu jako večer, kdy někdo sedí s knihou v ruce a hodinu nám předčítá. Jenže ono je to úplně jinak! Herci vezmou knihu a rozehrají ji přímo před vámi. Bez velkých kulís, bez okázalé výpravy. Jen text, herci a diváci. Postavy dostanou hlas, výraz, gesta a najednou zjistíte, že kniha, kolem které jste třeba v knihovně několikrát prošli, může být zatraceně dobrý příběh.

A právě to mě na LiStOVání baví. Je to pohled

na knihy jinak. Navíc je to velmi komorní a osobní. Sedíte blízko herců, vidíte jejich výrazy, drobná gesta a způsob, jakým s textem pracují. Není mezi vámi obrovská vzdálenost jako v klasickém divadle. Je to skoro, jako kdyby vám někdo přišel příběh osobně vyprávět. A nemusíte být knihomol. Nemusíte mít knihu přečtenou. Nemusíte ani přesně vědět, co od toho čekat. Stačí přijít a nechat se překvapit. Máme tu něco, co je trochu jiné, trochu netradiční a přitom velmi přístupné. Kultura totiž nepotřebuje jen dobré herce, dobré knihy a dobré pořadatele. Potřebuje také diváky.

Takže až příště uvidíte v programu LiStOVání, nechte se lákat a dorazte! Vezměte kamarádka, partnera nebo dospívající dítě. Anebo přijďte sami. Budete mile překvapeni.

Aneta Komárková Drahošová

ROZPIS SLUŽEB

LSPP – dospělí

(soboty, neděle, svátky 8.00 – 13.00)

V Litomyšlské nemocnici

v přízemí budovy N, tel. 461 655 319

Lékárny v době LSPP

(soboty, neděle, svátky 8.00 – 13.00)

So 3. 10. U Nemocnice, 461 615 617

Ne 4. 10. Ústavní lékárna, 461 655 530

So 10. 10. Benu Litomyšl, 705 837 334

Ne 11. 10. Ústavní lékárna, 461 655 530

So 17. 10. U Anděla strážce, 461 615 457

Ne 18. 10. Ústavní lékárna, 461 655 530

So 24. 10. Na Špitálku, 461 615 034

Ne 25. 10. Ústavní lékárna, 461 655 530

St 28. 10. Ústavní lékárna, 461 655 530

So 31. 10. U Nemocnice, 461 615 617

Ne 1. 11. Ústavní lékárna, 461 655 530

So 7. 11. Benu Litomyšl, 705 837 334

Ne 8. 11. Ústavní lékárna, 461 655 530

Stomatologie

(soboty, neděle, svátky 8.00 – 11.00)

3. – 4. 10. MUDr. Morávková Táňa

Svitavy, Milady Horákové 1988/27,

776 117 026

10. – 11. 10. MDDr. Novák Peter

Dolní Sloupnice 188, 465 549 236

17. – 18. 10. MDDr. Nováková Lenka

Dolní Sloupnice 188, 465 549 236

24. – 25. 10. MUDr. Oliva Vladimír

Litomyšl, Mariánská 1137, 461 614 614

28. 10. MDDr. Mikulecký Jan

Horní Sloupnice 49, 606 645 895

31. 10. – 1. 11. MDDr. Pospíšil Lukáš

Svitavy, Dimitrova 799/4,

604 278 684

7. – 8. 11. MUDr. Sejkorová Jitka

Polička, 1. máje 606, 606 202 501

14. – 15. 11. MDDr. Sládek Petr

Svitavy, Jugoslávská 17, 731 201 180

Domácí vajíčka od Šudomů

V Litomyšli na ulici T.G. Masaryka nově najdete automat na čerstvá domácí vajíčka.

V nabídce:

Domácí vajíčka
10 ks za 70 Kč

Domácí vajíčka
6 ks za 45 Kč

Kde nás najdete:

Domácí vajíčka od Šudomů

Literární úspěch pro Zámeckou

„Dnešní děti vůbec nečtou... Nejsou schopny napsat souvislou větu...“ Tyto stížnosti často slyšíme kolem sebe. Majda Lišková, žákyně VIII. B, však ukázala, že to s dnešními teenagery není vůbec špatné. Na jaře letošního roku přihlásila svoji povídku Anděl a potulný rytíř do prestižní literární soutěže Cena Ivony Brezinové, která je podporována například Národní knihovnou. Ke konci prázdnin přišla zpráva: „Vaše práce byla vybrána mezi vítěze kategorie.“ Dne 16. září se tedy vypravila do Zrcadlové kaple Národní knihovny v Klementinu, aby z rukou Ivony Brezinové převzala zvláštní cenu poroty za literární talent.

Majdi, tvoje vítězná povídka je několikastránková, ale zkus ji shrnout do jedné věty. Je to krátký příběh o potulném rytíři a jeho náruživém vzplanutí lásky vůči tajemné dechberoucí dívce, které ho dovede až na samotný konec světa.

Během vyhlášení padla otázka: „Pokud by ses mohla ocitnout v nějaké knize, která by to byla, a proč.“ Co jsi odpověděla?

Musím se přiznat, že je nad moje síly vybrat si pouze jednu knihu, jeden svět. Příběhů, které ve mně zůstaly, je spousta, ale světy od Sarah J. Maas patří mezi mé největší oblíbenky spolu se sérií Boys of Tommen od Chloe Walsh, anebo Dead Poets Society od Toma Schulmena. V každém světě jsou však výhody i nevýhody, v některých bych zachránila celé království a v jiných bych skončila sežraná drakem.

Kromě psaní máš také svůj „bookstagram“ (profil na instagramu, kde hodnotíš knihy). Co tě baví nejvíc – číst, psát nebo natáčet videa?

Vytvářet obsah na sociální síti mě velice baví, ale mojí skutečnou vášně představuje psaní a čtení knih. Oboje mě neskutečně naplňuje

a obávám se, že je nemožné vybrat si pouze jedno.

Máš další plán, kam bys chtěla své psaní posunout?

Vyložené plán stát se spisovatelkou nemám. Ovšem to neznamena, že své psaní nechci někam posunout. V budoucnu se chci zúčastnit dalších literárních soutěží a třeba jednou i napíšu knihu. Uvidíme, kam mě osud zavede.

Majdi, moc gratulujeme a těšíme se, až si za pár let koupíme tvoje knížky třeba v litomyšlské Pa-sece.

**Radka Jetmarová, učitelka ZŠ Zámecká
Magdalena Lišková, žákyně VIII. B ZŠ Zámecká**

Nový začátek v Sedmikrásce

Každý nový školní rok přináší něco nového. Nová dobrodružství, nová přátelství, nové dětské úsměvy a tentokrát také nové vedení naší mateřské školy Sedmikráska Litomyšl. Od letošního školního roku 2026/2027 se pomyslného žezla ujímá nová paní ředitelka Ivana Říhová, které bude po boku stát nová paní zástupkyně Aneta Mikulková. Čeká nás tedy nová kapitola, nové nápady, nové výzvy a možná i pár malých kouzel, která společně vytvoříme. Stejně jako v každé pohádce je nejdůležitější, aby se všichni v našem školkovém království cítili dobře a bezpečně. Na naše nové vedení se můžete obracet s otázkami i přáními a věříme, že společně vytvoříme prostředí, ve kterém se bude líbit nejen dětem, ale i rodičům a celému našemu týmu. Přejeme našim novým „královnám“ hodně energie, dobrých rozhodnutí a spoustu krásných chvil. Ať se nám i vám ten nový školní rok vydaří a naše společná pohádka má co nejkrásnější pokračování.

Nové kontakty: ředitelka Ivana Říhová, DiS. (reditel@sedmikraska.litomysl.cz), tel. 725 056 211, zástupkyně Bc. Aneta Mikulková (zastupkyne@sedmikraska.litomysl.cz)

Za MŠ Petra Hrubanová

Začátek školního roku v MŠ v Líbáňkách

Prázdniny utekly jako voda a my jsme s dětmi vykročili do nového školního roku.

Ve školce se na děti těšily jak stávající, tak i nové paní učitelky a asistentky. V prvních dnech se u některých dětí objevila i nějaká ta slzička – hlavně pro nové děti je někdy těžké rozloučit se s maminkou a tatínkem a vydat se na neznámou cestu do školky. Dnes už jsou ale naše dny naplněné radostí, hrou, tvořením a zpíváním.

První týdny jsou v mateřské škole tradičně věnovány zejména adaptaci. Děti se učí zvlád-

nout část dne bez rodičů, seznamují se s prostředím školky, zahrady a blízkým okolím. Děti se snaží zapamatovat si své značky, místečka v šatně a u stolečku, učí se jména ostatních dětí a učitelky, seznamují se s denním režimem, spoluvytváří třídní pravidla, navazují kamarádké vztahy a navzájem si pomáhají.

Na školní zahradě u hlavní budovy nám přes prázdniny nově přibyl basketbalový koš a zastínění pískoviště. Další zastíněné pískoviště pro děti chystáme i na odloučeném pracovišti u zámku.

Velký úspěch SVČ: Laura Kopecká získala první místo v celostátní soutěži

Velkého úspěchu dosáhlo naše SVČ v celostátní výtvarné soutěži Svět očima dětí, která

se konala pod záštitou Ministerstva vnitra České republiky. Výtvarná soutěž nabídla dětem a mladým tvůrcům možnost zamyslet se nad aktuálními tématy současného světa. Jedním z nich bylo také téma „Výhody a nevýhody AI“, tedy umělé inteligence a jejího vlivu na náš každodenní život. O to větší radost máme z výsledku Laury Kopecké, která se v této kategorii umístila na 1. místě. Její úspěch je nejen oceněním jejího výtvarného talentu a tvůrčího přístupu, ale také krásnou reprezentací našeho Střediska volného času. Lauře k tomuto mimořádnému úspěchu srdečně gratulujeme.

Jana Pokorná

Během celého školního roku nás bude provázet řada akcí a aktivit. V měsíci září to byla návštěva dravců na zahradě školky, pohádkové představení Víly Srdíčkové a především Zahradní slavnost – společná akce pro rodiče a děti – která se uskutečnila 17.9. na zahradě hlavní budovy. Děti na stanovištích plnily úkoly inspirované přicházejícím podzimem a v cíli je čekala sladká odměna. Počasí nám přálo a pevně věříme, že si děti i rodiče společně strávený čas užili.

Velké poděkování patří všem, kteří se akce zúčastnili a zejména pak těm, kteří svou kreativitou a šikovností přispěli svými výrobky k výzdobě zahrady či připravili chutné občerstvení. Děkujeme a už nyní se těšíme na další setkání s vámi!

Za kolektiv MŠ v Líbáňkách

Veronika Mrázová a Lenka Brýdlová

Kam vyrazit s dětmi? Rodinné centrum otevírá dveře každý všední den

Hledáte místo, kde si děti pohrají, rozvinou své dovednosti a vy získáte prostor pro sdílení zkušeností s ostatními rodiči? Rodinné centrum Litomyšl má pro vás otevřeno každý všední den od 8.30 do 13.00 hodin. Pravidelné programy pro rodiče s dětmi začínají vždy v 10.00 hodin, pokud není uvedeno jinak.

Na co se můžete v jednotlivých dnech těšit? Pondělí: *Jste spolu* – Společné hry v podmětném prostředí. Čeká vás například „malé, velké stavění“, tematické hry a společné zpívání.

Úterý: *Tvoříme spolu* – Výtvarná dílna zamě-

řená na rozvoj jemné motoriky. Děti si pod vedením lektorky vyzkouší stříhání, trhání papíru, lepení či malování barvami. Cílem není dokonalý výsledek, ale společný prožitek.

Středa: *Zpíváme a říkáme si* – Společné setkání nad známými říkadly a prvními dětskými písničkami. Přijít může opravdu každý pro vaše děti je totiž váš hlas ten nejkrásnější. Čtvrtek: *Volná hra a sdílení* – Prostor pro volnou hru dětí, navazování nových přátelství a pro rodiče ideální čas na kávu a vyměňování rodičovských zkušeností.

Pátek: *Hrajeme si spolu* – Aktivní závěr týdne zaměřený na rozvoj hrubé i jemné motoriky.

Na děti čeká opičí dráha, balóny, prolézačky a zábavné cestičky, které doplníme o oblíbené říkadla a písničky.

Program pro dospělé:

Rehabilitační cvičení s prvky jógy

Od října se vrací oblíbené odpolední protažení a zpevnění těla pod vedením paní Rolečkové. Cvičení se koná každý čtvrtek od 16.30 do 17.30 hodin.

Ať už si vyberete dopolední program se svými ratolestmi, nebo odpolední chvíli pro sebe, v rodinném prostředí centra budete vždy vítáni.

Na setkání s vámi se těší

Ivana Candráková a Petra Benešová

Jelínek
realitní makléř

**Vaše nemovitost
ve správných rukou**

www.honzajelinek.cz

SEŘIZOVAČ/KA
KOVOVÝROBY, VÝROBY ROLETY
ZAVAZADLOVÉHO PROSTORU

- Seřizování uústředníkových lisů, sušáček a výrobních linek
- Výměna a korekce nástrojů
- Zajišťování výrobní kontroly jednotlivých výrobních operací
- Práce ve směnném provozu od pondělí do pátku, bez víkendů

PŘIDEJ SE K NÁM!

personalni@flidr.cz
www.flidr.cz/kariera

Flidr

ZŠ T. G. Masaryka slavnostně otevřela nový školní klub a cvičnou kuchyňku

Základní škola T. G. Masaryka slavnostně otevřela v úterý 2. září nově zrekonstruované prostory školního klubu a cvičné kuchyňky. O doprovodný program se postarali členové zájmových kroužků školního klubu, kteří svým spolužákům na několika stanovištích představili činnost kroužků formou zajímavých ukávek a zábavných úkolů.

Rekonstrukce školního klubu začala v prosinci loňského roku, a to opravou původního bytu, který byl už rok neobývaný. Původní záměrem byla přestavba bytu na školní cvičnou kuchyň a místnost pro stravování. „Jelikož prostory souseďly s provozovaným školním klubem, rozhodli jsme místnosti propojit a vše zrekonstruovat jako celek. Investorem je Město Litomyšl, tedy zřizovatel naší školy. Ráda bych touto cestou vedení města velice poděkovala,“ říká Kamila Voříšková, ředitelka školy. Stavební úpravy

trvaly přibližně 4 měsíce, poté přišly na řadu kuchyňské linky, v závěru školního roku škola vybavila klub novým nábytkem.

Na výběr devět zájmových kroužků

Modrá škola je jedinou litomyšlskou základní

školou, která školní klub provozuje. Cílem je nabídnout žákům (nejen) 2. stupně pestrý výběr zájmových kroužků, aby trávili volný čas smysluplně se svými kamarády. „V letošním roce nabízíme devět zájmových kroužků – Základy 3D tisku, Mladí badatelé, Bylinkářství a příroda, Divadelní kroužek, Jóga pro hezký den, Keramická dílna, Polytechnika a řemesla, Rybářský kroužek a Turistický kroužek,“ vypočítává Věra Brokešová, vedoucí školního klubu.

Kroužky začínají v týdnu od 21. 9. a cena jednoho kroužku činí 500 Kč na školní rok. V případě zaplacení celoročního poplatku za členství v klubu (150 Kč na měsíc) již rodiče jednotlivé kroužky neplatí. Více informací poskytnou vedoucí školního klubu Věra Brokešová.

Helena Nevečeřalová

Úspěchy žáků 2. ZŠ v soutěži Svět očima dětí

V sobotu 5. září se konalo v Praze vyhlášení soutěže Ministerstva vnitra Svět očima dětí. Medaile z této soutěže vozíme již mnoho let, ale tentokrát se povedl úspěch nevidaný – našim žákům se podařilo obsadit přední příčky ve všech třech možných vyhlášených kategoriích. V kategorii audiovizuálních prací získal tým dětí ze školní televize ve složení Denisa a Daniela Čtvrtečkovy a Laura Kopecká 1 místo. Jejich film 72 hodin je sice zpracovaný zábavnou formou, ale přináší lidem důležité informace, jak se zachovat při mimořádné události v krizové situaci do doby, než se dostaví pomoc.

S velkou radostí dodáváme, že Laura Kopecká si dovezla ještě druhé zlato z kategorie výtvarné za obraz s tématem Dvě tváře AI, který do soutěže poslala se Střediskem volného času. A třetí kategorií, v níž jsme sklídili úspěch, byla kategorie literární. V ní se umístila Barbora Otavová s povídkou Dvě tváře AI. Hloubku jejích myšlenek i zajímavé zpracování porota ocenila skvělým třetím místem. Když jsme povídku četli při školní oslavě tohoto úspěchu, v sále bylo hrobové ticho. Bylo znát, že text žáky oslovil, dostal se jim pod kůži, přemýšleli o něm. Kéž se najde dostatek podobných varování, aby mladá generace dokázala pevně udržet otěže a umělou inteligenci zachovat pouze v roli oddaného sluhy. Držme dětem pěsti.

Zajímá vás zmiňovaný text či video? Ke zhlédnutí a přečtení jsou na webových stránkách i facebooku školy.

Všem zmiňovaným srdečně gratulujeme, děkujeme za skvělou reprezentaci školy a přejeme, aby je chuť kreativně tvořit neopouštěla a dále rozvíjeli svůj talent.

Miroslava Jirečková,

foto: Aneta Komárková Drahošová

POŠKOLKY PRO ŠKOLKY A

20. 10. 2026 16:00

MÍSTO SI PROSÍM REZERVUJTE TELEFONICKY ČI E-MAILEM.

DRACI PRO BUDOUCÍ PRVNÁČKY „MALÉ TVŮRCE“

PROBUDÍME GEOMETRICKÉ DRAKY

VYTVOŘÍME SI VLASTNÍHO LÉTAJÍCÍHO KAMARÁDA

NAUČÍME SE POČÍTAT DO ŠESTI

DOKÁŽEŠ SESTAVIT DRAKA JEN Z TROJÚHELNÍKŮ?

tlaskalova@3zslitomysl.cz

461 612 356

ZŠ T. G. Masaryka Litomyšl

Den otevřených dveří památek na ZŠ Zámecká

Pomalu se z toho stává tradice – druhý zářijový víkend patří na Základní škole Zámecká všem, kteří si chtějí připomenout, jak naše škola vypadá, a zároveň se dozvědět, jak se v posledních letech změnila a stále mění. Stejně tak tomu bylo i letos 12. září, kdy jsme se zapojili do Dne otevřených dveří památek.

Dopoledne patřilo prohlídce školy od sklepa až po půdu spojené s připomenutím její bohaté historie a promítnutím vybraných historických fotografií. Návštěvníci nahlédli do žákovské kuchyně, klidové místnosti, dílen, učebny přírodopisu, vybraných kabinetů i ředitelny – a samozřejmě také do sklepa a na půdu. Z jedné z učeben v nejvyšším podlaží se navíc mohli pokochat pohledem na historické centrum Litomyšle.

Odpoledne jsme se pak vydali na netradiční

procházku Litomyšlí, při které jsme potkávali významné osobnosti spojené s městem a jeho historií. Spolu se třemi žákyněmi 9. ročníku v krojích, které se v okolí Litomyšle nosily, jsme potkali mladého Aloise Jiráska, jak spěchal učit na reálku, Františka Smetanu, který se chystal vyvalit sudy a oslavit narození syna s chudinou, i bohéma Josefa Váchala. Nechyběl Zdeněk Kopal, který vyprávěl, jak pro misi Apollo hledal nejvhodnější „parkovací místo“, upovídaná Magdalena Dobromila Rettigová s koláčky či Božena Němcová, která právě sbírala inspiraci pro své povídky. Z významných míst jsme nevynechali ani to, kde kdysi stávala židovská synagoga. Prohlídka tak nabídla nejen zajímavé informace o historii Litomyšle, ale především trochu jiný, velmi živý pohled na místa a osob-

nosti, které jsou s naším městem spojeny. A právě o to nám šlo – ukázat, že historie nemusí být jen seznamem letopočtů a jmen v učebnici. Může mít konkrétní tváře, příběhy, místa i vůni čerstvě upečených koláčků. Děkujeme všem, kteří si k nám během Dne otevřených dveří památek našli cestu, a těšíme se zase za rok!

Stanislav Švejcar,
zástupce ředitele ZŠ Zámecká

Podzimní prázdniny

Středisko volného času zve děti od 1. třídy ZŠ k prožití nezapomenutelných podzimních prázdnin. Na dny 29. a 30. října je připraven pestrý program plný pohybu, zábavy a kreativity. Zázemí pro děti je zajištěno každý den od 7.30 do 15.30 hodin. Ve čtvrtek nás čeká voňavé podzimní pečení a akční pohybové hry v tělocvičně, v pátek výroba originálních podzimních dekorací a další sportovní vyžití. Cena za jeden den je 300 Kč, při účasti v obou dnech platí zvýhodněná cena 500 Kč (v částce je zahrnut program, materiál i oběd). Přihlašování ONLINE probíhá přes web svc.litomysl.cz, kde najdete i další podrobnosti. Přijďte si užít barevný podzim v pohodové atmosféře!

Anna Kmošková

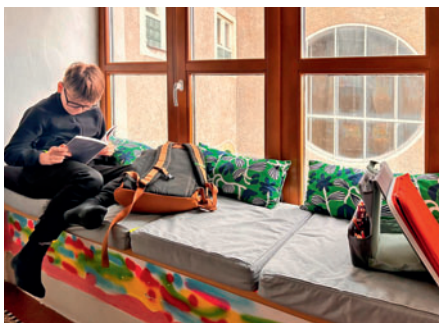
Pestrost školství začíná možností vybrat si

Debatu o financování vzdělávání znovu otevírá otázku, jaké místo mají mít v českém školství soukromé a církevní školy. V těch se dnes vzdělává přibližně 135 tisíc dětí. Často přitom zaznívá, že stát by měl jejich podporu omezit, protože jde o školy pro úzkou skupinu rodin. Tak jednoduché to ale není. Soukromé školy nevznikly proto, aby se vymezovaly vůči školám veřejným. A neměly by být vnímány ani jako konkurence. Jejich smyslem je nabídnout dětem a rodičům další možnost. Jinou cestu, jiný způsob práce, jiné prostředí. Právě pestrost může být pro české školství užitečná.

Žák soukromé školy stojí stát méně
Soukromé školy zajišťují vzdělávání, které by jinak musel zajistit veřejný systém. Státní příspěvek proto není darem ani nadstandardem. Pokrývá pouze část nákladů a odvíjí se od výdajů, které stát vynakládá na vzdělávání žáků ve veřejných školách. V roce 2024 činily veřejné výdaje na základní vzdělávání v průměru 138 200 korun na žáka ročně. Normativ MŠMT pro rok 2026 pro žáka plně organizované soukromé základní školy činí 88 680 korun. Rozdíl je přibližně 49 500 korun ročně na jedno dítě.

Soukromé školy navíc samy nesou náklady na své budovy, jejich údržbu a vybavení. Pokud by některé z nich kvůli omezení financování zanikly, jejich žáci by nezmizeli. Potřebovali by místo v jiných školách. A jejich vzdělávání by pak musel financovat veřejný rozpočet v plné výši. Úspora by se tak mohla změnit v další náklad.

Jiná cesta není hrozba pro české školství
Rozmanitost škol přináší do vzdělávání různé

přístupy, zkušenosti a možnosti. Některé více využívají projektovou a badatelskou výuku, jiné individualizaci nebo práci s různorodými skupinami dětí. Mnohé postupy, které dnes zdůrazňuje nové pojetí vzdělávání a RVP, jsou v některých soukromých školách běžnou součástí výuky už řadu let.

Právě proto má podle nás smysl, aby soukromé školy mohly vedle veřejných dál fungovat. Dávají rodičům možnost vybrat pro své dítě prostředí, které jim dává smysl. Nejde přitom o soutěž mezi veřejnými a soukromými školami. Každá může dělat svou práci po svém a zároveň být součástí jednoho vzdělávacího systému. Školy se přitom mohou navzájem inspirovat, sdílet to, co se jim osvědčuje, a přinášet podněty, které mohou využít i další. Pestrost školství proto nevnímáme jako zbytečný nadstandard. Je to přirozený prostor pro různé přístupy a pohledy na vzdělávání. A právě z nich může postupně těžit celé české školství. Stejně chceme fungovat i ve Školamyšli. Nabí-

zíme jednu z možných vzdělávacích cest a jsme otevření každému, kdo nás chce poznat bez předpokladů. Přijďte se podívat, ptejte se a udělejte si vlastní představu. Nechceme přesvědčovat, že naše cesta je jediná správná. Chceme ukázat, že i ona může mít v českém školství své místo.

Radoslava Renzová,
ředitelka MŠ a ZŠ Školamyšl, š.p.o.

Pronajmu byt 2+kk s balkonem v Litomyšli,

Zelená alej, 4. patro s výtahem.
Možnost nastěhování
k 1. 1. 2027, popř. i dříve.
Cena 12 000 Kč + energie.
Kontakt : 602 645 666

Řádková inzerce

Kdo by měl zájem si natrhat z mé zahrady v Litomyšli jablka bez chemického ošetření, a kdo by měl zájem o stříbrný strom na věnce na hřbitov (památky zesnulých) Kontakt: 607744568 • Prodám obrazy Václav Hejna: Portrét ženy akvarel, Strnad Herčík oboje signované a větší obraz cca 70 léta malba na latce Německo zlacení rám. Cena dohodou. T-739307646

44. ročník triatlonu Decimuž opět plný skvělých výkonů a dobré atmosféry

V pátek 28. srpna se v Litomyšli uskutečnil již 44. ročník tradičního triatlonu Decimuž – Memoriálu Huberta Stratílků mladšího. Tradice, která se píše už od roku 1982, opět nabídla skvělou sportovní podívanou a nezapomenutelné chvíle.

Na start se postavilo 110 závodníků všech věkových kategorií, na které čekaly tři disciplíny – plavání, cyklistika a běh v kulisách našeho města. O skvělou atmosféru se postarali fanoušci podél trati i v cílovém prostoru, kteří vytvořili vřelou a povzbuzující atmosféru. Letošní závod ovládli závodníci Dinoco teamu. Mezi muži zvítězil Michal Procházka, v ženách byla nejlépeší jeho týmová kolegyně Kateřina Obstová. Procházka zvítězil stylem start-

cíl, druhý doběhl domácí matador Pavel Pešek. Tuto dvojici na pódiu doplnil zkušený Tomáš Kořínek.

Mezi ženami obsadila druhé místo Radka Záleská a třetí skončila Eva Šimková.

Kompletní výsledky a fotografie naleznete na www.stratilek.cz.

Poděkování patří všem, kteří mají srdce na správném místě – startujícím za jejich výkony, divákům za skvělou podporu, sponzorům za krásné ceny, městu Litomyšl za podporu, kolektivu litomyšlské plovárny, Areálu za Sokolovnou, Městským lesům, Městským službám a také obyvatelům Litomyšle a přilehlých obcí za trpělivost a pochopení při dopravních omezeních.

A hlavně velké díky patří všem dobrovolným pořadatelům a celému kolektivu zaměstnanců Domu sportu Stratílek. Bez jejich pomoci by se závod nemohl uskutečnit.

Již nyní se můžete těšit na 45. ročník, který se uskuteční příští rok v tradičním termínu – poslední srpnový pátek, tedy 27. srpna 2027.

Tento sportovní svátek už neodmyslitelně patří k Litomyšli a my věříme, že tato úctyhodná tradice bude pokračovat i nadále.

Za organizátory

Veronika Samková Stratílková,

foto: Zdeněk Samek

declima

**CHCETE MÍT DOMA
V LÉTĚ CHLÁDEK?**

Objednejte si klimatizaci TEĎ

a garantujeme vám letošní cenu,
instalaci před sezónou a plnou záruku.

klimatizacelitomysl.cz

MÁTE NÁS ZA ROHEM!

Zeptejte se nás na 466 566 770 nebo
se zastavte na Havlíčkově 439, Litomyšl.

OKRASNÁ ŠKOLKA STRAKOV

Přijmeme na tyto pozice:

- mistr/ová do okrasné školky
- zahradník/ce do prodeje

PO-PÁ: 7:00 - 17:00

SO: 8:00 - 11:30

Strakov 22

tel.: 461 639 001

mob.: 739 989 806

www.ars-vavrin.cz

Bohatý výběr pro Vaši zahradu

- 🍓 sadba jahod
- 🍓 drobné ovoce
- 🍏 ovocné stromy (od pol. října)
- 🌸 kvetoucí keře
- 🌳 azalky a rhododendrony
- 🌲 jehličnany
- 🌱 substráty, hnojiva
- 💎 zatravnovací dlažba

*říjen
2026*

*Chcete se dovést víc?
Nastř. QR ...*

ars-skolkastrakov@centrum.cz

Srpnové a zářijové úspěchy hráčů TC Litomyšl

Za tenisovým klubem TC Litomyšl, který svou sportovní činnost provozuje již dvě sezóny ve sportovním areálu v Osiku je velmi vydařený srpen a září.

Během letních prázdnin klub uspořádal vlastní „Minitour“ o třech turnajích pro nejmenší tenisové naděje, dále turnaj kategorie Babytenis a turnaj pro dospělé. Vyvrcholením léta byl srpnový kemp s maximální účastí 32 dětí, na kterém si děti zdokonalily nejen tenisovou techniku spolu s kondiční přípravou, ale užily si i spoustu her a společných zážitků mimo kurty. Poslední den proběhl turnaj a v podvečer jsme všichni společně s rodiči prožili hezké chvíle při opékání špekáčků a degustaci různých dobrot, které připravily maminky a babičky dětí.

A dařilo se i na turnajích venku. Největší porci úspěchů si během srpna a září připsala Evička Šafářová v kategorii mladších žákyň C. Na kontě má hned sedm pódiových umístění. Jsou to 2. místo v deblu V Českém Brodě, 2. místo v singlu na pražské Cibulce, 2. místo v deblu v Pardubicích, 2. místo v deblu a fantastické 1. místo v singlu v Hradci Králové a hned dvě zlaté medaile za 1. místa v singlu ve Dvoře Králové.

Výborně si vedla i Adélka Šafářová, která soutěží ve vyšší kategorii Babytenis. Vybojovala 3. místo na prestižním turnaji na ČLTK Praha. Byla také nominovaná za Východní Čechy,

kteří obsadily 7. místo z 12 družstev na Mistrovství ČR. Navíc si dobrými výkony vybojovala účast na Mistrovství ČR jednotlivců v Rakovníku.

Neztratili se ani další naši nejmenší. V kategorii Minitenis získala Nikolka Nováková 2. místo na turnaji v Poličce a Patrik Vejrych vybojoval 2. místo na turnaji ve Vysokém Mýtě.

Velkou radost nám udělali i další hráči. V kategorii D dospělých si náš dorostenec Marian Hošek vybojoval 3. místo ve dvouhře a Stanislav Brůna 1. místo ve čtyřhře.

Všem hráčům gratulujeme a děkujeme za skvělou reprezentaci klubu. Velké poděkování patří také trenérům, rodičům a všem, kteří pomáhali s organizací turnajů a kempů.

M. Suchý a V. Šafářová, TC Litomyšl

Basketáček aneb když se pohyb promění v radost

Smích, běhání, hry, překážky a spousta dětského nadšení. Tak vypadá čtvrté odpoledne v tělocvičně, kde se pravidelně scházejí malí sportovci z kroužku Basketáček, který funguje pod Adfors Basket Litomyšl a SVC. Děti ve věku od 4 do 6 let zde objevují, že pohyb

může být nejen zdravý, ale především zábavný. Předškolní věk je ideálním obdobím pro rozvoj obratnosti, koordinace, rovnováhy i prostorové orientace. Je důležité, aby si děti pohyb oblíbily, nebály se zkoušet nové věci a postupně získávaly jistotu ve svém vlastním těle.

Každá lekce je proto trochu jiná. Jednou se tělocvična zaplní míči různých velikostí, jindy přijde na řadu oblíbený padák, nebo je postavena opičí dráha, díky které se děti učí překonávat nejrůznější překážky. Každý malý úspěch pak přináší nejen radost, ale také chuť pustit se do další výzvy.

Během jedné hodiny se vystřídá celá řada pohybových her, honiček a aktivit s různými pomůckami. Děti si tak nenápadně osvojují základní pohybové dovednosti a zároveň se učí spolupracovat, respektovat ostatní a vnímat pohyb jako přirozenou součást svého života. Radost dětí je pro nás tím nejdůležitějším. Chceme, aby děti z každé lekce odcházely s úsměvem a pocitem, že něco zvládly. Protože když si děti vytvoří k pohybu hezký vztah už

odmalička, mohou z něj čerpat po celý život. Na všechny malé sportovce se těšíme každý čtvrtek od 15.30 do 16.30 hod. v tělocvičně ZŠ U Školek a k dispozici máme ještě pár volných míst. Ve školce se děti během září snad už rozkoukaly, a tak mohou od října stále naskočit do našeho kroužku.

Markéta Rosypalová a Pavla Bisová
trenérky Basketáčku

Plavecká soutěž měst je zpět

Městský krytý plavecký bazén Litomyšl, středa 7. října

Naše město se opět zapojuje a v kategorii měst do 20 000 obyvatel budeme letos soupeřit s dalšími 20 přihlášenými městy. Přijďte skočit do vody za Litomyšl, každý plavec a každý bod rozhoduje! Úkol je jednoduchý, stačí uplavat 100 metrů libovolným stylem. Pro každého účastníka je vstup zcela zdarma a v cíli na vás čeká zasloužená sladká medaile a diplom. Pro každého plavce je vstup zcela zdarma a v cíli na vás čeká zasloužená sladká medaile a diplom.

Harmonogram dne:

07.00 – 08.00 | Ranní plavání pro veřejnost: Ideální pro plavce, kteří chtějí stihnout svůj start ještě před odchodem do práce.

08.00 – 14.00 | Dopoledne pro školy: čas vyhrazen pro organizované skupiny – bazén zaplní děti z místních mateřských, základních a středních škol.

14.00 – 20.00 | Hlavní odpolední program pro veřejnost: Hlavní čas pro rodiny, seniory, rekreační i sportovní plavce. Vezměte s sebou příbuzné i sousedy a přijďte v co největším počtu! Přijďte si zaplavat pro radost, pro zdraví a pro Litomyšl. Těšíme se na vás na startu!

Pavel Múnster

HUTNÍ MATERIÁL POLIČKA

TRADICE, KVALITA
A SPOLEHLIVOST

VŠE PRO STAVBU, VÝROBU A ŘEMESLO

- ✓ OCELOVÉ PROFILY
- ✓ JEKLY A TRUBKY
- ✓ PLECHY A PÁSOVINY
- ✓ BETONÁŘSKÁ OCEL
- ✓ KARI SÍTĚ
- ✓ DISTANČNÍ PODLOŽKY
- ✓ OHÝBANÉ ARMATURY

MATERIÁL
PRO VAŠE
PROJEKTY

DĚLENÍ MATERIÁLU
NA MÍRU

NAVŠTIVTE NÁS NEBO NÁS KONTAKTUJTE:

📍 Střežská 364, 572 01 Polička

✉ info@nejuhli.cz

🌐 **www.nejuhli.cz**

☎ **+420 605 045 793**

MOŽNOST
DOPRAVY

VÝHODNÉ
CENY

Jakub Meloun se stal mistrem republiky ve freestyle BMX

Jakub „Kuba“ Meloun (18) z Litomyšle se stal 29. srpna v Dobříši mistrem republiky ve freestyle BMX v disciplíně Park. Kuba tak navázal na své předchozí úspěchy v juniorské kategorii, ve které vybojoval v letech 2023–24 titul mistra

ČR a pravidelně reprezentoval naši zemi na řadě mezinárodních soutěží, včetně mistrovství Evropy.

„Můj další cíl je udržet se ve formě a hlavně být zdravý. Když tomu budu dávat to co doteď, body a výsledky přijdou samy. Už teď jsem měl ambici mít nějakých 200 bodů a nasbíral jsem jich 445! To jsem ještě vynechal závody v Německu, kde bych taky asi něco posbíral. Příští cíl je tedy být ideálně v top 15 na mistrovství Evropy. Možná, že bych se mohl podívat i na mistrovství světa. Protože jsem teď první v Česku, je tu jistá pravděpodobnost, že budu povolán na MS do Rijádu,“ těší se Kuba Meloun. „BMX freestyle je hlavně o spojení mysli a těla. Není důležité jenom „být namáklej a jet jako šílenec“. Každá stresová situace váš výkon strašně ovlivní. Chtěl bych proto získat sponzora, který by mě podporoval tak, abych si to dál mohl dělat „po svém“,“ dodává Kuba Meloun, který už mnohokrát dokázal, že jeho cesta k úspěchu vede správným směrem.

Instagram #@kubamelounbmx
YouTube #One day with Kuba Meloun

Prokop Souček,

foto: archiv Kuby Melouna

Zimní stadion ožil naplno

Příroda se postupně připravuje na příchod zimy a pro sportovní fanoušky to znamená jediné. Hokej je tady. Ledová plocha v Litomyšli je naplno využívána hokejisty všech věkových kategorií a je připravena i pro širokou veřejnost. Milovníci kvalitních zápasů si již mohli užít vítěznou reprízu loňského finále krajské ligy.

Hokejisté A týmu mají za sebou přípravu na sezonu, která stejně jako v minulých letech nepostrádá kvalitu. Do krajské soutěže se přihlásil nový tým z Vrchlabí a na poslední chvíli se bohužel odhlásil celek z Nového Bydžova. Litomyšl hned v prvním kole porazila obhájce titulu z Nového Města nad Metují a fanoušci si užili hned na úvod skvělý zápas.

„Přípravné zápasy nám ukázaly, že je mančaft vyzrálý. Musíme trochu zapracovat na fyzické kondici, ale to každý rok. První utkání nám ukázalo, k čemu máme sílu a v čem máme ještě letní nedostatky. Ukázali jsme ale, že můžeme hrát úplně s každým a že budeme zase patřit ke špičce krajské ligy,“ řekl trenér A-týmu Aleš Půlpán.

V měsíci říjnu přivítá Litomyšl na domácím ledě Jaroměř, Dvůr Králové nad Labem, Trutnov, Náchod a Políčku. Podrobnosti naleznete na webu hlitomysl.cz. Dění v klubu můžete také sledovat na Facebooku nebo Instagramu.

V září začala sezona také dětem, které se utkají se svými vrstevníky. Všechny soutěže mají svůj jízdní řád a malí hokejisté si užívají radost ze hry. Kromě toho se pro nové zájemce konala na konci září akce Pojď hrát hokej za účasti Daniela Rákose z HC Dynamo Pardubice.

„V letošním roce také pokračuje projekt Lvíček, který se koná pod záštitou hokejového svazu a našeho klubu. Je určen pro předškoláky z litomyšlských školek, pro které máme připravené nejrůznější sportovní aktivity pro radost z pohybu a všestranný rozvoj,“ informoval šéftrenér mládeže Matěj Bažant.

Petr Šilar

Vodní dobrodružství v bazénu: Kdo ví, co skrývá vodník Vasrmánek?

Víte, jaký je nejlepší způsob, jak proměnit chladné podzimní soboty v zážitek plný smíchu, šplouchání a teplé vody? Stačí nahlédnout v sobotu do Městského bazénu v Litomyšli. Svě vodní království tu totiž v sobotu dopoledne otevírá malý zelený chlapík, vodník Vasrmánek, a v Plavecké škole Vasrmánek hledá k sobě nové parťáky!

Ať už doma máte šestiměsíčního drobečka, který se s vodou teprve seznamuje, nebo šesti-letého neposedu, který by rád skákal ukázkové šipky a přeplaval velký bazén s přehledem, u nás nejde o žádný dril ani spěch. Naším cílem je, aby si děti vodu zamilovaly, cítily se v ní bezpečně a vy jste si s nimi užili nezapomenutelný společný čas.

Co vás s Vasrmánkem čeká? Hravá výuka pro nejmenší i předškoláky: Vítáme miminka od 6 měsíců až po děti do 6 let. Výuka probíhá hrou, citlivou a nenásilnou formou napodobování rodičů a instruktorů za doprovodu veselých básniček a písniček. Radost ze společ-

ného času: Dopřejte si smysluplný čas strávený zábavnými aktivitami ve vodě. Vy jste pro svoje dítě tím nejlepším průvodcem ve vodním světě a my vám k tomu dodáme tu správnou kapku inspirace. Zdraví a pokroky krok za krokem: Od prvního zvykání si na vodu přes nácvik základních dovedností až po plavecké způsoby. Bonus navíc? Přirozené otužování a posilování imunity.

Děti vždy pečlivě rozřazujeme do skupinek podle věku a pokročilosti, takže se v bazénu všichni cítí bezpečně a příjemně. Plaveme každou sobotu dopoledne (přidat se k nám můžete od října 2026) v Městský bazén v Litomyšli. Rezervace na telefonních číslech 739 627 214, 777 113 173 či emailu vasrmank@post.cz.

Už teď se na vás těší Štěpánek s maminkou Šárkou, Ellinka s Luckou, Edík s tatínkou Fandou a celá naše vasrmánkovská parta. Přijďte si zaplavat i vy?

Iva Sedláčková

**inzerujte
v Lilii!**

ceník najdete na
www.litomysl.cz/lilie/cenik

Orion Racing na MM ČR motokros Rudník

V neděli 23. srpna pokračoval desetidílný motokrosový seriál na přírodní dráze v Rudníku (Trutnov), kde místní pořadatel SMX Racing Rudník si připomněl 60 let vzniku motokrosu. Petr Rathouský (Orion Racing, KTM, č. 99) zde zase předvedl dravou jízdu a hlad po červené tabulce v klase MX2. To se mu nakonec podařilo, když po výsledku 1/2 vystoupil na stupně vítězů nejvýše. Průběžně vede Rathouský seriál kubatury dvěstěpadesátek o jeden bod před Tomášem Pikartem (HT Group Team). V nejsilnější skupině MX1 měl ráno v kvalifikaci srážku s jiným závodníkem Pavol Repčák (SVK, Orion Racing, KTM) a poranil si levé rameno. Navíc v první rozjízdce zůstal Palo na startu (problém

se startérem) – po nastartování odjížděl suverénně jako poslední. Repčák ale nasadil neuvěřitelné tempo a cílem prosvítl nakonec třetí (!) – kousek za Kovářem a Krčem. Vše si Palo vynahradil v druhém dějství čtyřistapadesátek, kde již zvítězil s výrazným náskokem. Celkově se radoval v Rudníku z prvního fleku Martin Krč (HT Group Racing), Repčák bral stříbro – důležité ale je, že červenou tabulku lídra MX1 drží Palo pevně, navzdory rudnickým problémům. Ve veteránech si jezdící legenda Petr Bartoš (Orion Racing, KTM) pohlídal opět plný počet bodů a jasně kráčí za dalším v pořadí sedmým titulem v řadě!

Petr Kovář, Manažer Orion Racing Team

Ostrý začátek soutěže pro mladší žáky U14

Náročný start do soutěže čekal na mladší žáky U14 Adfors Basket Litomyšl. Kluci letos startují v celostátní žákovské lize a během druhého a třetí zářiového víkendu sehráli hned 4 utkání. Nejprve jsme na domácí palubovce po vlažnějším startu potvrdili roli favorita proti Jihlavě a připsali si vítězství 97:44. Druhý den nás čekala mnohem těžší výzva, kterou byli Vlci Žďar nad Sázavou. V poločase tohoto zápasu jsme prohrávali již o 17 bodů, ale famózním obratem ve třetí čtvrtině nakonec zápas urvali pro sebe. Následující týden jsme na palubovce Pardubic nepříjemně narazili. Vůbec jsme se nedokázali vyrovnat fyzické a aktivní hře domácích a připsali si tak první prohru v poměru 45:82. V následném utkání v Hradci Králové jsme si proti outsiderovi skupiny s chutí zastříleli a zlepšili si náladu po den staré porážce. Nakonec si

z Hradce vezeme výhru 116:38. S bilancí tři výher a jedné prohry se tak dělíme s Pardubicemi o druhé místo za doposud neporaženým Basketem Brno.

Aby toho nebylo na kluky málo, tak poslední zářiový víkend je čeká ještě domácí turnaj Středoevropské ligy CEYBL, který od 25. do 27. září hostí městská sportovní hala. Na tomto turnaji se postupně utkáme se soupeři z Polska, Německa a Slovenska a pro kluky to bude parádní zkušenost a konfrontace se zahraničním stylem basketbalu.

Držte našim klukům palce jak na mezinárodní scéně, tak i v těžkém boji o první dvě místa v lize, která zaručují postup do extraligy pro jarní část soutěže.

Martin Šorf, Adfors Basket Litomyšl

Florbal v Litomyšli pro děti už od čtyř let. Začít se dá kdykoli

Zmeškaly vaše děti nebo vnoučata zářiové náborové tréninky? Nevadí. S florbalem se dá začít kdykoli během roku a první tréninky jsou nezávazné. Od září máme navíc Miniflorbaláček pro děti od 4 do 6 let. Kromě florbalu tam běhají, skáčou, hází míčem, hrají jednoduché týmové hry. Hlavní je, aby je pohyb bavil.

Minulá sezóna se florbalistům povedla. V lednu získali kluci narození roku 2015 zlatu na Prague Floorball Cupu, na který se přihlásilo přes 250 týmů ze šesti zemí! Cestou porazili třeba Bohemians, Mladou Boleslav, Chodov, Liberec, tedy kluby, jejichž áčko hraje nejvyšší ligu. Na jaře vybojovali stříbro dorostenci i junioři v konkurenci týmů z Králové-

hradeckého a Pardubického kraje. Děkuji Petru Stolinovi, který oba týmy trénuje.

Naše áčko bylo v lednu v Národní lize předposlední a trenér Michal Háp přiznal obavy ze sestupu. Z posledních sedmi zápasů základní části jsme ale získali 19 bodů z 21 (!) a podruhé za sebou postoupili do play-off. Tam nás vyřadil až v pátém, rozhodujícím zápase Třinec, pozdější finalista. No a béčko letos poprvé v historii hraje divizi.

Tři z našich dětí hrají florbal osmým rokem a pořád se na tréninky těší. Nejvíce si cením parádní party a trenérů, u kterých je vidět, že je práce s dětmi baví. Starší berou mladší mezi sebe a atmosféra na domácích turnajích je bez přehánění nejlepší v kraji. Florbal hrají i holky, tréninky jsou společné. A není problém ho kombinovat s jiným sportem.

Stačí přijít do městské sportovní haly za modrou školou a vzít si sálové boty, tričko, kraťasy a pití; florbalu trenéři půjčí. Děti do 10 let (ročníky 2016 až 2020) a Miniflorbaláček trénují v úterý v 15.00 a v pátek ve 13.30, děti od 11 do 14 let (ročníky 2012 až 2015) v pondělí a ve středu v 15.30 a v pátek v 15.00. Není nutné chodit na všechny. Kdo se snaží, může už po pár trénincích hrát turnaj za Litomyšl.

Kdo chce florbal nejdřív vidět, může přijít fandit. V neděli 11. října od 17.00 hraje doma

béčko s Letohradem, o týden později ve stejný čas áčko s Náchodem. Děti do 15 let mají vstup zdarma. Rozpis všech tréninků je na florballitomysl.cz, ale klidně mi napište i na t.havranek@gmail.com. Třeba bude florbal bavit vaše děti stejně jako ty naše.

Tomáš Havránek

**KAMENICTVÍ
NAP**
LITOMYŠL

www.kamenictvi-litomysl.cz

☎ 775 138 777

**KNP
KAMENICTVÍ**

Atletické okénko

V září a říjnu končí soutěže družstev. Menší oddíly nemohou obsáhnout všechny kategorie, a pokud chtějí obstát v konkurenci klubů z větších měst, pomáhají si hostováním nebo se zaměřují třeba jen na ženskou atletiku nebo jen na kategorie mládeže. Proto i v našich družstev hostují atleti z Vysokého Mýta, Poličky, Svitav nebo Nového Města na Moravě. Naopak naši atleti jsou oporou mládežnických družstev Poličky nebo Svitav.

Družstvo mužů v letošní sezoně bez problémů udrželo i v posledním kole v Trutnově umístění v první trojce a pro příští sezonu v případné nové úpravě soutěží je bude opět čekat zajímavá konkurence. Družstvo žen mělo své poslední kolo rovněž v Trutnově, i to se celou soutěží pohybovalo mezi nejlepšími třemi, tentokrát skončilo páté, protože odjelo pouze šest děvčat, bez hostujících Svitavaček. V Pardubickém kraji byly třetí, další 2 před nimi byly z Hradeckého kraje. Nejvíce bodovala Vysoká (27,5 bodů), vyhrála 100 m př., Říhová vyhrála dálku a Suchánková 400 m překážek. Soutěž juniorů a dorostu neobsazujeme, takže naši junioři

úspěšně závodili za Poličku. Nejlepší 3 naši žáci startovali za Svitavy, kde byli nejvíce bodujícími, Svitavy s jejich pomocí porazili Liberec, Jablonec, Hradec Králové. Ze 177 dosažených bodů naši 3 žáci získali 76 bodů (Hanus 29, Veselík 26, Vindyš 21). Na ukončení soutěží těch nejmladších ještě čekáme.

Co se týče soutěží jednotlivců, v Blansku se konalo mistrovství ČR žactva a opět skončilo triumfem litomyšlského atleta. V. Hanus se stal mistrem republiky v běhu na 1500 m překážek

(4:27,66). Vendelín letos učinil význačný pokrok a uplatnil se již v žákovském věku v družstvu dospělých. O rok mladší Veselík na MR startoval v disku i kladivu (10.místo 40,37). Na MR se kvalifikoval i R. Vindyš na 60 metrů. Jejich výraznější výsledky očekáváme v příští sezoně.

Nejvýznamnější podzimním domácím závodem bylo zářijové mistrovství republiky veteránů ve vícebojích, které již v Litomyšli má svou tradici a bylo obohaceno i skupinou slovenských atletů.

Petr Jonáš

Nascar GP Most – Doubek třetí!

O víkendu 29.–30. srpna mohli diváci po roce vidět závody Nascar Euro Series 2026 na domácím okruhu v Mostě opět s účastí dvojnásobného šampiona třídy Nascar Open Martina Doubka (Hendriks Motorsports, Orion Racing, Ford Mustang). Za krásného počasí dorazilo na mostecký autodrom 46 tisíc příznivců a viděli zase napínavé souboje ve dvou kategoriích. Nejdrive v sobotu v hlavní skupině Nascar V8GP po startu ze 13. pozice (kvalifikace) se Martin bojovnou jízdou postupně dostával před své soupeře již na třetí místo, pak ale musel litomyšlský pilot náhle slevit kvůli technickému problému a cílem nakonec projel pátý. „Seknul se mi kus předního nárazníku mezi zavěšení (kola) a přední pneumatiku – bohužel mě to zpomalilo na startovní rovince. V zatáčce jsem nemohl pořádně zatočit, takže jsem ztratil dvě pozice,” řekl Doubek. Ve skupině Nascar Open, kde v minulých letech zapsal dva tituly, měl Martin po restartu hned v pravé zatáčce kolizi se soupeři a Ford Mustang byl na odpis. Po sobotním programu jeho mechanici makali do pozdní noci. Auto nakonec na nedělní program (druhá jízda) stačili dát dohromady – i oni před-

vedli kvalitní výkon, když ze servisního kamionu neustále nosili nové díly. No a Doubek se jim odměnil hned druhý den ráno třetí příčkou ve třídě Open – odpoledne přidal pátou v prestižní kubaťuře V8GP. V průběžném pořadí Nascar Euro Series V8GP se dostal Martin na třetí pozici (216 b.), když vede Ital Vittorio Ghireli (Chevrolet Camaro, 253 b.). V Nascar Euro Series Open drží první flek Thomas Toffel (SUI, Chevrolet Camaro, 254 b.), Doubek je devátý (181 b.).

Petr Kovář, manažer Orion Racing Team

Fotbalová Jiskra vzkvétá

Když se projdete kolem fotbalového areálu v Litomyšli, okamžitě ucítíte obrovskou energii. Křik, smích, kopání do míčů a nefalšovaná radost ze hry. Fotbalový klub TJ Jiskra Litomyšl v současnosti prožívá mimořádné období, za kterým stojí především systematická a poctivá práce od těch nejmenších. V našich mládežnických kategoriích dnes totiž vychováváme už 170 nadějných fotbalistů a fotbalistek.

Od školičky až po dorostence se snažíme v dětech pěstovat lásku k pohybu, týmového ducha a smysl pro fair play.

Číslo 170 aktivních dětí je pro nás závazkem. Za každým tréninkem a zápasem stojí obětavá práce licencovaných trenérů, podpora rodičů a skvělé zázemí. Naším cílem není pouze vychovat profesionální sportovce, ale přivést co nejvíce dětí k aktivnímu životnímu stylu a partě

kamarádů na celý život. Pohled na naši mládežnickou základnu nás naplňuje hrdostí a optimismem do budoucna. Přijďte se sami přesvědčit na některý z dalších domácích zápasů a podpořit naše naděje – stojí to za to! PS: Na fotce vidíte „pouze“ 117 hráčů, kteří se sešli ke společnému focení.

Sledujte náš web a sociální sítě:

www.tjjiskralitomysl.cz

www.facebook.com/tjjiskralitomysl

Antonín Hloušek, foto Tomáš Hájek

